Statutum Ciuitatis
Amelie de Anno 1340

1

[Q]uod non expellendi aliquem extra civitatem.

Item statuimus quod nullus possit expelli extra Civitatem Amelie pro aliquo maleficio vel aliquo alio delicto vel causa nisi Antiani populi aliud declararet vel nisi in casibus ex statuto promissis.

Quod potestas non possit mandare alicui sindico quod portet ligna.

Item statuimus quod potestas vel guardianus vel aliquis alius officialis forensis presumet vel attentet mandare alicui sindico vel hominibus alicuius castri vel ville quod portet eis vel alicui ipsorum ligna vel paleas vel erbam ad penam xxv librarum pro qualibet vice et nullus sindicus predictus Comunis vel universitatis dictorum locorum teneatur nec debeat in predictis dicto regimini et officialibus obedire ad penam x librarum pro quolibet castro et C solidorum pro qualibet villa et xx solidorum pro qualibet speciali persona et qualibet vice qua contrafactum fuerit per eos vel aliquem ipsorum et dicti officiales vel alter per eos emendent a distrectualibus vel comitatensibus. Et cancellarius Comunis teneatur et debeat vinculo iuramenti et ad penam x librarum singulis mensibus inquirere in consilio populi Civitatis Amelie et repertos contrafacientes in predictis mictere ad registrum et officiales repertos culpabiles in singulis sindicatoribus qui erunt ad sindicandum dictos officiales contrafacientes et comitatenses debeant cogere et constringere contrafacientes ad solvendum in quolibet predictorum casuum dictam penam statuto aliquo in contrarium loquente non obstante.

Quod potestates vel guardianus non possit facere depingi arma in palatio.

Item statuimus quod nec guardianus non possint depingi facere in palatio Comunis vel proprii aliqua arma ad penam xxv librarum Comunis et idem dicimus de potestate.

De residentia facienda per potestatem tempore sui sindicatus.

Item statuimus quod quilibet potestas qui aderit regimini dicte Civitatis pro tempore fuerit et omnes et singuli officiales ipsius debeant stare post in Civitate Amelie quinque diebus ipsorum officio deposito et finito ad reddendum rationem administrationis eorum officii coram sindico qui tunc electus fuerit per consilium Antianorum potestatis officialium et familiarium sindicatus fiat et fieri debeat per quendam iudicem forensem eligendum et nominandum per dictum Comune cum uno notario salario [illegible] in [illegible] statuto [illegible] vel aliunde [illegible] fiat et [illegible] absolutio vel condempnatio sequenda non valeat si sit [illegible] non obstante statuto Comunis quod loquitur de electione sindicatoris potestatis quod exinde quo ad electionem et officium dictorum sindicatorum sit cassum et nullius valoris. Et quod nullus officialis Civitatis Amelie forensis [illegible] vel quivis alius quacumque [illegible] proponat vel proponi faciat in aliquo consilio generali vel speciali et nullus consulat seu dicat quod aliquis potestas vel eius officialis durante ipsius officio sindicetur vel absolvatur aliquo colore quesito vel causa et quod aliter sindicetur quam modo predicto per iudicem forensem ut dictum est et quod nullus ad dictum sindicatum aliter possit eligi et quod nullus propositionem seu electionem alio modo faciat sive prebeat. Qui vero contra predicta vel aliquod predictorum contrafecerit proponendo seu proponi faciendo consulendo eligendo confirmando sive prebendo vel aliquid contra predicta vel aliquod predictorum attentando puniatur per futurum potestatem immediate succedentem et puniri debeat in centum libris et quotiens fecerit contra dictam formam non teneat. Et nichilominus ad perpetuam rei memoriam depingatur in palatio Comunis in apparenti loco et ipso facto sit infamis et ab omni officio et beneficio Comunis Amelie ipso facto sit exclusus et hoc statutum sit precisum quod tolli cassari seu suspendi non valeat ullo modo. Addimus huic capitulo quod predictum statutum locum habeat in sindicatore nobilis viri [illegible] de [illegible] potestatis nunc et suis officialibus et familiaribus [illegible] de eius sindicatu et eorum officialium et familiarium tempore sindicati et forma et modo dictorum Antianorum populi.

[L]iber de custodia et officio guardiani cum cancellario, de clavibus habendis in potestate.

Statuimus et ordinamus quod quilibet potestas Civitatis Amelie habeat et habere debeat tres serraturas cum tribus clavibus de quibus unam pro qualibet potestas teneat, Antiani et alie due teneantur illis habitatoribus de Amelia quibus Antiani viderit fore [illegible]

qui duo homines eligendi per antianos prestent bonas et ydoneas cautiones de .C. libr. pro quolibet de claudendo et aperiendo suam seram quandocumque quotiescumque et qualitercumque antianis placuerit. Et porte predicte aperiri non possint de nocte absque antianorum licentia et de die claudi debeant quando videbitur antianis predictis vel maiori parti ipsorum. Et camerarius teneatur facere fieri ipsas claves et seraturas ad petitionem antianorum. Et predicti qui dictas claves tenuerint sint exempti toto tempore quo dicte claves retinuerint ab omni honere et servitio publico et teneatur solvere datum communis predicti [illegible] addimus huic capitulo quod de libra dominorum qui dictas claves retinuerint non detrahatur pro uno centinario camere eorum officii statuto aliquo quod loquatur in contrarium non obstante quorum officium duret unicuique electo vel eligendo duobus mensibus tantum.

Quod habeat unus probus homo pro guardiano civitatis predicte.

Item statuimus quod in civitate Amelie pro custodia et bono statu civitatis predicte quolibet sex mensibus per unum mensem ante eligatur quidam bonus vir pro guardiano per antianos et consilium populi qui sit et intendat et faciat fieri custodiam civitatis predicte sollicite de die et nocte et omne aliud officium quod ei per ipsos committetur per antianos et consilium populi. Qui guardianus debeat habere et teneat in dicta civitate unum bonum et sufficientem notarium qui sit super custodia civitatis predicte et alios officiis que committerent eidem et sex bonos famulos bene munitos et unum equum armigerum et habeat et habere debeat de pecunia et avere communis pro suo salario dictus officialis et familia et equo pro toto tempore sex mensium trecentas libr. den. cort. et debeat venire ad civitatem Amelie cum dictis officialibus et familia et equo duobus diebus ante introitum sui officii et stare in dicta civitate cum dictis officialibus familia et equo post terminum et finito dicto suo officio stare in dicta civitate debeat cum dictis officialibus et familia decem diebus ad reddendum rationem administrationis sui officii et postea electio guardianatus fiat secundum dictam formam et non aliter.

Quod guardianus faciat murari civitatem.

Item statuimus quod guardianus teneatur et debeat vinculo iuramenti et ad penam C libr. facere claudi et murari circum circa civitatem Amelie et maxime a porta vallis usque ad murum marcelli et alibi ubicumque fuerit necesse ut ei et antianis populi videbitur et commune Amelie debeat mittere calcem et renam alie vero expensas fiant per dominos domorum et ortorum quos dictus guardianus cogere possit suo arbitrio ad faciendum predictas expensas.

Quod in civitate Amelie vacante potestate guardianus possit ipsum officium exercere.

Item statuimus quod vacante officio potestatis in civitate Amelie guardianus dicte civitatis et quilibet qui eius loco tenuerit auctoritate presentis statuti possit et debeat exercere officium potestatis dicte civitatis et omnia et singula facere et exercere que spectant ad dictum officium in omnibus et per omnia secundum formam statutorum et ordinamentorum communis et populi dicte civitatis ac si statuta loquerentur in persona potestatis et ordinata in persona ipsius guardiani. Quod non [illegible] locum habere donec in Amelia fuerit provisum per sacrum romanum pontificem de rectore et quod gesserit per eum secundum fuerit habeat plenam roboris firmitatem.

De modo faciendi partitum.

Statuimus quod omne partitum et reformatio in consilio populi quod communis et cuiuscumque predictorum quod aregatur debeat fieri ad bussulas et palluctas quarum una sit alba et alia nigra et quilibet teneatur mittere una manu una et alia in aliam bussulam clausam ita tamen quod non possit cognosci in qua mittatur pallucta et bussula in qua plures pallucte misse invenirentur partitum obtineat et si aliter fieret aliquod partitum vel reformatio sit nullum et pro casso et irrito habeatur et si plures in ipsis bussulis essent pallucte essent invente quam consiliarii seu recipientes ad partitum palluctas ipsa reformatio nulla existat et mittens plus una pallucta in eis puniatur vice qualibet in C solidis et non mittens manum ut dictum est solvat vice qualibet xii den. Et potestas teneatur per sacramentum ipsam penam statim exigere de facto et notarius cancellarius teneatur notificare dictis consiliariis una vice in quolibet mense Et in [illegible]

Scrutinia predictum fiat ad bussulas et pallottas modo predicto.

De iuramento et officio notarii Cancellarie.

Item statuimus quod notarius Cancellarie communis et populi Civitatis Amelie in principio sui officii iuret et promictat aliis notariis ipsam promissionem et iuramentum scribenti et super nomine et vice communis Amelie sollicite legere et prudenter suum officium quod duret sex mensibus incipiendo die qua iuraverit exercere et facere et in ipsum officium facere inviolabiliter teneatur. Quod officium est tale videlicet quod continue stare sex mensibus in Civitate Amelie moram facere et scribere omnes introytus et expensas dicti communis que de mandato et licentia Antianorum fierent et ad mandatum eorum dicti communis pervenerit pro tempore predicto et non scribere expensas quascumque modo et ea que fierent contra formam statutorum scribere et nullo addito vel obmisso omnes et singulas propositas deliberatas antequam congregetur consilium fiat et non post per Antianos et decretas, provisas et firmatas ponendo antequam consilium congregetur et dicta predicta consilia et reformationes cuiuscumque consilii adunantie vel arengarum et ordinationes et provisiones de licentia et voluntate Antianorum predictorum vel que propositas Antiani fierent ad bussulas et pallottas ita tamen ipse notarius legat ante omne partitum omnia dicta arengatum et consultum et illud mictat ad partitum et de ipso lecto partito fiat prout ipsi voluerint et consenserint Antiani et non aliud aliquatenus et moram [?] in palatio dicti populi et sententias et impositas teneatur donec fuerint publicate et scribere et registrare omnes litteras communis predicti vel que ipsi communi mictantur quotiescumque et omnia pacta, conventiones et contractus celebrantur cuiuscumque generis instrumenta et omnia acta pro communi necessaria tam in prima quam infra scriptura communis predicto ita quod nemo preter ipsum scribere tamen habeat aliquid facere et salarium a communi recipiat inter nullum. Et omnium officialium de Civitate mictendorum electiones, iuramenta et provisiones que fierent et etiam nomina condempnatorum cum quantitate condempnationis et causis parere et recipere in consilio ipsis lateris [?] et de hiis facere unum librum et scribere solutione cuiuscumque condempnationis et a quo et cui Camerarius fieret tam in libro introytuum dicti communis quam in margine condempnationis eiusdem et ipsam condempnationem postquam ad plenum de ea satisfactum fuerit tam communi quam parti si ad partem de ea aliquid pertinet vel pro eo in aliquo esset lata et de cancellare huiusmodi et solutione sub suo proprio signo et nomine expresse facere mectere et scribere et dare et demum reassignare facere omnes capudicias [?] pro nocturna custodia vel diurna de Civitatis et comitatus deputare omnes ad guardias omnia debita non venientes et ab eis penam de facto accipere et ad mandatum Camerarii facere devenire et per sollicite et accurate ipsi guardie et custodie et ea ordinare et manutenere et facere sollepnitatem de nocte quam de die et facere manutenere vias et stratas civitatis Amelie saltem omni sabbato ante vesperas et post ipsas vesperas si inundate sint regredo [?] et penam ab inobedientibus auferre et devenire facere in communi et assignare cuiuscumque notarius civitatis predicte acta sua ad copiandum ad petitionem illius cuius interest et omnia et singula predicta et etiam quecumque alia et eorum quodlibet facere et exercere secundum formam statuti et facere et facere de Civitatis predicte et observare et quatenus sua interest observari aliis saltem omni die lune cum instantia ad memoriam reducere omnia et singula statuta et ordinamenta huiusmodi et de ipsa qualibet recordatione breviter de sua manu apud acta expressam facere mentionem et librum facere specialem de omnibus ambasciatoribus, nuntiis, oratoribus et magistris et quibuscumque pro communi expensas vel ad soldum communis mictendis vel conducendis cum die tam quo iverit vel steterit quam quo redierit atque omnia et quod fuerit ipsi dictum [?] et in pro quot diebus et cum quot equis et famulis fuit ad huiusmodi ordinationem ita quod de tempore, die et nuntio et quantitate nulla valeat aliquibus dubitatio vel scrupulum exoriri et deposito suo officio de gestis et administrationibus officii sui reddere plenariam cum integra actorum vel librorum et aliorum omnium reddendorum restitutione et solutionem et si acciderit iudicatum antequam de civitate Amelie discedat et antequam de ultima terzaria sui salarii ei a camerario communis ei satisfaciat de pecunia dicti communis et hec omnia et singula et quodlibet predictorum habeat servare

unu famuluz qui ei seruiat toto tpre sui officii
Et habeat et habere debeat duos not pro suo salario
lx libr conti ei debito a com predicto sine alia mercede
ad penam xxv libr quam ipso facto com Amel deposito
suo officio totiens dare et soluere teneatur quotiens ipsius
et quolibet predictorum fuerit contrafactum cui salarium cam dicti
com pro ipso com singulis duobus mensibus ipsi not cancella
ne tantam partem et non plus soluere teneatur saluo quod
ultimam tantam partem soluere debeat post depositionem sui
officii et post suum sindicatum tpre supra declarato quod
salario ipse not contentus sit et non plus petere et habere
non possit a com vel a spali absque strepitu et figura
iudicii cui mercede restituere teneatur et pena predicta so
luta vel non hec omnia et singula firma maneat et quod
duos not et cam sint et esse debeant de ciuitate vel
terra que distet a ciuitate Amel ad minus per xx
miliaria et habeat dictus cam pro suo salario lx libr cor
et non plus modo aliquo Quorum electio fiat et fieri debeat
per consilium populi Ciuitatis predicte et teneatur venire sta
re et redire pro dicto salario omnibus eorum expensis risico et for
tuna pro dicto salario · De nott

Item statuum quod quicumque

fuerit cancellerius seu not antian populi predicti quod omnia
acta et scripturas quas fecerit quod ipsa acta et script tene
atur et debeat ad penam xxv libr et statim resignare
cam com qui pro tpre fuerit et nullo modo possit eas habere
vel tenere · De libro faciendo per cancellerium
de terris venditis forensibus ·

Item statuum quod de omnibus possessionibus venditis per
aliquem ciuem et comitatensem Ciuitatis predicte et que
in futurum vendentur alicui non subiecto curie Ciui
tatis Amel et se non constrinxit ad bancam dicte ci
uitatis in ciuilibus et criminalibus per not cancellarie
fiat unus liber appassatus et per ipsum not debeat re
tineri si forensis fuerit ipse not et si forensis non erit
remaneat inter alios catastos dicte terre Et quod ta
les emptores ut datium et ipsas possessiones teneatur soluere
datium soluendum pro ipsis possessionibus et si emptor constringi
non poterit per dictam curiam constringatur possessor vel labo
rator ad dictum datium soluendum in persona et rebus ita quod ipsa

datum penitus persoluatur com predicto et potestas qui nunc
est et pro tpre fuerit ad penam xxv libr predicta facere teneatur
et hec locum habeat in preteritis presentibus et futuris et quod omnes
possessiones forensium culte vel colende fructifere et infructi
fere ponantur in comitatu Ciuitatis Amel inquirantur et inue
niantur officio potestatis et scribantur per dictum not in dicto libro
et extimentur modo et forma que placuerit antianis in uno
mense post aperturam huius statuti ad penam xxv libr cor
quas dictus potestas et quilibet ipsorum et not teneatur dicto com
soluere si fuerint negligentes in predictis. De scrutinio
faciendo super propositis alicuius spalis facte.

Item statuum quod super proposita que fieret in quo uis
consilio de facto alicuius spalis omni consultore admoto fiat
scrutinium secretum in eodem consilio per not cancellarie
et uota sine nominatione consultoris ex ipso scrutinio habita
publicentur in ipso consilio et mictatur ad partitum in singulis
ad bussulas et pallottas et quod maiori parti placuit
decem consiliarum secundum dictum partitum et non aliud habeat roboris
firmitatem. De cancellerio com qui requiret
in consilio nomina consiliariorum requisita rectoribus artium

Item statuum quod cancellerius qui requiret nomina
consiliariorum in consilio teneatur et debeat penes se habere
nomina consulum et rectorum artium et ea legere in omni consilio
similiter quicumque sunt de populo in consiliis populi et generali com in consilio
com ad quod nominati erunt qui habent in ipsis consiliis illam
potestatem habent alii consiliarii eorundem consilii ad quod vocati
erunt et quotiens fuerint vocati venire consilium tene
antur ad penam quam tenentur alii consiliarii. De per can
cellerium com copietur liber debitorum aliis

Item statuum quod per cancellerium copietur liber
sine quaternus in quo sunt scripte rationes com et quan
titates quas debitores com recipere et habere debent a
dicto com vel spalibus personis pro ipso com obligati quorum
unus sit apud sacrestiam sancte firmie et alius sit penes
cam dicti com. De non sigillando litteras sine deliberatione

Item statuum quod littere dicti com non sigillentur nisi
primo legantur coram iiij antian per cancellerium et cam
ipsas litteras aliter non debeat sigillare ad penam xxv libr
Et cancellerius teneatur et debeat ad dictam penam omnes
litteras dicti com tam missivas quam responsivas registrare

et sigillum sit penes dictum camerarium comunis predicti.

Quod cancellerii teneantur servare et ponere cartas in catasto.

Item statutum quod cancellerii dicti comunis qui nunc sunt et pro tempore fuerint ad petitionem cuiuslibet petentis elevare et ponere debeant cartas in ipsis catastis non obstante aliquo statuto in contrarium loquente absque ullo salario.

De rationibus reddendis per camerarium.

Item statutum quod camerarius comunis teneatur reddere rationem et reddita ratione inveniatur si aliquid est super restituat et si plus expenderit illud quod plus expendit seu solvit teneatur sequens camerarius illis personis que aliquam quantitatem habere debent et solvere.

Quod camerarius teneatur facere scribi inventarium de massaritiis.

Item statutum quod camerarius dicti comunis teneatur et debeat facere scribi per cancellerium inventarium de omnibus et singulis massaritiis et rebus dicti comunis ad usum officii deputatis et in posterum deputandis et dictis rectoribus et officialibus venientibus ad dictum officium ipsas massaritias et res assignare et eorum finitis officiis recuperare debeat antequam satisfaciat eis de ultima paga eorum salarii et si eas non invenit iuxta inventarium antedictum et assignationem eas factam debeat retinere de salario officialis huiusmodi videlicet potestatis per se et suis officialibus et familie et guardiani per se officialibus et familia et aliorum officialium particulariter per se ipsis usque ad extimationem extimationem talis rei seu talium rerum non inventarum. Et si camerarius comunis fuerit negligens in predictis perdat de suo salario x libras cortonenses. Dummodo nulla persona de dicta civitate habere presumat dictas res penes se seu de ipsis assignationem vel inventarium facere vel eas assignare vel assignationem ab aliquo officiali recipere ad dictam penam.

Liber [illegible] civilium.

De reddendo ius summarie piis locis.

Statutum quod potestas et eius curia et quilibet alius cui fuerit teneatur et debeat facere plenum ius canonicis et prioribus fraternitatis beate Marie virginis et cuilibet alio pio loco sine salario et libello de redditibus per aliquas personas pro ipsis locis. Et potestas non possit canonicos et priores predictos cogere ad aliquod officium recipiendum per comune datum donec eorum officium durat.

De sequestratione facienda.

Item statutum quod potestas et eius officiales teneantur fieri facere sequestrationem contra forenses vel suspectos personas contra quos visa prius instrumento vel si non apparet publicum instrumentum recepto iuramento a creditore de quolibet et ad petitionem cuiuslibet creditoris nisi debitor voluerit satisdare et satisdato debitore sequestratio tollatur de parendo iuri. Salvo capitulo quod loquitur de vigilia et festo Sancte Firmine et quod nulla sequestratio possit fieri contra illos qui venerint ad civitatem Amelie die sabbati cum alia grascia sed possint tales venire tute et secure tota die absque aliqua sequestratione.

Quod contrahentes [illegible] cui se obligaverint.

Item statutum quod omnes illi qui aliter pro comuni se in aliqua pecunie quantitate obligaverint penes aliquem seu aliquos de ipsa obligatione et actu contraxerint a comuni et obligatio pro comuni facta intelligatur si apparet per sindicum comunis fuisse facta et invenitur in introitibus comunis et approbatum fuerit ipsa obligatio et debitum fuisse verum debitum et obligatio pro comuni et in utilitate comunis facta per duas partes consilii et per homines per eos ponendos et si preceptum esset factum alicui creditori de debito et apparet possessionem ipsius cum fuit ei ipsum preceptum de aliquo debito pro comuni contracto ut debitum pro comuni fuisset quod tale preceptum sit nullum et tenuta et insolidum datio et totus processus a tali precepto dependens sit cassus et irritus et nullius valoris et processo irrito habeatur et quod talis creditor ad cuius petitionem ipsum preceptum fuit factum vel tenuta vel datio insolidum ad ipsam tenutam ire non audeat nec attemptet ad penam dupli que in statuto continetur de tali excessu contra de tali excessu loquente et quod potestas teneatur et debeat ad petitionem cuiuslibet petentis tales creditores per se cogere ad renuntiandum tali precepto et processu ex eo dependentibus ad penam xxv librarum pro quolibet et qualibet die quo steterit in mora talem creditorem cogendi ad ipsam faciendam renuntiationem. Et licentia tali qui ipsam renuntiationem facere nollet dare non valeat donec dictam renuntiationem fecerit cum effectu et donec restituat ipsi debitori omnes fructus quos percepisset de tali tenuta et omnes expensas per eum factas de ea factas et si dictus creditor fuerit in contemptu faciendi predicta solvat pro banno comuni Amelie

p(ro) qualib(et) die qua steterit i(n) mora faciendi p(re)d(ic)ta
.xx. s(olidos) cort(onenses) et p(re)d(ic)ta ualeant et teneat auct(oritate) p(re)sent(is)
statuti. **De arbitris cogendis p(er) potestatem r(ubrica).**

Item statutum q(uod) arbitri seu positi ad aliq(ua)s cau-
sas diffiniendas et ponendas imposterum a partibus eam
eas com(pro)missas debeant penit(us) t(er)minare et potestas
seu ei(us) iud(e)x eos cogere debeat si cau(sa) (et) se recep(er)it
terminand(a) ad petitionem cuiuscu(m)q(ue) petentis statuto uel
(con)tractu aliquo no(n) obstante. **De refutatione facienda
a creditoribus uel ab eorum heredibus si debitor h(ab)uit**

Item statutum q(uod) si aliq(ui)s **instrumentum cancellat(um)**
debitor uel debitrix h(ab)uit instrumentum cancellatu(m)
de aliquo debito uel de aliqua quantitate pecun(ie)
et p(ro)duxerit coram iudice et creditor siue creditoris fuit
mort(uus) et no(n) (con)stet q(uod) i(n) uita sua petierit d(ic)tum debitu(m)
coram iud(ice) q(uod) potestas et iudex ad petit(ionem) talis debi-
toris ostendent(is) tale instrumentum cancellatu(m) cor(am) eo
cogat hered(e)s creditoris ad faciend(um) refutationem de ip(s)o
debito contento in instr(ument)o cancellato et p(re)sumer(e) d(ic)tum
instrumentum fore cancellatum p(ro)defuncto uel refutatum
et debitum solut(um) et si heredes debitoris petierint d(ic)tum
debitum no(n) audiant(ur) et cogant(ur) p(re)d(ic)ti ad faciend(um) ip(s)am
refutationem ut s(upr)a d(ic)tum e(st) et potestas et iud(ex) teneat(ur) p(re)d(ic)ta
facere ad penam .xxv. lib(rarum) et si d(ic)ti hered(es) petierint d(ic)tum
debitum eand(em) penam soluere teneant(ur). **De aduocato
et procuratore dando petenti r(ubrica).**

Item statutum q(uod) si aliq(ui)s ad iudicium tractus
et (con)t(ra)heret dixerit se uelle aduocatum seu procurat(orem)
ei (con)cedend(um) a iudice det(ur) ei p(ro) p(re)tio (con)petenti ea
die qua petierit et iud(ex) eid(em) petenti d(ic)tum aduocatu(m)
et d(ic)tum procur(atorem) ea die qua aliq(ui)s petierit teneat(ur)
et debeat dare et assignare ad penam .x. lib(rarum) cort(onensium).

Q(uod) acta co(mun)is possint publicari in cartis bombacinis

Item statutum q(uod) o(mn)ia acta co(mun)is p(re)d(ic)ta tam ciu-
lia q(uam) criminalia et quecu(m)q(ue) alia scripta ualeat
et publicari in quaternis cartarum bombacinarum bene
ligatis sub p(re)dicto co(mun)is curie p(ro)ut de more p(er) not(arios) d(omi)ni
potestatis et quoscu(m)q(ue) alios officiales d(ic)ti co(mun)is et p(er) q(uo)s-
cu(m)q(ue) alios not(arios) et ip(s)a acta possint exemplari et co-
piari et in publ(icam) formam redigi i(n) cartis bombacinis

p(er) quemcu(m)q(ue) not(arium) d(ic)te ciuitatis et ip(s)a acta et ipsor(um)
exemplum et copie ualeant et teneat et plenam
optineat roboris firmitatem ita q(uod) p(re)d(ic)ta et ydone(a)
et o(mn)i modo fide digna ac si essent scripta et publicata
i(n) cartis (con)uenientis (con)suetudinis (et) aliis q(uod) potestas tene-
at(ur) et debeat ad penam .xx. libr(arum) omnes (con)stit(utiones)
et exbandimenta cuiuscu(m)q(ue) (con)dictionis et quantitatis scrib(i)
et ponere facere in cartis p(ro)ut de more p(er) not(arium) et officiales
ipsius d(omi)ni potestatis capitulo aliq(uo) no(n) obstante. **Q(uod)
p(ri)mus cogat(ur) principalis debitor q(uam) fideiussor r(ubrica).**

Item statutum q(uod) p(ri)mo (con)ueniat(ur) p(r)incipalis
debitor q(uam) fideiussor et si p(r)incipal(is) debitor (con)tumax
extiterit uel no(n) uenerit fiat discussio de bonis
ipsius et ip(s)a discussione facta et no(n) inuentis bonis
de quibus possit satisfieri creditori q(uod) tunc creditor
possit h(abe)re recursum (con)tra fideiussores et ei(us) bona
et no(n) aliter et hoc locum h(ab)eat a t(em)p(o)re ultime fere
paschatis ultra et et locum h(ab)eat in fideiussore qui fideiussit p(ro)
forensibus a t(em)p(o)re ultime fere paschatis citra q(uo)d(cumque)
possit (con)ueniri ut (con)uenerit et se aliter obligauit
no(n) obstante aliq(uo) capitulo co(mun)is q(uod) (con)trarium loqueret(ur)
nec aliq(uo) alio in (con)trarium loquente. **De cogendo prin-
cipalem ad retinendum fideiussorem r(ubrica).**

Item statutum q(uod) quicu(m)q(ue) fideiussit uel fide
iussebit p(ro) aliquo penes aliquem et noluit
mag(is) stare in fideiussione potestas et ei(us) officiales tene-
at(ur) cogere debitorem p(ro) quo fideiussit i(n) p(er)sona et rebus suis
p(ro)uelle ipsius fideiussoris ut ipsum eximat a d(ic)ta fideiussione et
si potestas et sui officiales fuerint negligentes puni-
at(ur) cui(us)libet eor(um) in .C. s(olidis) cort(onensium) et si d(ic)tus debitor se
cessit uel recessit de palatio co(mun)is uel de alio
loco ut (con)stitut(us) uel distrinct(us) fuit uel esset soluat
p(ro) banno cui(us)libet sine aliqua remissione .xx. s(olidos) cort(onenses)
et q(uod) p(r)incipalis creditor teneat(ur) ad petit(ionem) fideiussoris mu-
tuare ip(s)i fideiussori instrumentum mutui uel depositi in
quo uel quibus extitit fideiussor et si (con)tradicet d(ic)tus cre-
ditor soluat no(m)i(n)e pene .x. lib(ras) cort(onenses) et nichil(ominus)
cogat(ur) not(arius) ad petit(ionem) fideiussoris p(re)d(ic)ti recepta p(ri)us
solutione debent ipsum instrumentum ostendere i(n)ter
intelligat(ur) q(uod) n(on) liberari noluit a fideiussione qua fecerit

penes creditorem super iis noiatum.

Ut heredes dotem mulieris teneantur alimenta prestare.

Item statutum quod quamquam
si dotem alicui mulieris et eidem non restitu
erit heres dotem teneatur et debeat eidem mulieri
dare et soluere alimenta secundum quantitatem dotis et qua
litatem mulieris et iudex teneatur nomine alimen
torum decernere ipsi mulieri prestandorum et datorum duos
denarios pro libram pro quolibet mense siue dos petatur
siue repetatur et in petitore et repetitore dotis salarium
non soluatur contrario aliquo non obstante. Ut nullus
possit cogi pro debito a. c. solidis si voluerit dare de bonis.

Item statutum quod nulla persona de ciuitate
et eius districtus possit precise cogi ad aliquod debi
tum persoluendum nec possit conueniri nec precepta fieri
per curiam de ciuitate nisi de debito . C . solidis et ab inde
infra si debitor voluerit dare de bonis suis stabili
bus pro illo pretio quo valebunt et iustum fuerit secundum extimationem
fiendam per duos bonos homines ponendum unum pro parte
debitoris et alterum pro parte creditoris. et si dicti duo boni
homines ad hec sic positi se non concordauerint de dicta ex
timatione quod ponatur per anzianum populi quidam bonus ho
mo tertius et dicti duo positi cum ipso tertio cogantur per potestatem
et eius officiales in palatio comunis ita quod per venire infra
quintum diem ipsam extimationem debeant facere et quod
si debitor voluerit dare de bonis suis stabilibus
et de ipsis bonis suis creditori obtulerit quod ante
omnia debeat assingnare omnia sua bona quibus bonis
omnibus assingnatis dicti extimatores extimet de
illis bonis que voluerint et eis videbitur quod sit
mediocria bona et de illis bonis que dicti exti
matores dixerint secundum eorum extimationem dictus debitor
suo creditori det et credat cum effectu et postquam dictus
creditor fuit requisitus appellatus per debi
torem suum quod voluerit pro debito predicto et obtulerit
de bonis suis se daturum eidem creditori secundum formam
predictam et si dictus creditor nollet recipere potestas
seu iudex teneatur cogere ipsum creditorem ad faciendum
recipere de bonis debitoris predicti extimandis secundum
formam predictam et datum debitum . C . solidis non possit di
uidi a maiori debiti quantitate et hec locum habeat
a tempore ultime facte pacis citra secundum tempore ultime
facte pacis citra quilibet creditor possit debitorem
suum realiter et personaliter conuenire ut conuenerit ipse
debitor principalis et predicta potestas teneatur sic facere
et hec capitulum facere obseruari ad penam . L . librarum cortonensium
et hec capitulum sit precisum contrario aliquo non obstante.
Additum fuit huic capitulo quod debitor teneatur et de
beat offerre in presenti casu creditori suo antequam se
recedat de palatio ad penam . x . librarum pro discessu pa
latii et pro qualibet die qua steterit in mora in scriptis
omnia bona sua tam domum quam quelibet alia bona in
mobilia et libram et extimatorem pro sua parte eligere
et creditor pro sua parte eligat alium in continenti instanti
qui extimatores teneantur ad penam . x . librarum cortonensium
extimare de ipsis bonis usque ad quantitatem
debiti debitoris eis placuerit infra v . dies . et facta dicta
extimatione dictus creditor habeatur pro vero domino et posse
ssore rerum extimatarum et ipsa bona extimata per se
ipsum et sua auctoritate apprehendere et tenere possit et nichilominus
teneatur et debeat dictus creditor de dictis bonis extim
...cetera facere proprio pretio pro dictos extim declarato
cum idonea cautione ad sensum sapientis cre
ditoris in continenti facta dicta extimatione ad penam . x . librarum
cortonensium pro qualibet die qua dictus debitor steterit in mora.
Ut non fuit solutum salarium in causa ciuili non ualeat.

Item statutum quod si quis non soluerit salarium debitum
in ciuilibus causis contra secundum formam statuti sua cau
sa et processus super quo uel qua non esset solutum salar
ium omnis sit cassus vanus et nullius valoris saluo
quod de capitulis dictis petentibus extimari non soluatur
salarium et saluo capitulo quod loquitur de pena dotis et omnibus
aliis capitulis huius statuti loquentibus de salario non
soluendo. Ut fideiussor possit dare de bonis principalis

Item statutum quod si aliquis ... creditori ...
fideiussor alicui pro aliqua quantitate voluerit dare
creditori de bonis principalis debitoris et de ipsis
dederit cum effectu quod ipse creditor recipere teneatur et
liberare ipsum fideiussorem et restituere omnia bona ipsi
fideiussori que tunc uel sua auctoritate teneret et possideret

seu haberet ex primo et secundo decreto usque in illa quan-
titatem que valeret bona ipsi principalis debitoris
et ipse creditor debeat renumptiare omni tenute et ab-
soluto non obstante aliquo capitulo vel aliquo alio quod contrarium
loqueretur et fideiussor quilibet possit sua auctoritate dare de bonis
principalis debitoris pro receptione suorum bonorum et conservatione
sive indempnitatis et ipsa datio et concessio valeat et tene-
at auctoritate presentis statuti. Quod mulieres non possint
donare sine consensu consanguineorum nisi contrarium fuerit si consensu viri.

Item statutum quod cum mulieres de facili possint
decipi et defraudari quod nulla donatio possit fieri
per aliquam mulierem alicui sine presentia et voluntate
patris et fratris carnalis si haberet et sine consensu et presentia
viri vel saltem duorum consanguineorum eiusdem mulieris magis
intimorum si patrem virum vel fratres non haberet et si aliter
fieret non valeat et si facta fuerit contra formam predictam et contra
hoc capitulum quod potestas in eius introitu et ad penam
.xxv. librarum cortonensium teneatur ad petitionem ipsius mulieris
donantis petentis facere revocari cassari et irritari et si
ille qui recepit ipsam donationem vel cui facta fuerit non
voluerit ad petitionem petentis cassare et revocare et renump-
tiare potestas possit ipsum de fraude punire ad arbi-
trium suum et nichilominus dicta donatio sit cassa irri-
ta et nullius valoris auctoritate presentis capituli et predicta
locum habeant in preteritis presentibus et futuris dum modo
mulier petat ipsam donationem revocari et possideat
res donatas vel alienatas et non aliter. Additum fuit
huic capitulo quod nulla mulier possit aliquem contractum
facere sine presentia et consensu viri si virum habet et si contra
predictam formam fieret sit ipso iure nullus contractus aliquo
non obstante et hoc locum habeat in presentibus et futuris
et a dicto anno citra non preiudicando ultra preteritis.
Quod omnes tenute date forensibus in tempore [illegible]

Item statutum quod omnes sint casse.
tenute date alicui forensi et non habenti in dicta
civitate de bonis alicuius civis Amelien(sis) a tempore
domini Andree de Tudertio olim potestatis dicte civitatis Amel(ie)
usque ad adventum Guidonis Cabarne (?) potestatis dicte
civitatis olim cum bannitum unus dicte civitatis non
esset illo tempore civis et magis favorabilis uni parti quam
alteri et potius forensibus quam aliquibus indigenis sint casse
et irrite et pro cassis et irritis habeantur. Et alio quod dicti forenses
pro eorum creditis iterato possit agere contra cives predictos et eorum
iura prosequi prout eis videbitur convenire non obstante
cassatione dictarum tenutarum. De cogendo fideiussore qui solu-
tionem a principali recepit.

Item statutum quod si aliquis fideiussit pro aliquo
debitore apud creditorem et concordavit se cum debitore
vel satisfactionem recepit ab illo debitore quod talis fideiussor
qui se concordavit vel satisfactionem recepit de quantitate
in qua est fideiussor quod ad petitionem creditoris apud quem fideiussit
constringatur personaliter et realiter non obstante capitulo quod loquitur
quod prius constringatur debitor quam fideiussor et hoc locum habeat in preteritis
presentibus et futuris. De credendo habitu inter mercatores.

Item statutum quod si unus mercator cum alio haberet facere
credatur sacramento cuiuslibet ipsorum cum uno teste vel nuntio
qui iuraret se portasse aliquid alicui mercatori ex parte
alterius mercatoris usque in quantitatem xl solidorum cortonensium. Quod
debitor forensis possit realiter et personaliter conveniri.

Item statutum quod si aliquis
forensis et alius qui se non constrinxit ad bancum civi-
tatis predicte deberet aliquod debitum vel extitit in aliquo
obligatus vel promisit aliquid alicui civi de dicta civitate
vel eius districtu quod talis forensis constringatur personaliter et realiter
ad voluntatem petentis usque ad plenam satisfactionem.

De defendendo homines qui pro comuni se obligaverunt

Item statutum quod debitores
omnes et ipsorum fideiussores qui receperunt aliquam quantitatem
pecunie mutuo a quacumque persona et ipsi debitores mutuaverint
ipsam quantitatem pecunie communi pro comuni predicto et fuerint predicti
debitores inquietati et conventi ne predicti graventur propterea comune
predictum tales debitores defendant per dictum comune et si ad
aliquam curiam extra civitatem predictam fuerint vocati conventi
vel molestati coram potestate et officialibus dicti comunis a creditoribus
ipsorum dicti creditores non audiantur et predicti debitores non
molestentur quousque dictis creditoribus fuerit integre satisfactum
de dicta quantitate quam mutuaverat comuni seu eius sin-
dico et hoc locum habeat in illis debitoribus qui fuerint infra
de dicta quantitate contra sindicum dicti comunis et hoc in locum habeat
in preteritis presentibus et futuris non obstante quod dicti debi-

tores renuptiaverint legibus et statutis ea populi quod omnis que renuptiatio ex nunc habeatur pro nulla et potestas et sui officiales teneantur predicta observare ad penam libr. comunis pro qualibet vice et pro quolibet antianorum ad penam .xxv. librarum totiens quotiens contrafactum fuerit. Additum fuit huic capitulo quod si aliqua tenuta seu in solutum data vel datum et concessum fuit de bonis talium vel talis debitoris qui ipsam pecuniam pro ipso comuni accepit et dominus comes vel alii pro ipso comuni mutuaverint ad petitionem cuiuscumque quod ipso iure et auctoritate presentis statuti sit nulla dummodo per dictam populi ipsum debitum pro comuni fuisse contractum dicatur et approbetur vel per maiorem partem ipsorum et hoc capitulum sit precisum et tolli non possit consilio vel arengha. De

contractibus simulatis et per appodium factis. rubrica.

Item statutum quod omnes contractus facti tempore aliculus domini vel rectoris dicte civitatis in ipsa civitate vel eius districtu cuiuscumque generis sint tam confutationes quam cedule tres et aliorum quorumcumque contractuum qui probarentur per unum testem plene probantem vel saltem per duos testes de fama publica fore simulatos ex coactione et timore vel metu vel per appodio factos ipso iure sint cassi irriti et inanes et si procederet contra potestate vel iudice seu alio rectore et officiale dicte civitatis ipsos contractus factos probatione predicta fiat cancellatio ad petitionem cuiuscumque petentis et predicta facere teneatur dictus potestas summarie sine oblatione libelli. Et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris. De

tenute date debitoris non exbanditorum sint rate.

Item statutum quod tenute omnes et insoluti dationes facte et date per curiam Ameliae de bonis eorum qui non fuerint exbanditi dicti comunis tempore rebellionis vel post vel ante quacumque sint rate et firme et valeant et teneat statuto vel ordinamento aliquo non obstante. De resti

tuenda dotem mulieri et bonis obligatis. rubrica.

Item statutum et ordinamentum quod tempore restitutionis dotis fiat restitutio mulieri cui deberet dos de bonis que specialiter obligata essent in instrumento dotali secundum congruam extimationem pro infrascripta debiti declaratione si de bonis dotem non restituit in dotem et si bona obligata non sufficerent quod de aliis bonis satisfiat que statuto vel ordinamento aliquo non obstante. De cogendo filium

familias. publicum negotiatorem

Item statutum quod publici negotiatores conveniantur pro debito ad quod fuerint obligati non obstante si fuerint filii familias et hoc dicatur de omnibus artibus predictis. De cogendo principalem

debitorem ad petitionem fideiussoris. rubrica.

Item statutum quod principalis debitor constringatur ad petitionem fideiussoris ipsius ad faciendum quod satisfiet de bonis ipsius principalis de omni eo quod ipse fideiussor solvisset legiptime probaverit pro fideiussione per eum facta pro dicto principali vel in instrumento vel aliis suis legiptimis probationibus dicto principali per iudicem comunis Ameliae fiat preceptum de satisfaciendo eidem fideiussori quod ab eo petierit ex forma dicti sui instrumenti seu scripture legiptime et audiatur sine salario si res petita vel quantitas petita pervenerit ad manum camerarii comunis et sine scripsi ne libello audiatur fideiussor predictus summarie secundum fidei prius iudicia quod res ita se habet ut per ipsam petitur capitulo aliquo in contrario loquente non obstante.

Quod mercatores de deposito eis facto possint convenire.

Item statutum quod publici mercatores per dictum conveniri pro deposito eis facto de quo legiptime constaret per instrumentum publicum vel per testium probationes vel ipsius depositarii confessionem possit cogi per (ad) ipsum depositum restituendum et realiter ad petitionem et voluntatem deponentis non obstante aliquo capitulo comunis vel populi in contrarium loquente et specialiter capitulo quod est in presenti statuto posito scripto sub rubrica de non cogendo aliquam personam personaliter pro aliquo debito quod fuit a C. s. et cetera.

Quod fideiussor qui fideiussit penes forensem possit uti eius emere. rubrica.

Item statutum quod siquis de Amelia fideiussit apud aliquem forensem pro aliquo Amerino et illud vel partem eius pro fideiussit solvit dicto creditori quod talis fideiussor possit uti et actores emere a dicto creditore contra dictum Amerinum debitorem non obstante aliquo statuto quod in contrarium loquetur.

Quod donationes et venditiones facte per appodium sint

Item statutum ad obviandum nullius valoris malitiis hominum et ut semper veritas elucescat quod si aliqua venditio donatio vel alienatio facta est vel fuerit et contra huiusmodi venditores donatores

15v

ul alienatorem p aliquem uel muit opponet ce
ssam p aspodium ul fraudem ul metu ⁊ appo
sitam p̄bauit p · v · testes de fama side dingos
p aspodium ul fraudem ul metu factam eet ⁊
si p̄babit q uenditor ul donator ul alienator
huiusmodi possiderit p · v · ann ul usq ad tps
mote litis post ipam ueditionem ul alienatorem
huiusmodi ipa uenditio donatio ul alienatio
sit nullius ualoris no obstante si huiusmodi
uenditor ul alius eo noie ad pensiones ul affictu
huit a eptore ⁊ hec locum hat i p̄teris p̄sētibus ⁊ futuris

De stando sac magri gramatice de salario q hat foresis.

Item statuum q sac cuiusq magri gramatice
stat de salario e p̄misso ⁊ de eo quem ipum
salar dixit p̄misse e de quantitate p̄missa
usq ad · xl s ⁊ quando ⁊ deuotina p scolarem
quemq ab eo audita ac si de hus oibus ostaret pu
instris ⁊ Judex ad petitione dti magri debeat p̄pe cau
libus q de suo salario satisfaciat q ipe magr debitori
suo declarauit iuramento ⁊ hec locum hat i p̄sētibus
⁊ futuris ⁊ talis magr no cogatur tpre studii ad
aliq̄ seruitium ul exercitu p̄sonale. Addim q heat
unus locus a gramatice foresis in dca Ciuitate
qui sciat bene docere donatum caton regulas p̄sian
⁊ boetium ⁊ alios gramaticales libros ad docend sco
lares qui heat a coi ult salar q huit a scolaribus
· xxv · lbr coit quolibet anno quo steterit i dca Ci
uitate otinue ad studendum dum mo curet de
cas · p idoneas fid otinue moram trahe in dca Ci
uitate ad studend.

De non molestand mu
lierem in bonis suis dotalibus · r.

Item statuum qm rei pu interest mulieres
dotes suas saluas hre ppt quas nube possit
q si aliq mulier post mortem uiri repetiuit dotes
suas ob eorum heredes dci uiri missa fuit i possess
bonorum dci uiri ita ex p̄mo q ex sido decreto ipas
q res ⁊ bona p detendum possiderit q nullus
ex creditoribus uiri ipam mulierem in bonis p̄dcis
sic possessis inquietare ualeat n uis aliq p̄te
dec h sic secura sit mulier ac si triginta annis spatio
possedisset pacifice ⁊ quiete iusto titulo ·

De coged
patrem p filio qui bonis cessit

Item q cu filii familias uiuete patre rem
patriam quodamo dm intelligat ⁊ otent
cu ipis potius inniteant patris patrimonium
preiudicium filii Statuum q siquis otrxit cu aliq
filio familias publico mercatore emancipato ul
in potestate existente ⁊ hic talis filius familias
efficeret no solued ul cederet bonis q ex tali
otru pat possit ouenire pat possit oueni usq
in potiorem debitam filio iure nature i qua pat
i testo suo sine causis legitis legibus diffinitis
exredare no pot Addim q p̄dca locum hre nolū
in illis debitis otrs p filium que ueisimilia
sunt patrem fecisse p filio ul mandasse filio ut
ea faceret ul que ouisa sunt in utilitate patris
ul el iussu otracta erunt qbus ultimis casibus possit
pat oueniri insolidum.

Qualiter cuitati se tractu ad aliaz
possint p p̄curatorem defendi · r.

Item statuum q cuitatis seu tractus ad aliam
Ciuitatis p̄dce in quibuslibet causis ad p̄sent cui
q p baiulum Ciuitatis p̄dce p ul ad dm po
ssit defendi ⁊ tueri p p̄curatorem seu p̄curatorem no obstante
aliq capitulo in otrm loquete.

Qualiter p dote petend
possit p̄ncipalis ⁊ fideiussor oueniri.

Item statuum q unicuiq sit licitu ⁊ possit
petere dotes e p̄missas p aliq mulier uxor
apparet · pu · aus instrum ⁊ talem seu tales p̄mitte
tes ipam dotem realiter ⁊ p̄sonaliter ouenire ad
uoluntatem ipius qui dotem recipere debet ⁊ possit
ouenire p̄ncipalem ul fideiussorem ul aliquem ipora p ut
⁊ sic ei placuit no obstante aliq capitulo c ul
· i · posito otio loquete ⁊ hec locum heat atpre ultie
fece partis ⁊ i p̄sentibus ⁊ futuris.

Qualiter possit debitu
petere a suis debitoribus · r.

Item statuum q cuilibet creditori liceat pete
⁊ exige cu effectu a quibuscumq debitoribus suis
quamcumq quantitatem pecunie qua ul quas dci cre
ditores recipe ⁊ hre debet a dcis eorum debitoribus
ex uigore ⁊ auct instrom mutui depositi ⁊ quo

rumq; alior instror seu scripturar et q ire petitio de quantitatis pecunie nulla petitio si ne libellus offeratur aliq tante ul ea si semper ta les creditores in curia de ciuitatis sine libello aliq ul petition audiant a judice de petitis et possint et ualeant contra dictos eorum debitores ius suum prosequi prout uelle ipsorum ut postulat ordo iuris. Et uiso primo instro p judicem fiat precept ad petition creditoris de debito p dictum iud. Saluo q si dare uoluit de bonis suis creditori ea esser tu s3 formam statuti q tunc non fiat mandatum si tempore debeat et teneat de dictis bonis ipi debitoris dictus credit s3 modum et forma dicti statuti et hoc capitulum ualeat et teneat auct presens statuti capitulo ul .i. prito omni sequente non obstante et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris. Addatur in hoc capitulo q p debito a .xv. annis pre preterito ulterius non debeat offerri libellus et super eo predicti siue appareat instrum siue non de ipso debito. Excepto de instro dotali. Et q de debito .xxv. annis et ultra nullus audiatur aliq modo n' erit interrupta prescriptio ul aliqua questio mota i' dictum tps et hoc locum non habeat in dotibus et creditis filiorum familiarum.

Q obseruentur incepta p p eum obligatis r'.

Item statuum ad obseruatione status pacifici de Ciuitatis q creditores eorum presentes p alios possint nec debeant obligatos pro eis ul aliq; ipsorum nec ipsorum heredes ul bonorum ipsorum possessores i ipsorum terris bonis ul possess molestare ul inquietare dictis ul factis nec ipsorum laboratores familiar ul cultores terrarum et possess dictorum obligatorum nec aliq dapnum dare non obstante si accepisset dicti creditor tenutam in ipsis terris et possess auct cuiuscumq iuris et si aliq filius familias dictorum creditorum attentauerit aliquam iniuriam dictis ul factis facere ul inferre i bonis et possess dictorum obligatorum ul heredes ipsorum puniatur in C. libr. p qualibet uice et si maiore et non i presentia aliquorum soluat .x. libr. p qualibet uice et credit facere tam rei et patr p filio familias p facere i primis et quolibet predictorum cogatur ad solutionem dictarum penarum et refectione dapni faciendi dictis obligatis.

De modo et forma exbandiendi contumaces in quolibet casu. r'.

Item statuum q si aliquis citatus fuerit ad instantiam de ciuitatis ad petition alterius semel p ul bis ad domum ul semel i scalis palatii dicti comitis si fuerit forensis ul cuius non habuerit habitationem in dicta ciuitate propria ul conductam p debito et p et absentie i' q ad petitionem cuiuscumq possit legiptime exbandiri et in bannum poni de ciuitate Amelie et eius districtus i quantitate et re petita p ipsum creditorem usq; in dictam quantitatem et i' ex tempore propr' uinculo a dicto creditore ul ei pro q aliq ... aut non petit et q non e in totum nec i pte aliq satisfactum. Et d. c. s. e. citatus dicto modo et non comparens possit et ualeat ad petit creditoris ul ei pro legitime exbandiri de ciuitate Amelie et eius districtu p quacumq quantitate et re petita dummodo de dicto debito et re petita appareat p publicum instrumentum ul p ydoneos testes i iuditio productos et summarie predictis assignato eidem exbandito termino ... infra quem possit uenire et comparere ad purgandum ipsam contumaciam refectis primo expensis p iud. prestatis et predicta locum habeant a tempore ultime facte parte et possit dictus exbanditus a dicto tempore elapso ad solutionem dictis eorum creditoribus p et regule ... ad solutionem uoluntatem a dicto tpe facte pars anni. De cancellatione siue prolongatione ... forma de solutione ...

Item q plerumq; aliqui p defensione ul appetitio amicis et cognitis faciunt seu fecerunt cautiones et promissiones mutui ul depositi ul uenditionis statuum q si alias fuerit facta aliq promissio ul obligatio in instro ul sine ex ea mutui ul depositi et tal facta de tam obligatione ul aliqs ei hoc peruenit dicta promissione ul obligationem cassari p eo q dicitur pecunia i dicta obligatione contenta non fuisse numeratam dicto se obligantis ante dictam obligationem ul post q ad peti tionem ipsius sic se obligantis ul ei heredis dictis tal q tam obligationem recepit ul recepit et qlibet ali

6v

in scriptum ei succedens iurare ad sancta dei evangelia tacto libro utrum dicta petitio fuit nuata et soluta uel non non obstante quod in instro obligationis fuit renuptum exceptioni non nuate pecunie et si iuraverit dictam pecuniam nu meratam non fuisse dicta promissio sit inefficax et nullius ualoris et dictum instrum debeat cancellari siuo iuraverit nuatam fuisse tunc liceat dicto tali se obligati uel eius heredi probare cum .v. testibus fide dingnis qui iurent se affirmative dicere quod petitio nuata et soluta non fuit ante uel post dictam obligatione dicto se obliganti quo ita probato dictum instrum debeat cancellari · De restitutione dotis facta a viro in ultimis constituto ualeat

Item statuum quod si aliqua mulier nupta steterit cum viro suo et vir in ultimis constitutus in suo testo uel alia dispositione uel alio modo quacumque fuit confessus uel aliter se habuisse dotes sive uxoris quod teneat ipse uel eius heredes ad restitutionem ipsarum dotium non obstante quod confessio uel ultima dispositio aliqualiter fuit mutata uel reuocata uel si fuit factum instrum dotale non obstante si fuit obmissa solepnitas in confessione et hoc statum habeat in preteritis presentibus et futuris non nacedo [illegible] · De si aliqua mulier que fuit nupta et ad secunda vota transit dimisit filios suos minores xviii annorum petit relicta

Item statuum quod si aliqua que fuit nupta et vidua remanserit et transierit uel transivit ad secunda vota supervenientibus filiis suis ex dicto suo viro minoribus xviii annorum uno uel pluribus quod petit idem non debeat relicti sive relectum suum seu facta a dicto viro eidem · De qui pecierit sapientem teneat deponere salarium aliter ipsa petitio non ualeat

Item statuum quod si aliquis ab aliquo sentencialiter in mandato sensit se gravatum et petierit consilium sapientis teneatur statim antequam discedat a banca deponere salarium consultoris secundum formam statuti communis quod si non deposuit eius petitio sit vana et nullius ualoris et partem uel rei non preiudicet ullo modo · De forma cedentium bonis. R.

Item statuum quod quicumque de civitate Amelie uel eius districtus voluerit cedere bonis suis teneatur et debeat cedere in platea veteri civitatis prope domum [illegible] sonantibus [illegible] tubis citatis omnibus creditoribus suis hoc modo videlicet

quod sit expoliatus in interula cum capite discoperto extractis stabulis [illegible] nates ex toto discopertas ad pilonem communis qui stat in medio dicte platee tribus vicibus hec sic ascendat ita expoliatus super dicto pilono et clamet alta voce tribus vicibus vengase appagare [illegible] mei et hec sic facta postea dictus [illegible] teneatur et debeat [illegible] et ad penam xxv. lib. de suo salario taliter qui cessit bonis suis ut dictum est mictere in capanile dicti [illegible] per unum annum et elapso dicto anno ipso expelle extra civitatem et districtum Amelie dicti [illegible] per tres annos salvo quod ad voluntatem suorum omnium creditorum possit extragi de dicto capaneli et redire in dictam civitatem et districtum ut dictis creditoribus suis placuerit et aliter non et sine dicta licentia i. dictum [illegible] redierit et in formam communis devenerit [illegible] in civitate Amelie [illegible] et [illegible] mictatur in capaneli per uno anno liceat tamen cuilibet suo creditori in bonis talis cedentis agere pro suo debito consequendo ut postulat ordo iuris · hoc ualeat et teneat non obstante capitulo statuti in dictis sequente Adimus huic capitulo quod quicumque cessit uel cesserit bonis suis modo supradicto declarato non possit habere aliquod officium per commune uel in commune uel publice · De quicumque cessit bonis teneat .i. unum mensem se facere scribi in libris communis.

Item statuum quod quicumque cessit bonis suis quod .i. primum mensem post renuptiationem suam faciat se scribi manualiter in quodlibet communis et ordinatum per cancellarium dicte civitatis manu sua cancellari et qui uel que scribi se non fecerit ut dictum est renuptiatio sive cessio suarum bonorum facta per eum non ualeat et postea bamantur per litteram consueta .i. x. dies et principio regiminis cuiuscumque potestatis et cancellarii teneatur omnia nomina renuptiantium unicuique volenti ostendere ·

f

f

Liber criminalium.

De pena Antianorum dantium fauore magnatib(us).

Item statuimus q(uod) si antiani populi daret fauorem seu fortiam hominib(us) de grandina contra populum uel ei uinitos puniat(ur) in .L. libr(is) den(ariorum) p(ro) quolib(et) hoc comictente. De pena magnatum siue contra populum offendentium Antian(os). R(ubrica).

Item statuimus q(uod) quicumque comisserit de grandina seu contra populum offenderit aliquem Antian(orum) uel aliquem ex .decem. bonis uiris tempore officii eorum et .i. post unum annum post depositionem eorum officii soluat quadruplicatam penam que de tali offensa in maleficio loquitur. Et si aliquis de populo offenderit Antianum et decem soluat duplum pene contente in statuto com(un)is q(uod) de tali iniuria et offensa loquitur. Et si quis de grandina seu contra populi offenderit aliquem de populo soluat duplum pene que continetur in statuto com(un)is q(uod) de tali iniuria loquitur. Et si aliquis de grandina dixerit aliqua uerba iniuriosa Antian(is) et decem uel alicui ipsorum soluat penam supius notatam et quilibet possit contra faciente denuptiare et accusare et credatur sacramento accusatoris usque in .v. lib(ras) den(ariorum) et accusator huiusmodi teneatur in credentia. De pena uinitorum de populo no(n) ueniendum cu(m) Antian(is). R(ubrica).

Item statuimus q(uod) quilibet uinitus de populo ad sonum campane et uocem preconis de mandato Antian(orum) et populi cum armis et sine armis ueniant et uenire teneantur ad plateam com(un)is et quocumque uoluerint ipsi Antiani quando esset aliquis rumor in ciuitate Amelie uel rissa unde pacificus status dicte Ciuitatis posset turbari et qui contrafecerit et non uenerit soluat p(ro) banno com(un)i Amelie .C. sol(idos) den(ariorum). De pena uinitorum de populo euntium ad domum magnatum. R(ubrica).

Item statuimus q(uod) nullus uinitus de populo tempore risse uel rumoris uadat ad domum alicuius de grandina ad penam .C. lib(rarum) den(ariorum) saluis ordinamentis populi. De pena facientium compositum quod teneatur de penam et aliis com(un)is. R(ubrica).

Item statuimus q(uod) antiani et eorum decem non possint facere fieri compositum in aliquo consilio uel arengo nec arengiam facere q(uod) tollatur de pena com(un)is alicui p(er)sone .i. si aliquis ex ipsis antian(is) consenserit in dicta compositione facienda siue ordinamento puniatur in .L. libr(is) quam penam potestas possit de facto accipere et exigere a consentientibus et dicta donatio que fieret non ualeat ipso iure. De pena recipientium somonias. R(ubrica).

Item statuimus q(uod) cum uitium somonie sit ab omnibus penitus euitandum et ut officium antian(orum) populi absque aliqua fraude procedat q(uod) nullus ex antian(is) populi dicte ciuitatis possit nec debeat per se uel alium aliquo quesito colore recipere aliquam somoniam ab aliqua spetiali p(er)sona uel comunitate directe uel indirecte ad penam .L. libr(arum) et priuatione officii com(un)is et populi Ciuitatis predicte et si ex ipsa receptione somonie resultaret aliquod preiudicium uel iurisdictio com(un)is predicti in aliquo lederetur uel perderetur q(uod) absit contrafaciens et recipiens ipsam somoniam soluat nomine pene .C. libr(as) den(ariorum) et ipso ab omni officio com(un)is et populi ipso facto priuatus et q(uod) recepit somoniam in duplum restituat com(un)i predicto et dicti Antiani debeant sindicari per futurum potestatem de dicta somonia et et de falsitate que per ipsos uel aliquem ipsorum comicteretur et si aliqua spetialis p(er)sona aliquam somoniam recepit sicut aliquam spetiales soluat .L. libr(as) den(ariorum) et si uniuersitas Comunie recepit soluat .ducentas lib(ras) et nichilominus ab omni officio com(un)is et populi ipso sit priuatus et q(uod) recepit in duplum restituat com(un)i predicto et eadem pena puniatur in omnibus casibus predictis q(ui) dictam somoniam dederit uel dare fecerit ipsis Antian(is) uel alius quibuscumque p(er)sonis et nichilominus ab omni officio dicti com(un)is et populi sit ipso facto priuatus.

De duabus accusationibus faciendis. R(ubrica).

Item statuimus q(uod) quilibet accusator uel denumptiator cuiusque maleficii uel tempore dati teneatur facere duas accusationes uel denumptiationes et unam exibere notario curie et aliam notario cancellarie et potestas teneatur singulis diebus siue mensibus ferre sententias de omnibus denumptiationibus accusationibus et inquisitionibus tam condempnatorias quam absolutorias et examinare predictas accusationes et condempnationes cum illis cancellarie et si aliqua remanserit que executioni et effectui mandata non esset puniatur potestas pro qualibet in c

7v

in .l. lib. et p(re)d(ic)ta examinatio fiat sec(un)d(u)m formus
statuti maiori consilio. Additum fuit q(uod) quicu(m)q(ue) acci
pi(er)it aliquam p(er)sonam de Civitate Amel(ie) vel alicu(m)
quacu(m)q(ue) p(er)sonam de quacu(m)q(ue) excessu vel quacu(m)q(ue) re
ex quo delicto resultaret pena .x. lib. et abinde
s(upr)a et eam non p(ro)bavit solvat p(ro) pena tal(is) accusator
x. s(olidos) si abinde i(nfr)a sol(vat) accusator .v. s(olidos) co(mun)i p(re)d(ic)to. De
pena inmictentium forenses in Civitate(m) etc.

Item statuimus q(uod) siquis im(m)isit vel venire
fecerit vel miserit vel immicti ordinavit vel
co(n)sensit vel receptaverit in domo p(ro)pria vel condu
cta vel alienam rogavit vel p(ro)curavit vel fecerit
receptari aliquos forenses sine exp(re)ssa licentia
Guardiani et maioris p(ar)tis ancianorum p(o)p(u)li solvat
p(ro) banno co(mun)i Amel(ie) p(ro) quolib(et) forense pedite .l. lib.
et p(ro) quolib(et) equite .Centum. lib. cort(onenses) Et p(ro)
quolib(et) qui esset capitan(eus) d(omi)n(u)s vel baro vel co
mes alicuius t(er)re vel aliquorum hominum ultra .v. vel
alicuius p(ar)tis vel societatis vel gent(is) vel q(ui) de suo
posset vel patris vel avi vel patrui vel avunculi
posset co(m)mode retinere ultra unu(m) equu(m) solvat
p(ro) banno co(mun)i Amelie .M. mille. libr. cort(onenses) qua(m)
pena(m) si solvere non posset puniat(ur) in p(er)sona in q(ua)lib(et)
p(re)d(ic)tor(um) casuu(m) arbitrio potestatis ita q(uod) moriat(ur)
Si aut(em) ex im(m)issione talium foresium vel alicui(us)
ipsor(um) p(er) eos vel eor(um) aliquem bellum insurget vel
fuerit armor(um) vel brige ad arma haberet(ur) civi
tatis p(re)d(ic)te se(m)per(?) puniat(ur) in p(er)sona ita q(uod)
moriat(ur) et bona sua sint ip(s)o iure co(mun)is Amel(ie)
et ipi co(mun)i simal(ite)r co(n)fiscent(ur) et similem penam
incurrat quilib(et) forensis qui co(n)tra p(re)d(ic)ta se fir
mam intraret Salvo q(uod) volentes venire pe
destr(?) cu(m) grascia ad dict(am) Civitatem forenses
solita mercari in ea venire valeat sine licentia
tali d(ic)ta(m) sine armis tantu(m) et omes q(ui) se
i(n)t(ro)mittu(n)t collectis et banis se co(n)stringit ad bann(um)
dicte civitatis et salvo q(uod) p(er) ancianos dicte
et (con)siliu(m) p(o)p(u)li vel maiorem p(ar)tem ipsor(um) p(er)mis
sio(n)e pallucta(?) in bussulam alba(m) de h(oc) f(act)o p(re)d(ic)to
more solito ut in aliis ad bussulas et pallucte

tis declaratum fuit et suspitio et suspitio non
esset an vel post vel tunc infra muros vel intra
tenus aliq(u)o huiusmodi ad bannu(m) minime te
neat(ur) Additum fuit q(uod) p(re)d(ic)ta o(mn)ia remaneat in
p(ro)vi(de)ntia Ancian(orum). Q(uod) nullus vendat
alicui forensi iura patronatus alicui(us) eccl(esi)e.

Item statuimus q(uod) nullus de Civitate
Amelie vel ei(us) districtus debeat dare vende(re)
vel co(n)cedere alicui forensi vel non habitanti in dicta civi
tate iura patronatus alicui(us) eccl(esi)e n(ec) aliquas
comunalias co(mun)is vel sp(eci)aliu(m) p(er)sonar(um) ad pena(m) .C. lib.
cort(onenses) et q(uod) p(re)d(ic)ta venditio donatio vel cessio non
valeat et qui (con)tra fecerit teneat(ur) p(re)d(ic)ta reduc(er)e
ad p(r)istinum statum suis expensis et h(ec) bamat(ur)
et de p(re)d(ic)tis teneat(ur) potestas inquirere et inq(ui)sitione(m)
facere et p(ro)cedere ex suo off(ici)o et ad denu(n)ptiatione(m) cuiusq(ue)
et teneat(ur) accusator vel denu(n)ptiator in credentia.
De pena declinantium forum co(mun)is
Amel(ie). etc.

Item statuimus q(uod) siquis ausus fuerit aliq(uam)
exceptione(m) oppone(re) ... in causis civilib(us) co(n)tra p(ub)lic(a)
instru(mentu)m sinam vel p(re)ceptum nisi tant(um) falsi soluti
transacti pacti et rei iudicate vel si aliq(ui)s ausus
fuerit aliquem a foro potestatis Civitatis Amel(ie)
ad aliud forum p(er) quecu(m)q(ue) mod(um) trahere solvat
p(ro) pena co(mun)i Amel(ie) .xxv. lib. cort(onenses) ip(s)o f(act)o p(ro) tali
p(re)sumptione et ausantia Quam potestas de f(act)o accipe(re)
teneat(ur) et debeat sine diminutione et alicui(us) sta
tuti beneficio remissione Iudi(ci)s iudicio in ea libe
ralit(er) p(ro)cedend(o) Salvo capit(u)lo q(uod) loq(ui)t(ur) de filio fa
milias in minore .xxv. annis cu(m) p(at)re in nullo
derogetur et salvo q(uod) consiliis mutuis f(a)c(t)is et co(n)t(ra)c(t)us
a t(em)p(o)re ultime fere pacis retro p(re)sens capitulu(m) non
vendicet sibi locum et h(oc) capitulu(m) non h(abe)at locum
co(n)tra iusdictores et c(ete)ra fiscat(?)
De pena portantium arma.

Item statuimus q(uod) nulla p(er)sona audeat vel p(re)
sumat portare aliq(uod) gen(us) armor(um) sine lic(entia)
d(omi)nor(um) potestatis et Guardiani et Ancian(orum) p(o)p(u)li ad pe
na(m) co(n)tenta(m) in statuto co(mun)is salvis beneficiis
p(er)missis p(er) formam stat(utorum) co(mun)is et p(o)p(u)li dicte civitatis.

Salvis sempre(?) ... armor(um)

Q(uod) quicu(m)q(ue) fuit co(n)dep(n)atus de homicidio no(n) remitter(e) Civitate pam(m)ist(a).

xli. Item statuim(us) q(uod) quicu(m)q(ue) co(m)misit aliquod homicidium in Civitate p(re)dicta ul' ei(us) districtus (et) de ip(s)o homicidio fuit co(n)dep(n)atus p(er) p(otes)tatem d(i)c(t)e civitatis et solut(us) co(n)dep(n)atio(n)e de eo f(ac)ta s(ecundu)m forma(m) statuti q(uod) d(i)c(tu)s homicida exeat civitatem p(re)dicta(m) ul' castrum ul' villam u(bi) co(m)miserit maleficium p(re)d(i)c(tu)m p(er) unu(m) annu(m) d(i)c(t)a(m) civitatem castrum ul' villam u(bi) co(m)misit d(i)c(tu)m homicidium, rem(an)ere no(n) possit ad pena(m) .l. lib(rarum) qua(m) reduxit (et) p(otes)tas teneat(ur) om(n)i m(en)s(e) inquire(re) sup(er) p(re)d(i)c(t)is o(mn)i m(en)s(e) ad pena(m) .x. lib(rarum) de suo salar(io). xlvi.

Q(uod) co(n)sultor assu(m)pt(us) sup(er) aliquo g(ra)vamine exp(ri)mat eius g(ra)vam(en).

Item statuim(us) q(uod) Consultor assu(m)pt(us) sup(er) aliq(uo) gravamine seu dubio seu in co(n)dep(n)ationib(us) assumend(is) si dixerit co(n)sulend(o) co(n)dep(n)at(um) fore gravat(um) teneat(ur) exp(ri)me(re) eius gravaminis (et) i(n) qua(n)ta quantitate plus q(uam) debuit fuit co(n)dep(n)atus ul' m(inus) ut de exequ(u)tio possit fieri brevi(ter) (et) p(otes)tas teneat(ur) exe(quu)tioni ma(n)dare s(ente)n(ti)am in ea quantitate q(ua)m d(i)c(tu)s co(n)sultor dixerit co(n)sulend(o). Et i(n) crimi(n)alib(us) de s(ente)n(ti)a lata a plus q(uam) semel hri(?) no(n) possit (con)siliu(m) nec ulteri(us) exeat pet(er)e. xliii. xlvii.

Q(uod) p(otes)tas no(n) possit co(m)mictere alicui iud(ici) de Amel(ia) aliq(ua)s q(ue)stiones (cri)minal(es).

Item statuim(us) q(uod) p(otes)tas ul' aliud offi(ci)alis d(i)c(t)e Civitatis no(n) possit nec de(be)ant ad pena(m) .xxv. lib(rarum) co(m)mictere aliqua(m) questione(m) ul' (con)siliu(m) co(m)mictere i(n) c(ri)minalib(us) cau(si)s a .xx. s(olidis) s(upra) alicui iudici de d(i)c(t)a Civitate. xliiii.

Q(uod) nullus possit h(abe)re lobium an(te) do(mu)m a .viii. ped(ibus) i(n)fra.

xlv. Item statuim(us) q(uod) nulla p(er)so(n)a de d(i)c(t)a Civitate possit h(abe)re seu retine(re) aliqua(m) lobia(m) ca(n)cellatam ul' storiu(m) ul' aliq(uo)d aliud ingnomeru(m) an(te) domu(m) sua(m) a p(ar)te via(e) ul' arcu(m) d(i)c(t)u(m) mo(do) d(i)c(t)a lo(b)ia (et) ingnomeramina stent p(er) m(in)ori alti(tu)dine .viii. pedu(m) ad pena(m) .v. s(olidorum) p(ro) q(ua)lib(et) (et) q(ua)l(ibet) vice (et) p(otes)tas teneat(ur) sup(er) p(re)d(i)c(t)is p(er) accusatores denu(n)ptiatores (et) inquisitores sin(gu)lo m(en)se i(n)vestigare et co(n)t(ra)facientes a .viii. pedib(us) s(upra) an(te) domu(m) unicuiq(ue) talia retine(re) sine pena.

Q(uod) nulla mulier vadat ad battisterium.

xlvii. Item statuim(us) q(uod) nulla mulier vadat ul' p(re)sumat ad luctiferand(um) ad aliqua(m) ecc(lesi)am nec ad aliq(uo)d luctum ext(ra) d(i)c(t)am Civitate(m) (et) ei(us) districtus ul' ad aliq(uo)d foru(m) ad pena(m) .xx. s(olidorum) p(ro) q(ua)lib(et) (et) q(ua)lib(et) vice qua(m) p(otes)tas teneat(ur) (et) debeat a co(n)t(ra)facientib(us) de f(a)c(t)o aufferre (et) p(er) i(n)q(ui)sitores denu(n)ptiatores (et) accusat(ores) p(ro)cede(re) (et) denu(n)ptiatori (et) accusatori s(tat)i (et) cred(atu)r cuicu(m)q(ue) (et) h(ab)eat medietate(m) banni (et) teneat(ur) i(n) credentia.

Q(uod) o(mne)s carnes siggillent(ur).

xlviii. Item statuim(us) q(uod) o(mne)s carnes tam porcine q(uam) castratine (et) alie quecu(m)q(ue) carnes que vende(n)t(ur) in Civitate Amelie sigillent(ur) p(er) cam(erarium) (et) cancellerium co(mun)is ul' p(er) aliu(m) quem antiani ip(s)i duxerint eligend(um). Et macellarii ip(s)as carnes vende(re) no(n) valeant alit(er) n(on) possint. Si co(n)t(ra)fecerit solvat p(ro) banno p(ro) quolib(et) ip(s)oru(m) (et) qualib(et) vice cui p(re)d(i)c(t)o .xx. s(olidos) cort(onenses) (et) quilib(et) possit co(n)t(ra)facie(nte)s denu(n)ptiare (et) accusare (et) s(tat)i sac(ramento) accusatoris cu(m) uno teste (et) teneat(ur) i(n) credentia (et) h(ab)eat medietate(m) ba(n)ni. Et d(i)c(t)i macellarii no(n) teneant(ur) ad do(mu)m emptoris mictere eoru(m) expen(sis) (et) q(uod) p(er) cam(erarium) co(mun)is Amel(ie) singl(is) duob(us) mens(ibus) fiat assectu(m) de pane (et) carnib(us) s(ecundu)m ip(su)m assectu(m) fiend(um) p(er) d(i)c(tu)m cam(erarium) ita p(re)d(i)c(t)i macellarii debeant vende(re) carnes (et) panifacule pane(m) ad pena(m) .xx. s(olidorum) cort(onensium) p(ro) quolib(et) ip(s)oru(m) (et) p(ro) qualib(et) vice (et) p(otes)tas teneat(ur) h(oc) face(re) o(mn)i ebdomata solepn(es) inquisitores sup(er) p(re)d(i)c(t)is ad pena(m) .x. lib(rarum) cort(onensium) (et) elige(re) (et) deputare unu(m) ex notari(is) suis qui sit (et) e(ss)e debeat sup(er) macellarios panifaculis (et) taberna(ri)os (et) alios exte(r)minatos (et) ip(s)os macellarios i(n) o(mn)i die q(u)a carnes macellant(ur) ad mi(nus) semel require(re) (et) taberna(r)ios (et) panifaculas semel i(n) ebdomata ad mi(nus) (et) a co(n)t(ra)facientib(us) penas (et) banna exige(re) s(ecundu)m forma(m) statut(i) co(mun)is (et) ip(s)i Civitatis p(re)d(i)c(t)e ad pena(m) .x. lib(rarum) cort(onensium) eis solvend(am).

Quod si accusatus confessus fuerit et postea se absentaverit habeatur pro confesso et convicto.

xxvij Item statutum quod si aliquis accusatus, denumptiatus vel inquisitus coram alicui malefitii vel delicti comparuit coram potestate seu curia Civitatis Amelie et postea se absentavit et postmodum pro ea que probata erant contra eum iudex mictere pro dicto accusato, denumptiato vel inquisito quod veniret ostensurus mallitium de quo procederetur contra eum et non venit infra tertium diem postquam fuit requisitus personaliter vel ad domum et si domum non habuit in scalis palatii quod habeatur pro confesso et convicto de mallitio vel delicto de quo procederetur vel procederetur contra eum et possit per potestatem et debeat condepnari prout confessus esset mallitium.

Quod nulla mulier debeat trascinare.

xxviij Item statutum quod nulla mulier possit vel debeat trascinare vel trahere pannos quibus esset induta ad penam .x. solidorum cortonensium pro qualibet et qualibet vice. Et potestas teneatur omni mense super predictis inquirere vel die dominico unum ex notariis suis adducendo illas que trascinaverint.

De inquisitione facienda contra incantatores.

Item statutum quod potestas seu iudex teneatur et debeat inquirere contra incantatores et quotquot invenerit cogere et ab eis recipere iuramentum in pleno consilio et maiori dicte Civitatis quod de huius non se intromictant ulterius et nil operentur ad penam .l. librarum cortonensium qua pena ipso iure a contrafacientibus post iuramentum prestitum dictus potestas et quilibet alius offitialis dicti comunis pro ipso comuni exigere possit et etiam comunis solum facere cum accusatione, denumptiatione vel sine vel per inquisitionem procedendo quotiens in predictis vel aliquo predictorum fuerit convictus et si dictam penam non solverit infra decem dies post preceptum et factum de ea solvenda puniatur in persona pro modo delicti arbitrio potestatis et remaneat ipso exbannitus de dicta Civitate et eius districtus donec dictam penam pecuniariam non solverit dicto comuni preter penam personalem et predicta publice bampniantur.

De pena molestantis aliquem unde apparet refutatio.

Item statutum quod si aliquis per se vel alterius nomine pro aliquo debito vel obligatione molestaverit aliquem de quo appareret vel fieret vel haberet molestatori publicum instrumentum refutationis vel precollum et remissionis turbationis talis ultra .xx. solidos accepit vel pro restitutione dicti instrumenti publici vel precolli in .xxv. libris cortonensium et in restitutione dupli eius quod dicto molestato extorsit vel extorqueret condepnetur dicta de causa et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris.

De pena surgentium in consilio ad rumorem.

xxx Item statutum quod nullus surgat in consilio ad rumorem in arengua vel adunantia et qui contrafecerit solvat pro banno comuni Amelie pene nomine .xxv. libras cortonensium.

Quod habitantes in eadem domo quilibet actet partem suam.

xxxj Item statutum quod si quis haberet vel haberent domum comunem sub uno et eodem tecto et sub eisdem parietibus [marginal addition: i ...] et cum quarum unus habeat desuper et alter desuptus quilibet actet ita ex parte sua quod alteri nulla ingiuriam seu novitatem faciat vel facere possit nec dapnum et si contrafecerit solvat pro banno dicto comuni .C. solidos et dapnum iniuriam seu novitatis tollatur et tenentur cooperire et in medio claudere debeant ad petitionem cuiusque petentis infra quindecim dies ad penam predictam capitulo aliquo non obstante.

De pena offendentis citatum ad curiam.

xxxij Item statutum quod si quis offenderit aliquem citatum ad curiam, ire eundo vel redeundo ad ipsam curiam solvat comuni Amelie nomine pene duplicatam penam et bampnum contentum in statuto loquente de ipsa offensa vel mallitio quod vel qua commisit.

De pena negantis depositum.

xxxiij Item statutum quod si quis depositum est datum sine scriptura unde apparet publicum instrumentum vel precollum vel legitime appareret probationes et negavit solvat pro banno comuni Amelie .L. libras cortonensium et si fuerit in quantitate .C. librarum cortonensium dicto comuni solvere teneatur. Et semper teneatur et debeat potestas seu iudex ipsius ad penam .C. solidorum cortonensium constringere talem depositarium ad petitionem deponentis ut restituat in quantitate est scriptum vel fiendum si habuit depositum nec ne.

Quod nullus emat forenses ad vendendum pisces.

xxxiiij Item statutum quod nullus de Civitate Amelie emat aliquem forensem ad vendendum pisces nec ab ipsis forensibus possit emere

per sces cum revertendo [illegible] postquam ipsi forenses intra
venerint Civitatem ad penam .x. s. pro quolibet
contrafaciente et quilibet possit contrafacientes denumptiare
et accusare et habeat medietatem banni et teneatur in cre
dentia. Quod tabernarii habeant mensuras sigillatas.

xxvii Item statuimus quod quicumque tabernarii habeat pe
titum medium petitum folietum et mutadellum
sigillatas sigillo communis plumbeo et ipsum vinum cum
ipsis mensuris vendere secundum modum ordinandum per an
tianos sive consilium speciale communis et semper quando petitum
fuerit de vino debeat dare et ire adiungentes ad
auriendum ipsum vinum et debeat ipsum vinum quod
vendiderit seu quod venderet retinere in aliquo vase
nec habeat in taberna nisi mensuras sigillatas
sed possit habere urceum cum aqua et unum vas pro aqua
danda petentibus et qui offecerit in aliquo predictorum sol
vat pro banno vice qualibet .xx. s. et quilibet possit
contrafacientes denumptiare et accusare et habeat medi
etatem banni Et quod nullus tabernarius misceat
aliquid aliud vinum cum vino quod vendiderit et qui offece
rit solvat nomine pene comuni Amelie .x. libras et si haberet
plura vasa non sigillata solvat pro quolibet vase
exceptis illis duobus .v. s. cortonensium et non est mauus
petitio quod possit retinere et si haberet aliquod vas sigil
latum non iustum solvat comuni Amelie .x. libras cortonensium et non
possit habere discum ante ostium sed stare debeat usque adiun
gentes. Quod nullus faciat viam transversam. r.

xxix Item statuimus quod nullus faciat per casale terras
campum alienum cum bestia vel sine bestia
ad penam .x. s. si cum bestia si sine bestia .v. s.
et credatur sacramento domini rei vel sui famuli
si non possit accusari nisi a domino rei Salvo quod in
estate cum carne possit ire quilibet sine pena.
De pena euntium venientium per vineas. r.

xxx Item statuimus quod venientes per vineas
alienas a kalendis Aprilis usque ad kalendas octubris
cum canibus vel uccellando cum avibus comprehensi
venatores vel uccellatores quilibet solvat
pro banno comuni Amelie .v. s. cortonensium et quilibet possit
ipsum denumptiare et accusare et habeat medieta
tem banni et teneatur in credentia.

De non expellendo aliquem extra terram
xxx Item statuimus quod nullus possit expelli vel aliquis
maleficio vel delicto vel causa aliqua extra Civitatem
Amelie nisi antiani populi aliud declararent vel ni
si in casibus ex statuto permissis
De non patrocinando pro aliquo exbandito. r.
xxxi Item statuimus quod nullus sit et esse possit alicuius
exbanditi vel alicuius ipsorum procurator sive advocatus
in Civilibus nec in criminalibus causis et qui contra fecerit
solvat pro banno comuni Amelie .decem. libras cortonensium et non
audiatur nec admittatur per curiam Salvo quod quando aliquis exba
nditus esset presens quilibet pro eo presente esse possit
procurator et advocatus sine pe na. Quod unicuique
sit licitum capere homines male fame in domo sua. r.
xxxii Item statuimus quod cuilibet sit licitum in domo
vel habitatione sua propria vel conducta qualibet per
mittentes furtum et malo modo venientes capere de
nocte offendere percutere vel occidere sine pena nec eius
sequaces et adiutatores ad penam aliquam tene
antur si aut in possessione sua propria vel conducta quos aliquis
invenerit de nocte possit ipsum capere et tenere et ei
presentare et ipsum percutere sine morte et de tali offensa
non teneatur ad penam de morte aut teneatur ad
penam in statuto communis contentam.
De exceptuatis a penis maleficiorum. r.
xxxiii Aliis penis aut maleficiis habeas prout ad exceptionem si
aliquis prout ad in eadem familia habitantes et fratres
carnales pater filium virum et uxore patruos
et avunculos et nepotes carnales sive sint in
eadem familia habitantes sive non itaque de maleficiis
inter eos vel commissis inter eos vel aliquem eorum
inquiri vel accusari non possit nisi inventum esset
vulnus lesio cum aliquo genere armorum quod tunc ad
accusari possit offensus per offensum et tunc puniri
Salvo de patre ad filium de viro ad uxorem quod
inquiri vel accusari non possit nisi mors sequeretur
quod tunc possit per inquisitorem denumptiatorem et accu
satorem procedi et omni modo et via quibus melius potest
et omnibus predictis personis et si anomalia lesio in predictis
invenerit ex quibus accusatio et offensa solvant

medietatem pene contente in statuto comunis de tali malefitio loquenti excepto quod si mors sequeretur malefactor totam penam solvere teneatur.

Quod nullus emat iura contra Comune.

xxxv Item statuum quod nullus de civitate Amelie et eius districtus emat nec emere debeat ab aliquo cive vel districtuali Amelie et qui non solvat datium in dicta Civitate aliqua iura et actione quod et quam haberet contra aliquem civem vel comitatensem Civitatis predicte vel habere posset et quod nullus de Civitate predicta et districtu vendat alicui forensi qui non solvat datium et faciat factiones cum comuni predicto aliqua iura et actiones quod et quas haberet seu habere possit contra Comune predictum et speciales personas de dicta Civitate et districtu et nullo modo petitionem et quamcumque aliam rem et qui contrafecerit solvat pro banno Comuni .C. libras cortonensium nomine pene et talis emptor in dicta Civitate predicte nullatenus audiatur per potestatem et eius officiales ad penam .C. librarum de suo salario et si quis emerit vel emit ut dictum est talis emptio non valeat et sit cassa et nullius valoris auctoritate presentis statuti. Et hoc capitulum sit precisum et tolli et cassari non possit consilio vel arengo et predicta locum habeant in preteritis presentibus et futuris. Addictum est huic capitulo quod civis vel comitatensis qui fideiussit vel quocumque modo aliquid solvit pro aliquo forense pro Comune vel comitatense quod possit a tali forense quo fideiussit vel aliquid solvit iura et actiones emere contra illum vel illos pro quo vel quibus fideiussit vel fideiussisset aliqua contradictione non obstante.

De pena facientis proditionem contra Comune.

xxxvi Proditionem seu proditiones contra Comune Amelie quod ipsum Comune seu ipsa civitas dampnum seu periculum seu destructionem sustineret sive incurreret perpetraverit in personis et rebus vel iuribus ipsius quicumque tractaverit huiusmodi sciens per se vel si alium audierit parantem proditionem predictam et postquam eam non revelaverit potestati et Antianis vel potestati loqui non possit statim secundum quod citius poterit et antequam fiat a tali tractatu quod illud in effectum valeat omnibus predictis si illud proditionem ad actum ducere et absit condepnetur morti ita quod pessima proditione et pastinetur ita quod moriatur et omnia sua bona mobilia et immobilia sint ipso iure comunis predicti et ipsi comuni penitus confiscata. Et omnes descendentes de tam pessimo proditore usque in tertiam generationem Civitatis predicte et eius districtus sint perpetuo exbanditi. Quod si non ducerent ad actum et per eum non steterit quominus duceretur ad actum solvat pro banno dicto Comuni .mille. libras cortonensium. Si aliquis predicti tractamentum cuius ordinavit contra speciales personas si in periculum sit, eadem pena pecunie puniatur si in periculum rerum et iurium .M. libras cortonensium pro tractamento ducto vel non ducto ad actum per eum non remanente pro banno comuni predicto solvere teneatur et dampnum emendet in duplum comuni vel speciali cuilibet petenti quam mille libras pene et cum vel ipsam aliquo dampnum ea mandet solvere et reficere non poterit vel solverit dicto comuni infra .x. dies postquam fuerit condepnatus pastinetur ita quod moriatur et quam penam .L. librarum et dampnum ea maiorem non solverit et infra non emendaverit ei lingua de ore eius incidatur et oculus de capite ita quod lingua non valeat nec videre oculo sit evulso et ad perpetuam memoriam proditionis in parietibus palatii comunis depingatur in expugnabilibus de pugnatur proditor quilibet proditorum.

Quod nullus civis possit pisces vendere.

xxxvii Item statuum quod nullus civis Amelie possit nec debeat vendere pisces in dicta Civitate Amelie nisi ipse emerit vel apportaverit dictos pisces extra districtum Amelie ad ipsam civitatem et quod nulla persona possit emere pisces in comuni nisi sicut alii Cives emunt comuniter et quod quicumque portaverit pisces ad vendendum in dicta Civitate quod de die non debeat retinere ipsos pisces in domo et in domo ipsi pisces de die nullatenus teneatur ad penam .xx. solidorum cortonensium et quilibet possit contra

fautes renuptiare et acuare et exeat sat ipsius

Ut nullus intromictat se in causis hinc occasione ecclesiarum.

xxxvi Item statutum quod nullus in causis vel que fierent et nasci possent inter aliquem ecclesiasticum seu ecclesiarum electoris beneficii et personam aliquem clericum vel consanguineum debeat favere vel dicere vel contendere vel ire in favorem alicuius clerici vel alicuius consanguinei layci vel clerica ad ecclesiam vel possessionem ipsius ex qua liceret vel dependeret quocumque modo vel coram curia aliqua de causa vel se modo aliquo ullius ullus vel fas in talibus contemptionibus ex inde que fieret invitare super ipsi clerici qui commodum corum contendit solum sentiat vel iacturam quam iustitia vel causa sententie ministrabit et quicumque consanguineus laycus vel consanguineus contrafecerit in predictis vel aliquo predictorum pro quo .L. libras cortonenses pro facto aut solvat quatruplum pene contente in capitulo statuti quod de tali malitio loquitur. Salvo quod advocati et procuratores et notarii pari modo propter et causas ipsis et in foro ecclesiastico tractandis patrocinar et scripture possint et procurare sine pena.

De pena facientium cavalcatam contra comune Amelie. rubrica.

xxxvii Item statutum quod siquis fecerit aliquam cavalcatam vel cavalcata fuerit vel in congregatione contra comune Amelie vel eius districtum ad offendendum vel capiendum faciendum condempnetur in avere et in persona comuni Amelie ita quod omnia et singula sua bona sint comunis predicti et dicto comuni simaliter condempnetur applicetur et publicetur et devastata omni dictione capitali passus penam faciendum. Si aliquo tempore in fortiam comunis devenerit pasinetur ita quod moriatur et hoc capitulum tolli non possit. Addimus huic capitulo quod unicuique sit licitum tales cavalcatam capere offendere et occidere sine pena.

xxxviii **De pena facientium bellum in Civitate Amelie.**

Item statutum quod siquis in Civitate bellum fecerit contra aliquos in ipsa Civitate more capientis vel peligantis vel occupantis curet condempnetur in persona ita quod moriatur sive equester sive pedes fuerit et siquis perforaverit vel perforari fecerit aliquem murum quo clauditur civitas Amelie et qui est in extremo circuitus Civitatis et burgorum tantum quod per hoc possit intrare vel exire solvat pro banno comuni Amelie sine malo zelo .x. libras cortonenses. Sine malo zelo et ea intrandi homines in ipsam Civitatem solvat pro banno comuni Amelie .C. libras cortonenses. Qui autem homines inmiserit ea capiendi Civitatem vel ea turbandi statum pacificum condempnetur in persona et rebus et eodem modo puniatur quicumque aliunde quam per portas ea turbandi statum. Qui autem propter aliquod delictum ex forma dicti statuti perierit pro quod perdat simul omnia bona sua et ipso iure cum predicto consuluerint. **De cancellatione instrumentorum apparet refutatio.**

xxxix Item statutum fuit quod aliquis aliquod instrumentum de quacumque quantitate vel re in apparuit refutato et dicta refutatio per debitore fuit probata vel rogatio seu protocollum dicte refutationis quod ipsum instrumentum debiti debeat per ipsum creditorem ad petitionem ipsius debitoris cancellari et debitori vel suis heredibus reddere cancellatum sub pena .xxv. libras cortonenses dummodo notarius quod dicta de refutatione fuit rogatus dicat coram iudice presente de dicta refutatione rogatum fuisse a partibus dictis.

De pena civis conducentis forensem. rubrica.

xl Item statutum quod si aliquis Civis vel comitatensis Amelie inferret aliquem forensem qui se non constrinxit in civilibus et criminalibus ad banca Civitatis Amelie solvat pro banno comuni Amelie .viginti. libras cortonenses et de aliis iniuriis solvat quantitatem penas contentas in statuto comunis quod de tali malitio loquitur et si occisus vel iniuriatus ea de occisione quod de iniuria et dicti Civis est oriundus minore pena solveret

andes ul' muinas cum foresez minores pena
pdictam penam cu Amelie solue teneat illaz que
in t'ra dca forensis exigena inficiates ul' ingiurias
foreses soluerent 7 hec locu hat in pteritis 7 fr'i fu
turis (Et intelligat forensis quicq3 onuntis non
eet de ciuitate Amel ul' no hret beneficia ciuitati
natie p osiliu coie s3 formaz statuti coie loque
tis de no recipiendo forese in Ciues ul' no fuit
in casto coie allibratus ul' no stetit in dca Ci
uitate Amelie p. x. ann' contiue ul' no eet de
aliquo castro ul' uilla Ciuitatis pdce cui cast'
ul' uille hnes no soluerent datiu, poib3 com'
nib3 i ciuitate pdca ul' no ostrinxit se ad hartu
Ciuitatis Amel in ciuilib3 7 criminalib3 ul' de
quo Ciuitas pdca no eet in possess' iurisdict'
in spialib3 7 tpalib3.

xlj De pena extragentiu exbarras

Item statuum q exbarre misse i bias 7
stratis Ciuitatis 7 burgou pdce 7 quas inte
te uoluerint Antiani popli manuteet 7 p potat'
guardianu Antian' ppli tolli fodi ul' mali non
possit n'i primo legitime deliberat' fuit 7 octe 7
in osiliis 7 qui cederit in eleuado fodiendo ul'
mandendo ul' mo aliq deguastado eas ul' aliq
ipau tpre suspitois seu turbatois que eet i
Ciuitate pdca pastinet ita q moiat 7 ei bona
sint coie Amel Et si tpre no suspitois in dca
Ciuitate huimoi soluat fodiato deguastate
eleuatoz ul' maior p qualib3 uice .xxv. lib3
cort' statuto aliq no obstante.

De pena petentium debita soluta. R.

xlij Item statuum q quicq3 petierit aliqd
debitum solut' soluat, pbarmo cui pdo
tat quantitate pecunie quata fuit qua
titas ul' res petita 7 pti exquetentez penit'
solue teneat. Vacarium no ne;

Qui ibatu extragant' exbarre 7 mutat aliene.

xliij Item statuum q ciuarum gilionis 7 ca
nuta husolmi eeuet' exbarre usq3
ad plateaz coie pstritaz recta 7 mutat' ea

tene nuo .x. in ipa strata p ut ut'
Antianis cu illis p quib3 eis uidebit
7 quelib3 catena hat duas claues 7 dent'
illis psonis quib3 placuit Antian. De pena
calsolarior ungentiu pelles i plateis. R.

xliiij Item statuum q nullus calsolarius
posset nec debeat pelles ungue extra do
mu3 inplateis 7 stratis nec debeat lauac
pelles n'i coia rate nec extende pelles 7
coria crudi ad pena .x. s. p quolib3 7 qua
lib3 uice 7 7 q nullus calsolarius ul'
macellarius possit ul' debeat retine apo
tecaz ab apertura manib3 nudis p strata
usq3 ad domu iacobelli petri ad dcam pena
7 quilib3 possit accare 7 stet' sacramto ac
cusatois cu uno teste 7 teneat incredentia.

De pena facientiu ... falsaz. R.

xlv Item q mercatores seu infantes de
Ciuitatis qui ... emunt 7 uendut
teneant' 7 debeant ... laborare pu
ras 7 uende sine gbuscuq3
uolentib3 7 qui in ipa ... ul' toticis cere
ul' ... candelis quas uendet falsare ...
ne ul' aliam quancuq3 ... fraudem ...
machinatio seu inmissio nulla fiat n'i
... toticis candelis ul' facilis ...
stoppam seu canepam 7 qui otfecerit soluat
pene noie p quolib3 ... .x. lib. cort'
7 potas possit p inquisitioe, pcede. De pena
facientiu foueas in publicum ...

xlvj Item statuum q nullus hns dominu poss'
face foueas nec aliquam cauatam in
qua aqua ogreari possit nec possit ...
suis ... aliq' in ... ad pena .x. lib. cort'

De pena ... facienti. R.

xlvij Item statuum q nullus i Ciuitate Amel
7 ei districtu possit nec debeat face ul' fieri
face ... ad pena .x. lib. cort'. De pena
facientiu turpitudine i lauatoio piscarelli

xlviij Item statuum q nullus faciat ...

mi⁹ aliq. calzolarius in lauatorio pisciarelli n̄
aliquam turpitudinem nec mictat canepam
ul' linum ad macerandum ⁊ qui contrafecerit soluat
p banno coi Amel. v. s. ⁊ quilib; possit denup
tiare ⁊ accusare ⁊ habeat tertiam partem banni. De pena
no facientium tegulas ad mensuram curie. R̄.

Item statutum q̄ tegularii teneantur facere tegulas ⁊ canales longitudinis ⁊ amplitudinis ad illam mensuram que signabitur in fronte palatii populi ⁊ in pariete ecc'e s'ce marie de porta ad penam .xx. s. p quolib; ipsorum ⁊ qualibet uice. Q̄ nullus uadat ad terram aliquam equitatum.

Item statutum q̄ nullus uadat ad terram aliq. ū fieret aliqua congregatio gentium causa predandi ul' aliquam terram capiendi ul' equitandi sine deliberatione consilii Antianorum ⁊ decem ad pena .xxv. lb. cort. p quolib; equite ⁊ .x. lbr. p quolib; pedite. Et q̄ nullus emat uel uendat gabelli ul' gessi. ad eandem penam .xxv. lb. coi soluendam. De pena no facientium urcea ⁊ uasa cum fondo plano. R̄.

Item statutum q̄ facientes urcea ul' alia uasa teneantur ipsa facere cum fondo plano ⁊ bene cocta ad penam .xx. d. p qualib; uase. De pena capientium palumbos ⁊ quomodo possint capi sine pena.

Item statutum q̄ nulla psona audeat ul' psumat capere columbos domesticos ul' de columbaria in possessione alterius ul' in aliquo loco cum rete ul' in dicta ad pena decem libr. cort. p qualib; uice. Liceat tamen unicuique capere qualib; die duos columbos ubilib;. Et liceat unicuique in re sua seu ppietate capere columbos quot uoluerit absq; rete ⁊ indicta sine pena. Et siquis fregerit aliquam columbariam soluat dicto comi .L. lbr. cort. p qualib; uice. Et nullus pgiciat lapides ul' arcu sagictet i aliquam columbariam ad pena .xx. s. cort. p qualib; uice ⁊ contrafacientes in pdictis quilib; possit denuptiare ⁊ accusare ⁊ credatur sacramento accusatoris cum uno teste usq; in .x. libr. dummodo no possit esse testis dominus columbarie nec aliquis de sua familia n̄ aliquis habens aliquam columbariam. Et q̄ par pictonum non possit uendi ultra .xviii. den. Et q̄ nullus possit extra Ciuitatem Amelie ducere pictones ad penam .v. s. p quolib; contrafaciente ⁊ qualib; uice ⁊ contrafacientes quilib; possit accusare ⁊ denuptiare ⁊ credatur sacramento accusatoris usq; in .x. s. omni alio no obstante. Q̄ talia monumenta ponantur i plagiis.

Item statutum q̄ nullus pgiciat aliqua monumenta nisi in plagiis ⁊ fossatis ad pena .xx. s. cort. De pena ungentium ⁊ tengentium pelles pe ecclia.

Item statutum q̄ nullus audeat ul' psumat unguere ul' tengnare pelles ante aliquas ecclias Ciuitatis Amelie ul' ipsas pelles desiccandi extendere nec aliquam lordituram ul' putredinem facere p spatium .xxv. pedum ad pena .x. s. p qualib; uice ⁊ dictos contrafacientes quilib; possit denuptiare ⁊ accusare ⁊ teneatur in credentia. De pena defraudantium gabellam. R̄.

Item statutum ⁊ ordinatum q̄ nulla psona debeat exire cum aliqua re ex qua debeatur solui gabella aliunde q̄ p portam bussolini sine licentia eptoris de gabelle ⁊ qui contrafecerit uice qualib; in .x. s. puniatur. De pena receptantium bestias furtiuas. R̄.

Item statutum q̄ nulla psona forensis ul' forensis audeat ul' psumat in Ciuitate pdicta ul' eius districtu tenere seu receptare pse ul' alium aliquas bestias cuiuscumq; conditionis seu res furtiue subtractas derobatas pdatas seu alio quocumque modo acceptas indebite. Et qui contrafecerit si pdicti seu rectori legitime constiterit in quinquaginta lib. uice qualib; puniatur ⁊ insuper dicte bestie seu res recipiantur de facto ⁊ dno cui esse constiterit constiterint sint absq; solempnitatibus iuris constitute portas ⁊ ⁊ qui de Ciuitatis pro tempore regimen teneat ad petitionem cuilib; ⁊ ex officio suo de pdictis ⁊ quolib; pdictorum ex quocumq; inquirere ⁊ procedere ⁊ punire inuentos culpabiles ad penam .xxv. lb. de salario ⁊ ius sumarie facere de derobatis.

Hv

De pena laborantium bona exbanditorum sine licentia

Item statuimus quod nulla persona presumat la
borare vel laboret vel laborare faciat de bo
nis alicuius exbanditi dicti communis sine licentia
Gandini dicti Comitis de qua licentia appareat
scriptura manu cancellerii civitatis communis et qui contrafe
cerit in .x. libris vice qualibet puniatur. Et super qui
bus potestas inquirere debeat et procedere ex suo officio
ad petitionem cuiuslibet postulantis ad dictam pe
nam. De pena macellatorum retinentium
diversas carnes in banco et cetera.

Item statuimus quod nullus macellarius
debeat retinere vel habere carnes scrofinas
pecudinas montoninas capinas vel bacci
nas vel alias malas carnes in eodem banco quo
retinuerit carnes porcinas vel castratinas sed in
alio banco seorsum et qui contrafecerit in .xx. solidis
denariorum vice qualibet puniatur et in predictis
carnium que devenerint ad manus eorum dicta communis
et hec stetur et credatur inventioni et relationi
officialium dicti potestatis et cuiuslibet eorum et officialium
dapnorum datorum et cuiuslibet alterius officialis
cui commissum extiterit vel duorum suorum fami
liarium et sic stetur et credatur relationi cuiuslibet alterius
persone de Amelia fide digne recepto ab eo
proprio iuramento. Quod si consultor constitutus in
Amelia fuerit condempnatus fore gravatus cum sollempnitate obmissa
processus resumatur.

lxi Item statuimus quod si aliquis condempna
tus per rectores seu officiales Civitatis
Amelie sentiens se gravatum et consilium sapientis
petierit et sapiens cui commissum fuerit condempna
tionem dixerit esse nullam seu consuluerit condempnatum
esse gravatum omissa aliqua sollempnitate ob
missa vel quod in aliqua parte processus condempna
tus ipse consilium sapientis petierit quod potestas
et quilibet alius officialis Amelie activus
sima vel processum consilium huiusmodi petitum exti
terit et sacro et tenens aperto dicto consilio et prout
tractatur super eo facta teneatur possit et debeat pro
cessum contra huiusmodi exgravatum reassumere in ea parte
in qua ipsa sollempnitas non fuit observata et ipsum
processum reassumptum punire et finere et terminare
statuto aliquo seu ordinamento communis vel populi motivum loquen
te non obstante quod exinde processum suspensum habeatur et irrito
in hac parte et si potestas seu aliquis alius officialis
dicte Civitatis negligens fuerit in .l. libris tempore sui sin
dicatus vice qualibet puniatur. De pena piccica
rolorum ementium venationem et aucupationem extra portas Civitatis ad revendendum

Item statuimus quod nullus piccicarolus de
Civitate seu forenses emat aliquas ve
nationes seu aucupationes aves seu bestias silve
stres extra portas dicte Civitatis causa revendendi
et qui contrafecerit in .xx. solidis vice qualibet puniatur
salvo quod in castris comitatus et villis quilibet
possit emere sine pena et quilibet possit contrafacientes
denumptiare et accusare et ei denumptianti stetur cum uno
teste legitimo et accusator teneatur in credentia et habeat
quartam partem banni. Item statuimus quod nulla persona
debeat aliquas aves vel bestias silvestres
extrahere extra districtum Amelie ad dictam penam. Quod
cuicumque sit licitum retinere aucupationem ante domum per duos dies.

lxi Item statuimus quod cuilibet sit licitum tenere au
cupationes et venationes cuiuscumque conditionis
ante suam domum seu apotecam et ubi sibi placuerit
absque pena non obstante aliquo motivum loquen
te de domo huius capitulo quod quilibet possit dictas vena
tores et aucupatores ante eius domum vel apotecam vel
alibi ubicumque per duos dies tantum et non plus et
qui ultra dictum terminum retinuerit in x solidis contra
pro quolibet et qualibet die puniatur. De pena
impetrantium licteras contra artem vel quod forma tollatur.

lxii Item statuimus quod nulla persona audeat vel
presumat per se vel alium exigere vel impetrare
vel exigi aut impetrari facere ab aliqua universi
tate seu persona cuiuscumque status vel conditionis aliquas
licteras scripturas nuptios seu mandata presen
tandas seu dirigendas aliquibus officialibus vel
dicte Civitatis sub quocumque colore per quas
seu per que aliquis processus factus vel qui fieri deberet
per curiam dicte Civitatis contra quacumque persona vel uni
versitatem cassaretur irritaretur seu quoquo modo tol
leretur vel minuaretur in totum vel in partem seu iuris

dictus dominus comes in aliquo deberet et qui contrafecerit soluat pro pena comuni sit comes Amelie et in proprium exbanditum et condepnari debeat per potestatem qui tunc erit ad regimen dicte Ciuitatis et ad deguastatorem et plantatorem omnium suorum bonorum que bona deguastentur et deguastata sint dicti comitis et perpetuo sit infamis et si tempore siquis peruenerit in fortiam comunis quod amputetur ei lingua ita quod beneficium locutionis perdat sine admictat. que omnia et singula potestas Ciuitatis Amelie qui ad eius regimen preerit statim habitis huius licteris seu nuptius teneatur exequi et executioni mandare ad penam .L. librarum comunis quod si non fecerit .v. ipsum dictorum Guardianus qui tunc temporis erit teneatur ad dictam penam predicta omnia et singula exequi cum suo effectu et eo ipso quod huiusmodi licteras predictas fuerit seu nuptius uenerit presumatur furum de et impetratus fore per illam personam propriam et ad eius petitionem cum negotiu in ipsa amasciata seu licteris tangeretur. Cuius ordinamenti potestas legi faciat singulis mensibus in maiori consilio ut perueniat ad notitiam singulorum hoc addito huic ordinamento per consilium predictum quod ille qui contra fecerit ad perpetuam rei memoriam in palatio comunis Amelie in euidenti loco tanquam proditor ciuitatis comunis Amelie depingatur et quod nulla persona debeat pro huiusmodi delinquente procurare uel uel aduocare seu patrocinium prestare et qui contrafecerit in .quinquaginta. libris uice qualibet puniatur. De pena commictentium homicidium uel arrobariam in stratis publicis extra ciuitatem

lxii Item statutum quod quicumque commiserit homicidium, robariam, uel aliquod malleficium in strata publica qua itur a ponte dicte marie in canali ad Ciuitatem ortanam, seu in aliqua alia strata publica districtus dicte Ciuitatis Amelie puniatur et puniri debeat in quatruplo pene contente in dicto statuto uel aliquo de tali malleficio loquente et per potestatem qui tunc fuerit ad regimen dicte Ciuitatis ...

pena quatrupli debeat condepnari hoc addito quod si commissum fuerit aliquod homicidium uel malleficium ex quo pena personalis sequi deberet quod potestas dicte Ciuitatis ad dictam penam .L. librarum de suo salario si malefactor huiusmodi ad eius manus peruenerit statim habita probatione legitima seu delinquens confessus teneatur procedere et supra personam facere sicut ipsam et ipsam sicut executioni mandare non obstante aliquo capitulo statuti comunis uel populi quod in contrarium loqueretur. hoc addito quod dictum statutum non se extendat nisi ad malleficia que commissa fuerint in stratis extra terram siue extra Ciuitatem et extra castra districtus dicte Ciuitatis et hoc locum habeat contra forenses tantum qui malleficia predicta in dictis stratis committerent et contra omnes et singulos Amerinos et comitatenses locum habeat in eo casu tantum quando per eos uel aliquem eorum in dictis stratis committeretur uel fieret aliqua arrobaria. De pena non tragentium ad rumores.

lxiiii Item statutum quod si aliqua offensa realis uel personalis commissa fuerit in districtu et territorio Ciuitatis Amelie omnes et singuli propinqui et circumstantes loco commissi malleficii statim tragere debeant ad ipsum locum et offensos iuuare posse et offendentes huiusmodi fugare capere et detinere et in fortiam comunis ducere et si huiusmodi succursum dictis offendentibus seu aliquis ipsorum offensam realem siue personalem receperint quod illi tales succurrentes ad penam nullatenus teneantur. Si uero circumstantes et propinqui dicta non fecerint in decem libris pro qualibet eorum per potestatem auferendis de facto uice qualibet puniatur. De pena ludentium ad merellas uel proiectus

lxv Item statutum quod nulla persona liceat ad ludum ... cum ferris lapidibus uel aliquo alio ... et etiam quod nullus liceat ad ludum ... qui contrafecerit in predictis seu aliquo predictorum ... uice qualibet puniatur super quibus potestas possit inquirere et procedere ... culpabiles ... pena punire et ipsam penam

de facto auferre a contrafacientibus et tales contra
facientes possit quilibet accusare. De pena ementium
bladum infra muros Amelie causa revendendi
lxvi Item statuimus quod nulla persona emat granum
seu aliquod bladum infra muros Civita
tatis Amelie per se vel alium causa reven
dendi et qui contrafecerit in .xxv. libr. vice qua
libet puniatur et quilibet possit accusare et denumpti
are contrafacientes et habeat quartam partem banni
et teneatur in credentia et credatur sacramento denump
tiantis cum uno teste fide digno. Et quod
denumptiantes et invenientes eligantur qua
tuor custodes celati quorum et cuiuslibet eorum de
nuptiationi et relationi stetur et credatur cum uno te
ste legiptimo fide digno et habeat tertiam partem
banni et teneatur in credentia. De pena defe
rentium bladum et vendentium alibi quam in platea et infra burgi
lxvii Item statuimus quod nulla persona emat gra
num seu aliquod aliud bladum quod per aliquem fo
rensem seu comitatensem deferatur ad Civita
tatem predictam alibi in dicta Civitate quam in platea
veteri seu extra burgi et qui contrafecerit in xx s.
vice qualibet puniatur et quilibet possit accusare
contrafacientes et credatur sacramento denumptiantis
et habeat quartam partem banni et in credentia te
neatur. De pena percipientium fructus de bonis
exbanditorum non assignantium infra unum mensem.
lxviii Item statuimus quod quicumque a tempore scilicet
a quinto anno citra percepit aliquos
fructus de bonis alicuius exbanditi dicti Comunis
de quibus ipse exbanditus erat in possessione
tempore sui exbandimenti teneatur et debeat ipsos
fructus infra unum mensem a publicatione et appro
batione presentis statuti camerario dicti Comunis integre
consignare. Et hoc ideo quia aliqua bona exbandi
torum laborant ad presens teneantur fructus per
ceptos restituere camerario dicto et qui in predictis vel
aliquo predictorum negligens fuerit in .x. libr.
vice qualibet puniatur. Et dominus et quolibet
predictorum potestas et sui officiales et ad petitionem cuiuslibet

petentis teneatur inquirere et inventos culpabiles
condempnare qui potestas si negligens fuerit in x. libr.
tempore sui sindicatus debeat condempnari. De pena
offendentium officiales forenses.
lxviiii Item statuimus quod quicumque offenderit officiales
Civitatis Amelie forenses vel aliquem ipsorum
vel aliquem eorum familiarem tempore eorum officii et
eorum sindicatus et quousque redierit ad domum
eorum in quolibet casu solvat tantam penam quantam
solveret quicumque offenderet Antianos. De electione facta
duorum virorum de bonis recolligere fructus exbanditorum
lxx Item statuimus quod in principio mensis Iun
ii omni anno eligantur boni homines per antianos
populi qui iurent ad sancta dei evangelia corporaliter tacta
bona fide et sine fraude investigare et
invenire possessiones et bona exbanditorum Civitatis
predicte et eius districtus et fructus et proventus dictarum
possessionum ad manus camerarii dicti comunis facere devenire et quod
predictis duobus hominibus sic electis omnes et singuli homines
de Civitate et districtu ac et officiales dicte Ci
vitatis et districtus ad ipsorum requisitionem teneantur
et debeant dare et prestare auxilium consilium et
favorem ad penam .xxv. libr. pro quolibet contrafaciente
hoc addito quod dicti duo boni homines sic eligendi sint
et esse debeant populares et eorum officium duret
tantum per unum annum et quod qui fuerit ad dictum
officium per unum annum non possit eligi pro alio
anno proximo subsequenti et si aliter fieret electio non
valeat ipso iure et quod finito dicto tempore eorum officii
teneantur et debeant de administratione eorum officii
plenariam rationem reddere camerario comunis Amelie. Et duo
tales sic eligendi habeant pro eorum salario decimam
partem totius eius quod ex facient devenire. Nul
lus possit laborare terras alicuius exbanditi sine
expressa licentia Antianorum. De pena laborantium
terras accatastatas non solventium [illegible]
lxxi Item statuimus quod nulla persona audeat vel presu
mat laborare seu colere aliquas terras seu
possessiones unam vel plures accatastatas in
libro seu catasto dicte Civitatis ex quibus

date imposite a cten(us) no(n) fuit solute seu q(ui) p(ro)ponet(ur)
in posterum non solvent in integrum possessi
onib(us) ecc(lesi)ar(um) ad religiosor(um) locor(um) et hospitalium dun
taxat exceptis Et qui c(ontra) fecerit in ipsas datis
p(re)teritas .x. t(er)min(is) statuendis et futuras infra
t(er)minos ordinatos al(ia)s Civib(us) solvat cum
effectu in decem . lib(ris) p(er) p(otes)tatem Civitatis
Amelie condempnet(ur) et nichilominus ad solu
tione(m) ipsar(um) datar(um) aut p(rese)ntis statuti p(er) po
testate(m) p(rese)nte(m) et qui p(ro) t(em)p(or)e fuerit compellant(ur)
Sup(er) quib(us) p(otes)tas p(rese)ns et futur(us) et quolib(et)
m(en)se teneant(ur) inquirere et investigare p(er) libros
puntator(um) et p(er) catast(rum) co(mun)is Amelie et o(mn)i modo quo
melius poterit et inventos culpabiles in d(ic)ta
po(en)a punire Si vero p(otes)tas p(re)d(ic)ta no(n) fecerit seu
negligens fuit in p(re)d(ic)tis vel aliquo p(re)d(ic)tor(um).
Quinquaginta . libre de suo salario in co
mune devenivit, quas cam(erarius) qui p(ro) t(em)p(or)e fuit
teneat(ur) de ultima p(ar)te eor(um) sui salarii retine(re)
Addim(us) huic capl(itu)lo q(uod) l(abor)atores teneant(ur) et
cogant(ur) solve(re) datulas p(ro) dicto t(em)p(or)e.

lxxii De pena facientium cavalcatam . R(ubric)a

Item statuim(us) et ordinam(us) q(uod) quicu(n)q(ue) fecerit ali
qua(m) cavalcatam seu ad cavalcandum fuit
ad civitate(m) Amelie castra sancta et porchiani
vel aliq(uod) eor(um) seu ad aliquem alium locum distri
ctus de civitatis Amelie de die vel de nocte
ca(usa) accipiendi aliq(uam) p(re)dam vel capiendi aliq(uos)
homines et in fortia d(ic)ti co(mun)is p(er)venerit q(uod) ducat(ur)
ad locu(m) justitie et ibi suspendat(ur) p(er) gulam
ita q(uod) moriat(ur) o(mn)ino. Addim(us) huic capl(itu)lo q(uod)
quilib(et) possit tales cape(re) et offendere in p(er)s(ona)
et reb(us) sine pena

De pena castror(um) no(n) capientiu(m) exbanitos

Item statuim(us) et ordinam(us) q(uod) si contigerit
aliquem exbanditum co(mun)is Amelie p(ro) aliquo
malleficio ire ad aliq(uod) castru(m) de Civitatis et
comitat(us) et district(us) Amelie seu stare vel
morari in eo homines et universitas ip(s)i(us) castri
statim teneant(ur) et debeant ip(su)m exbanditu(m) lxxv
et exbanditos cape(re) et d(ic)to co(mun)i Amelie p(re)sentare
ad pena(m) . quinquaginta . lib(rarum) . ab ipsa universitate
quotiens contrafecerit seu negligens fuerit auferendam
homines no(n) speciales o(mn)es et singuli qui p(rese)ntes
fuerint et in ipsa t(er)ra morabuntur debeant cum ip(su)m ex
banditum statim clamare rumore et p(er) eum sequi et
cape(re) et d(ic)to co(mun)i p(re)sentare ad pena(m) decem. lib(rarum) p(ro)
quolib(et) eor(um) qui contrafecerit in p(re)dictis vel aliquo
p(re)dictor(um) Si vero exbanditus huiusmodi in d(ic)ta fuga
p(er)fugerit defensionem assumere et in ipsa defen
sione p(er) ipsos sequentes fuerit offensus offende
ntes ad pena(m) nullatenus teneant(ur). Sup(er) quib(us)
o(mn)ib(us) et singulis p(otes)tas qui p(ro) t(em)p(or)e fuerit teneat(ur) fa
ce(re) singulis m(en)sib(us) de p(re)dictis et quolib(et) p(re)dictor(um) in
quisitionem sollempnem et in dictis penis repertos et
culpabiles condempnare. Si aut(em) p(otes)tas p(re)d(ic)tus ne
gligens fuerit . C . lib(ras) de suo salario t(em)p(or)e sui
sindicat(us) solve(re) teneat(ur) Exceptis homib(us) de
sambucetulo . et Carulo vanellecti pasqua
le Johutij. Pello tudinone Cusino cecculi
Francho Jacobone et Symono Johis Salamo
nis et excepto Andrea martholy et vanucu
lo Mannis exbanditis et condempnatis qui sta
re possint ubi eis placuerit absq(ue) pena
receptantib(us) inferenda.

lxxiiij De pena castror(um) non capientium malefactorem. R(ubric)a

Item statuim(us) q(uod) si contigerit aliq(uod) malleficium
com(m)icti in aliquo castro district(us) et comitat(us) Ame
lie. Co(mun)e homines et universitas ip(s)i(us) castri tene
ant(ur) et debeant malefactore(m) vel malefactores
cape(re) et in fortia co(mun)is ponere et si ipsa universi
tas negligens fuerit in . quinquaginta lib(ris) inc(ur)rat
qualib(et) puniat(ur) si pena malleficij com(m)issi ascen
deret q(uan)titate. Lib(rarum) et abinde s(upra). Si vero ma
lefitor huiusmodi in minori q(uan)titate condempnari
deberet d(ic)ta universitas negligens in ea q(uan)ti
tate qua malefitor condempnandus esset p(er) p(otes)ta
te(m) qui tunc erit ad regimen puniat(ur).

De pena facientis falso contra forma(m) statut(i)

Item statuim(us) et ord(inamus) q(uod) nulla p(er)s(ona) in Civitate

seu comitatu Amelie debeat facere aliquod facto lxxviii
sine expressa licentia potestatis Guardiani et
maioris partis antianorum et qui contra fecerit in .C.
solidis vice qualibet puniatur. et quilibet possit
contra facientes accusare et denuntiare et credatur de
nuntiatori cum uno teste et nomen eius in credentia
teneatur. ¶ De pena obtinentium malum fochi

Item statuimus quod nulla persona obtet alicui
persone Carbuncolum seu malum fochi et qui
contra fecerit in .x. solidis vice qualibet puniatur et
quilibet possit contra facientes accusare et denuntia
re et habeat quartam partem pene et teneatur lxxviiii
in credentia et credatur ei cum uno teste.
¶ De pena euntium ad consilium non euntium de consilio

Item statuimus et ordinamus quod ad consilium genera
le communis et populi seu populi tantum aliquis qui non
fuerint de ipso consilio ire non audeat nec
in aliquo ipsorum consiliorum intersit nec pal
loctam recipiat Et qui contra fecerit in .x. libris
vice qualibet puniatur et quilibet possit contra
facientes accusare et denuntiare et teneatur in
credentia. Salvo quod quicumque venit ad dicta
consilia vel aliquod eorum occasione recitandi aliquam
ambassiatam seu ad narrandum sua nego
tia seu mandato potestatis vel antianorum seu quando
esset banditum consilium vel arengum non te
neantur euntes occasione predicta ad penam Et
potestas et quilibet alius rector qui preerit consi
lio teneatur et debeat expellere de consilio a lxxx
omnem personam que non esset de ipso consilio ibi stan
tem contra formam predictam Et inchoatione Cancellerii
vius communis qui pro tempore fuerit teneatur vinculo
iuramenti facere notificari per banditorem communis
in quolibet consilio communis et populi quod quicumque
non est de consilio se recedere debeat ad penam
in statuto contenta Et facta notificatione predicta
quod quod ordinatum fuit in ipso consilio aliquibus
in eo existentibus contra formam predictam sit inva
lidum et inane. ¶ De pena emittentium in
platea ultra unam salmam grani

Item statuimus et ordinamus quod nulla persona emat
in platea communis ultra unam salmam grani et
qui contra fecerit in .xl. solidis vice qualibet puniatur
et quilibet possit contra facientes accusare et denuntia
re et habeat quartam partem banni et teneatur in cre
dentia Et inchoatione per antianos populi eligantur
quatuor custodes celati ad denuntiandum predicta
et habeant dictam partem Quorum et cuilibet alteri
denuntiatori stetur et credatur cum uno teste
ydoneo et fide digno ¶ De pena euntium ad
molendina extra Civitatem dum molendina Civitatis macina
bunt

Item statuimus et ordinamus quod omnes et singuli lxxviii
homines et persone Civitatis Amelie et eius comitatus
tempore quo molendina communis et spatium predicti
Civitatis Amelie et castri Lacuscelli maci
nabunt veniant et venire teneantur ad ipsa
molendina vel ad aliquod ipsorum ut eis placue
rit et non ire ad macinandum ex Civitate
et districtu Amelie ad alia molendina nisi
ad predicta et qui contra fecerit solvat pro banno communi
Amelie pro qualibet vice et qualibet salma
.xx. solidos cortonenses et quilibet possit tales contra facientes
denuntiare et accusare et habeat medietatem ban
ni et stetur et credatur sacramento dicti denuntia
toris cum uno teste et syndicus ipsorum castrorum
nullam apodissam dare debeat dicto tempore ex
ceptis illis personis que venire nollent
ad molendinum ad Civitatem Amelie
¶ De pena magnatum offendentium populares lxxx

Item statuimus et ordinamus quod si aliquis de
magnatibus seu de grandibus communis Amelie
aliquem popularem de populo dicti communis offenderit
solvat quatruplum pene contente in sta
tuto quod de tali offensa vel malleficio loqueretur
et quod potestas qui nunc est vel pro tempore fuerit pos
sit et teneatur contra huiusmodi magnatos procedere
summarie omni iuris et statutorum sollempnita
te obmissa et processum finire et terminare
infra quinque dies computandos a die facte inqui
sitionis vel accusationis porrecte et firmam

exequi infra tres dies post ipam lata
sniam no obstante qd ex forma alicuius sta
tuti tmin hret ad solvendum x dier
qd statutum in magnatibus loca no hat ullo
modo et qd dnus potas et ei officiales dcis
tribus diebus quibus fieri deberet executio
dca nichil aliud possint nec debeant
de corum officiis oparari quousq fiat execu
tio dca. set potius bandiri faciat qd nul
lus de dca Civitate audeat aliqua apo
techam aprire quousq fiat executio d
dca ad pen. Centu. lbr cort. Et pdca
teneat dnus potas facere et adimplere
ad pena. mille. lbr cort.

C de pena gridantium qd populus moriatur

Item statuim et ordo qd nullus audeat
ul psumat alte ul basse truffatiue ul
alio mo dicere qd populus moriatur ul iste
populus no durabit ul scasciabit ul
alia uba equipollentia et si aliqs cotrafecerit
in Centu. s. vice qualibet puniatur et p
dnm capitm bandiatur. C de pena comu

Item statuim qd quicumq retiuz stiplas
comuserit stiplas tpe cotecenti rottone
dce comustionis aliqs suus quicumus dap
num sustinuerit ul aliqua alia pa et dnus
cobustor dederit opam efficacem no infer
re dapnu alteri uix poss solvat p ban
no coi Amelie. C. s. cort. et dapnum
emendet patienti in duplum scdm extima
tionem fiendam p duos extimatores pone
ndos unu p pte dapnupassi alium p pte
talia comictentis Et qd si dci duo extima
tores no cocordaret de extimatione faciendum
qd eligat tertius p antianos populi sitter
licet cuilibet comunire stiplas tpe cotecenti
et intelligatur decens tpe a vicesimo die
mensis iulii ultra C de pena iurantium corp dei

Item statuim qd quicumq iurabit
p corpus ul p sanguinem xpi ul p alia
mbra ei ul scorum solvat p banno vice
qualibet. x. s. Si uo aliqs blasfemaue
rit deu ul beatam uirginem mariam ul aliq
ex scis ei puniatur vice qualibet in. x
vigintiquinq. lbr cort. C de pena syn

lxxxiiii C dicorum no denuptiantium malefia

Item statuim et ordo qd quolibet castrum
ciuitatis Amelie teneat et debeat ordina
re et fre cotinue syndicum ipi univsitatis
qui in pncipio cuiuslibet regis iuret seq
inta potatis et cois Amelie et etiam tenea
tur et debeat denuptiare et defere oia
potati et officialibus dci cois oia malefia que
comitent in ipo castro et ei tenuta sive cotra
cu die loco et testibus. i. etiam diem postq
comissa extiterit. univsitas vo sive castrum
qd negligens fuit in denuptiando dcm m
alefia si fuit robaria ul homicidium
comissum puniatur vice qualibet in. l. lbr
lbr si uo fuit aliud malefiu ex quo re
sultaret pena. l. lbr et abinde supra pu
niatur in. xxv. lbr si uo esset minor
pena. l. lbr puniatur in decem lbr
nisi ex ipo malefio resultaret minor
pena. x. lbr qd tunc codepnet in ea
pena in qua deberet codepnari mal
efactor. Syndicus vo negligens in p
dcis solvat p banno coi Amelie xx
s. C de pena furantium ab. lbr. i. ferme quiequid usque

lxxxv Item statuim qd siqs furatus fuerit
aliunde qd de domo grantam cap
panna ul strata aliq re ualore. x
C. s. infra et sit in Civitate Amelie
ul burgis ul aliquo castro dce
Civitatis si de die solvat coi Ame
norie pene Centu. lbr. Si uo res fu
rata fuit maioris extimationis. C. s.
infra usq ad. xl. s. solvat p banno
coi Amelie. xxv. lbr. Si uo fuit exti
mationis. xx. s. usq ad. xl. solvat

nomine pene. decem. libr. Si vero fuerit minoris etatis .xx. s. soluat nomine pene. C. s. Si vero furatus fuerit extra ciuitatem Amelie vel aliquod dictorum castrorum siue dicit soluat nomine pene com. Amelie medietatem pene in quolibet predictorum casuum et dampnum emendet patienti in duplum. Si vero de nocte in omnibus predictis casibus et in quocumque loco commisit soluat duplum et si dictas penas soluere non poterit puniatur in persona secundum formam statuti communis positi sub rubrica. de pena frangentium domum granciam vel cappannam. Saluis omnibus statutis et ordinamentis communis vel populi imponentibus maiores penas quam furantes bladum de quocumque loco.

De pena laboratoris non laborantis bene terram

lxxxv Item statuimus quod si laborator alicuius fuerit negligens in arando vel laborando terram quam habet ad laborandum vel in purgando blada malis herbis vel in metendo blada vel bactendo temporibus congruis quod eo primo requisito per dominum rei quod predicta debeat facere quod liceat domino rei predicta facere prout ei prouenit expensis ipsius laboratoris et quod dictus laborator teneatur domino rei restituere expensas pro eum factas declarandas sacramento domini rei cum uno vel uno teste vel alicuius ex [?] et quod de locatione facta alicui laboratori de aliqua terra non credatur sacramento domini rei sine alia probatione. De negligentia tamen laboratoris credatur sacramento domini rei et in predictis procedatur summarie sine libello strepitu et figura iudicii.

De pena tondentium monetam

lxxxvi Item statuimus et ordinamus quod si quis tonderit aliquam monetam auri vel argenti soluat pro banno com. Amelie vice qualibet. C. libr. denariorum cortonensium et quilibet talem tondentem possit accusare et denumptiare et habeat quartam partem banni.

Explicit liber criminalium et incipit

Liber extraordinariorum.

Quod ambassiatores portent ambassiatam in scriptis. Rubrica

Statuimus et ordinamus quod ambassiatores qui mictentur per potestatem vel antianos populi ciuitatis Amelie ad aliquam terram portent et portare debeant et reportare ambassiatam eis impositam et commissam et responsionem factam in scriptis. Et quod quando ambassiatores eliguntur eligantur semper unus de populo et alter de grandicia. Et quod potestas et antiani teneantur predicta obseruare et obseruari facere eorum iuramento et si contra fecerint soluat dictus potestas et antiani et quilibet ipsorum vice qualibet. C. s. cortonensium. Et quod si quis electus fuerit ambassiator communis et renumptiauerit ire et facere dictam ambassiatam quod tales renumtiantes non possint nec debeant aliquod ad magistratum recipere .i. anno et si receperit soluat pro banno com. Amel. decem. libr. corton.

De reducendo ad seruitium communis Amelie homines castri Canalis et Lacuscelli. Rubrica

Item statuimus quod omnes homines de Canali et Lacuscello vel undecumque de districtu ciuitatis Amelie qui actenus consueuerunt soluere com. Amelie reducantur ad seruitium dicti communis Amelie datiua et collecta. Et si aliquis ex eis erit factus vassallus alicuius nobilis quod potestatem et antiani populi faciat et procuret ita quod affranchentur et reponantur in statu pristinum ut per com. predictum reponantur in vera libertate. Et omnes qui voluerint habitare et habitauerint tam forenses quam comitatenses cuiuscumque conditionis et status existant in castro iam incepto iuxta Canale manuteneantur et defendantur in franchitia et libertate ut alii dicti castri. Et quicumque dederit impedimentum vel obstaculum in hedificando vel augendo vel manutenendo dictum castrum et predictos vel alia castra ciuitatis Amelie soluat pro banno com. Amelie pro qualibet vice. C. s. cort. Et si in predictis faciendis potestas fuerit negligens com. Amelie in. C. libr. cort. condempnetur et quod omnes liberi seu affranchati de Canale

ponant in dco castro iam incepto et potas te-
neat pdca fieri face an exitu sui regiminis
148 ad pena .C. lbs cort. tam de cois pyo qm
recipitr de suo salario psoluendo. C de

Bandimto faciendo q nullus vadat ad tras q sit rebellat.

Item statuim et ordinam q potas Ciui-
tatis Amelie qui nunc est et p tpre fuit et qlibz
alius et ei officialis teneant et debeant c-
uinculo iuramti quolibet mense pui p Ciuitate
Amelie face bandiri q nulla psona de
dca Ciuitate ul ei districtu vadat ad aliq
tram que rebellis sit ul fuerit Cois ame-
lie ul spatelr pdc dce Ciuitatis ul ei distri-
ctus et siqs cfecerit ut inciderit uadat ad sui
risicu et fortuna et p coe Amelie no inuet.

149 C de no recipiendis in fides p aliquo maleficio.

Item statuim et ordz || aliquem ptavem. cet.
q potas nec aliqs iudex ul not cois
Amelie ut quiuis alius officialis dce Ci-
uitatis possit ul debeat aliquem pavre
ciuitatis pdce recipe ul recipi face ad aliq
fideiussionem ul securitate pstand ut fa-
ciend penes aliqm p in curia ipi dni po-
testatis p aliquo malficio delictu seu exces-
su ad pena. decem. lbs de suo salario
soluendorp Et si recepit illa talis fideiss
no ualeat nec teneat auct psi statuti.

150 C de hiis q non possint ee castald et

Item statuim q quiz || mundatores platearz
est in libra cois Amelie a libra
.C. lbr no possint ee in officio baylat
seu castaldarie nec mudator fontiu nec
purgator platearz seu stratarz Et q pote-
stas nec aliqs alius officialis possit
eu grauare nec cogere ad dca officia reci-
piend ad pena .x. lbr cort. C

151 panificatores faciant pane scdm forma ordis

Item ad hoc ut forenses et alie p-
pane eme uolentes in Ciuitate Am-
elie possint inuenire et de ipo pane ha-
bundantia hcat statuim et ordinam fir-
miter obsuando q quilibz possit retine
pane et olera ad uendendo in quocuq lo-
co Ciuitatis Amelie uoluerit et eidem ue-
dere placuerit dum mo pane faciat scdm
modu et forma ordi. Et potas teneat et
debeat pdca face bandiri in ptinenti apto
pst statuto ad pen .x. lbr cort. C de

152 Amindolis plantandis. rubrica.

Item statuim q quilibz de Ciuitate Amel
et eius districtu teneat et debeat plantare seu
plantari face in sua possessione si hauit qlibz
anno duas plantas amindolaz ad penam
.xx. s p quolibet cfaciete Et potas teneat
de pdcis inquisitione face et in obedientes
smali in dcis penis punire et cdepnare. et
pdca bandiant p°mo mense regie potatis.

C ut vendentes salez et oleu et uinu ad minutu heant

Item statuim q quilibz || mensuras sigillatas
uendens salem oleu et uinu ad minu-
tu in Ciuitate Amelie heat omes mensuras
sigillatas sigillo plumeo p coe. vz. omes
mensuras necessarias ad dcm salem oleu et uinu
vendendo Et q nullus vendat oleum sa-
lem ul uinu nisi cu mensuris sigillatis
excepto q uendentes salem oleu ul uinu
no teneant hre numatas sigillatas. c
Et qui cfecerit in pdcis soluat p bano
cor Amelie .x. s cort. Et potas teneat
quolibet mense mictere notari suu et face inq-
sitionem q pdcis vinculo iuramti. C

Statutu cois sit cassu ii eet cntrium psenti

Item statuim q si statutu || statuto ppli
siue capitulu statuti cois inueniret cntra-
riu ul q loquet illud q eet cntrium huic
statuto ppli tam in pte q in toto q ipo facto
sit cassu et nullius ualoris et hoc statut
puualeat statuto cois. C q libz notari

teneat ostendere ptocolla actinentia.

Item q quilibz notari debeat demostrare

procollium cuiuscumque generis actus quod pertineat
petenti infra spatium v dierum ad penam
x solidorum cortonensium recepta prius a petente solutione.

Ut consors requirat consortem.

Item murum parietem vel casalenum
comunem cum aliquo si quis habet vel habuerit si super
hiis murare voluerit quod requisito suo consorte
habeat potestatem murandi et capiendi totum
murum comunem sine aliqua contradictione consortis
et quod ipse consors non possit nec debeat ap-
propriare vel appodiare ad dictum muratum de
novo nec in ipso murare donec restituat
dicto consorti qui ipsum murum fecit medieta-
tem expensarum quas fecit que satisfactio si
aliter fieri non poterit fiat ad arbitrium
duorum magistrorum artis predictorum communiter eligendorum
sine salario et libello. Et qui faciens predicta
observare nolens puniatur in C solidis cortonensium.

De non pignorando aliquem in festo sancte firmine.

Nullus pignorare possit suum debito-
rem vel fideiussorem in vigilia et festivi-
tate beate firmine vel in alio die proxime se-
quenti. Et qui contrafecerit solvat pro banno
comuni amelie xx solidos. Et quilibet teneatur
porcos scrophas et anseres per quatuor dies
ante ipsum festum et per quatuor post retinere in
domo ita quod non vadant per terram. Et qui
contrafecerit solvat pro banno v solidos cortonensium et ba-
ndiatur [?].

Ut quilibet capiat ad petitum.

Item statuimus et ordinamus quod quicumque
tractus vel vocatus fuerit ad curiam civi-
tatis amelie coram potestate vel iudice ad
petitionem alterius petentis sibi aliquid
deberi debeat et teneatur capere ad petitum
de iuramento prestando videlicet si actor dixerit
reo vis iurare quod non tenearis michi dare
rem quam petierit et vis ut iure quod tenea-
ris michi dare rem quam [?] super qua vocatus fuit
ad curiam Et petitum possit fieri de qua-
cumque re et de quacumque quantitate sive in dando

sive in recipiendo Et quod reus teneatur ipsum
reum principalem sive in civitate vel comitatu
fuerit facere contestationem ad capiendum ad petitum
sequenti die iuridica post dictum petitum ad pe-
nam x solidorum pro qualibet die qua steterit in
mora et a decem diebus in antea non compareat [?] ad
capiendum ad petitum habeatur pro confesso et
petitum per petentem factum probatum dicatur in scriptis
Et generaliter fieri possit de quacumque et de qua-
cumque causa Et notarius seu iudex compel-
lat seu cogat vocatum seu tractum ad curiam
coram se antequam discedat de palatio capere
ad petitum predictum Et sicut fuit iuratum
per aliquem vel aliquos predictorum ita iudex discernat
mandet et iudicet fieri et executioni mandari.

Ut nulla dativa imponatur nisi per libram.

Item statuimus et ordinamus et presenti statuto fir-
mamus quod nulla dativa imponatur nisi
per libram appassatam Et prestantia nulla
imponatur alicui non obstante aliquo capitulo
quod in contrarium loquatur.

Ut fratres sortiti ponantur divisim in libra.

Item quod singuli fratres sortiti et divisim
habitantes ponantur divisim in libra ita quod
qui plus habet in bonis plus solvere teneatur
Addimus huic capitulo quod quilibet ipsorum tene-
atur insolidum solvere pro tota libra si non
ponentur divisim in libra et predicti banniantur
de die sabati in primo mense post confectionem [?]
presentis statuti et fratres sortiti ut dictum est in
mense post sortitionem quam fecerint tene-
antur facere poni divisim in libra alias
teneantur solvere pro tota libra ut dictum est
et idem dicimus de omnibus illis qui habent libram
comunem et erunt divisi quod ad dictam omnia tene-
antur prout si erunt fratres.

De terminando iura montis pilii.

Terminetur et dividatur ratio [?] ius
quod habet comune amelie in monte pilio [?]
Centum passus ad passum comunis a cima

Mons

sive curvitie ipsius montis infra. Ita quod
dictum iter sit ad eundum et redeundum ad
dictam Cimam secundum pacta conventa in vendi-
tione montis. Et potestas teneatur ipsam divisi-
onem et terminationem fieri facere in principio sui
regiminis vinculo iuramenti. Et postquam dictus
mons fuerit terminatus dicto modo teneantur
antiani ire ad videndum dictos terminos et
iura communis ad minus semel in anno. Et qui-
cumque ipsorum iverit habeat pro suo salario de
pecunia communis tres solidos cortonenses. Capitulum

Ut omnes possessiones collis palatii sint de contrata Oruestelle

Item statuimus quod omnes possessiones existentes
in colle palatii sive montis et ubi sint
de contrata Oruestelle et in ipsa contrata recipiantur
omnes homines dicte contrate et collis montis
habitantes teneantur contra ad comoda et incomoda.

XXII Capitulum defendit ecclesiam sancti pauli iuxta lugnanum.

Item ecclesia sancti pauli iuxta Lugnanum
episcopatus Amelie sit in medietate cum mense
subiecta communi Amelie iure et facto et omni modo quo
melius potest ipsam ecclesiam cum iuribus et perti-
nentiis suis episcopatui et mense eius commune defen- XXIII
dere teneatur. Capitulum nullus de grascia recipiatur

Nullus de grascia civitatis in populo
Amelie possit admicti nec recipi
in populo nec habere aliquod officium populi communis
et populi non obstante aliquo loquente quod ex
nunc volumus esse nullius valoris. Capitulum

Cuilibet possit incidere arborem pendentem super viam.

Item statuimus quod cuilibet sit licitum
incidere et incidi facere arborem exi-
stentem et pendentem super aliquam viam communem
ut viandantes sive redire non possit ho-
comode cum somariis honeratis vel non
non honerato requisito prius domino ipsius
arboris ut eleuet ita ut via libera rema-
neat sine aliquo impedimento faciendo tran-
seuntibus per ipsam viam. Et hac requi-
sitione prius facta postea incidere et licitum.

ad penam arbitrii potestatis si statuta non teneatur. Et
ubi dapno dati ad petitionem cuiuscumque
teneatur invenire et elevari facere ad penam
C solidorum de suo salario. Capitulum de declarando XXI

in titulo quare datium imponitur.

Item statuimus quod quandocumque imponitur aliquod
datium in civitate Amelie declaretur
in cedula in titulo libri et carte quare im-
ponitur. Et quod ex inde nullus denarius ex ipsa
datia expendi possit nisi primo soluti
fuerint pecunie contracte pro qua occasione imposita erat
dicta datia. Et siquis expenderet denarios
datie contra dictam formam non habeatur
pro legitimis expensis. Et solvat pro ban-
no communi Amelie C solidos cortonenses. Capitulum non

fiat foramen inter palatium communis et palatium populi.

Item quod nullum foramen fieri debeat
in muro qui est inter palatium communis
et palatium populi per quod aliquis ire pos-
set et qui contra fecerit solvat pro banno communi
Amelie X libras cortonenses. Capitulum cuilibet sit

licitum vendere carnes morticinas

Item statuimus quod unicuique sit licitum
vendere carnes morticinas extra muros civi-
tatis Amelie sine pena aliqua pro duobus
denariis libram tantum non obstante aliquo
capitulo statuti in contrarium loquente. Addi-
tum fuit huic capitulo quod nullus possit vendere aliquam
de dictis carnibus ultra V denarios ad penam XX solidorum
cortonensium et contrafacientem quilibet possit denuntiare
et accusare et habeat medietatem banni et tene-
atur in credentia. Addimus huic capitulo
quod fiat quedam porticale et locus ubi carnes
morticine vendantur ad minus extra
civitatem Amelie apud ianuam Bu-
solam ad voluntatem antianorum et decem
et dictus locus vendatur pro ... anno
annuatim et plus offerenti seu dare
volenti detur. Et talis emens possit
accipere pro pensione dicti loci seu porticalis.

a quolibet vendente ibidem carnes. pro quolibet bove seu bestia bovina .xii. denarios pro quolibet castrone pecude capra porcho seu scropha et bicho .iiii. denarios pro qualibet alia bestia que non sit annalis .i. denarium et non plus. Et quod carnes morticine alibi quam in deputato loco vendi non possint ad penam .xl. solidorum pro quolibet contrafaciente et qualibet vice et quilibet possit tales contrafacientes denumptiare et accusare et credatur sacramento et accusatoris cum uno teste cum pene medietas sit communis et alia accusatoris et potestas qui nunc est et pro tempore fuerit recepta dicta accusatione et attestatione unius testis ut dictum est summarie dictam penam de facto accipiet vinculo iuramenti. De reprehensalibus concedendis.

xxiiii Item statuimus quod quicumque civis Ameliensis haberet aliquid recipere ab aliquo extraneo non cive Ameliensi et in loco ubi recipere deberet non inveniret summarium ius quod potestas Amelie et consilium concedant reprehensalie ad voluntatem consilii maioris. Quod emptor vel possessor vel laborator

xxv Item statuimus quod emptor teneatur solvere datium et possessor teneatur solvere datium communi Amelie pro ea possessione quam laboravit seu emerit vel possederit aliqua ratione. Quod cuilibet sit licitum ducere bestias facientes dampnum dampno dantis

xxvi Item statuimus et ordinamus quod quicumque non contraveniat se ad bancham civitatis Amelie in civilibus et criminalibus et inventi fuerint dampnum dare cum bestiis et sine bestiis in bonis hominum et de civitate quod sit licitum cuilibet de dicta civitate bestias quas invenerit dampnum dare ducere Amelium et eas tenere donec de dampno ei fuerit plenarie satisfactum sine pena legis et curie. Et si sine bestiis dampnum dederit sit licitum dampnum passo eidem dampnum facienti accipere de rebus quas habuerit capitulo statuti aliquo non obstante dummodo ipsas bestias communi presentet et significat inventarium bestiarum. Et dummodo huic capitulo quod licitum etiam civium et

comitatensium si pastorem non cognoverit et dominum bestiarum et si de nocte invenerit dampnum dare quod eas sine pena ad curiam ducere possit et presentare. Et si aliquis fuerit inventus per licitum dampnum dare et homo alteri et dominus rei sive bonorum non cognoverit sit ei licitum absque pena eundem dampnum dantem pignorare et de rebus ipsius accipere. Quod homines et domini a porta Sancte Marie et c. sint de dicta collis.

xxvii Item statuimus quod omnes homines et domini qui sunt a porta Sancte Marie et c. usque civitatem que fuerunt de dicta burgi sint et esse debeant de dicta collis. Et et domini filiorum domini Petri sint et esse debeant de dicta collis et teneantur simul ad omnia comoda et incomoda cum hominibus de dicte collis. Quod actetur cisterna Sancte

xxviii Item quod cisterna Sancte Firmine firmine mundetur et actetur per adiacentes ad voluntatem vel alii granellis et possit ducere vel alius pena .xii. denariorum imponere cuilibet de dicte adiacentibus. Quod nullus artifex cogatur ad officium castellarie

xxviiii Item quod nullus artifex cogatur ad officium castellarie faciendum nec possit esse castellarius. De numatis vendendis ad cortonem

xxx Item statuimus et ordinamus quod quelibet numata in civitate Amelie et eius districtu vendatur et detur ad cortonem et quilibet aliquid vendere volens in civitate Amelie ad cortonem vendat et cortonem petat et non ramenam (?) et qui contra fecerit solvat pro pena communi Amelie .v. solidos cortonem et quilibet possit delinquentes denumptiare et accusare et talis accusatio habeatur pro prima et legitima probatione. Et nichilominus per inquisitionem procedi possit et unus testis sufficiat ad probandum. Quod pertinens portionem inceptas (?) communis quilibet defendat.

xxxi Item statuimus quod pertinens portionem in castro communis Amelie quilibet defendat ab omni communi curia et officiali petenti et vel laboratori pro dicta terra aliquid datium datiam

seu collectam ul ipa tra eleuet de libra cois
Amelie ul datum qd acceptu eet p cõe veda
tur ul pcuret qd de libra alia vn ab alio t
datum impont eleuet. Vnde sunt huis
caplo qd in oi ca mota ul mouenda alicui
Ciui ul comitaten p ipis tris in dis ca
sitis poitt p aliquem forens qd expens xxxv.
cois defendatur. De omes msure bladi
sint die sabati in platea.
Item dicim et ordinam qd omes msure
cois Amelie cu qbz uendit bladium sint
et ee debeant et inueniant qtinue in die sa
bati in platea ueteri dci cois cu rasoria ro
tunda ad pen. x. s. cort soluend p ipos
xxxij. illum qui ipas msuras ht acoi sic sunt
qsta. De picticarioli no emat qmestibilia die sabati
Item qd nullus picticarolius nec pic
xxxiij. cicarola de Ciuitate Amelie die saba
ti debeat eme Caseum oua. olera n
alias res comestibiles in dca Ciuitate
ca reuendendi nec aliqua alia p a ad pen
. x. s cort. p quolibt qfaciente soluend
p vice qualibt et quilibt possit qfaciet
denutiare et accare et heat medietatem
bani et suo credat iuramto et teneatur
in credentia. De p cce Amelie non
emendet alicui aliq dapnu.
Quom dapn dispendia et debita spe
xxxiiij. cialium et banna tpe guerre illata et fca
in Ciuitate Amelie et ei districtu ul ali
bi ubicuq coine Amelie refice nuq po
sset Statuim et ordinam inuiolabilit
obsuandu qd ad refectoem dapnor et di
spendior huiumoi ac et l debitor seu
seu penar spalium coine Amelie ne
mini teneat. Set ois obligatio pmis xxxvj.
sio et qtus de huis et hor aliquo alicui
fca seu fcis sint cassa et irrita et cassi et
irrit et nullius ualoris p cui dapno
debito ul dispendio dcm coine se qtu
ul obligatum aliqua g obligasset pene
alique forens seu quascuq p teneat
ipm cce qsuare indepnem ab oibz e dcs
statuto ul qrio non obstante. De massario cois eligendo sup massaritiis cois tenendis
Item dicim et ordinam qd p qsilium
spale cois et ppli Ciuitatis Amelie
eligat vn bon massarius et discret qui
debeat manutene palatium et stabilia
et mobilia et instica et iura et oia que cois
sut pter pecun et acta cois Qui teneat
manutene oia et singla s dca toto tpe
uite sue et de oibz inuentaium i suo
libro scribi face p not cancellarie et qn
dat ul adsignat aliqd cois potati ul
alicui et qn recipit et qui no reassigna
ret ei qd daret de supellectilibz cois tuc
ad suam petit sine tpris dilatione re
assignare cogat ul refice de suo ita qd
nulla res cois pdat. Et Juret suu
officium sollicite et legalit face p se
ul alios qbz aliqd qmictet ita qd ipe
semp massarius remaneat de huis oibz
coi respondere et plena redere ratoez
Et similit eligat et sit vn bon homo
qui toto tpe vite sue manuteneat
libros et acta cois ita qd no pdant nec
exemplent sine expressa licentia an
tianor ppli ul maioris ptis ipor ea
que tenuerit de quibz oibz Jnuetariu
face teneat et suare inuetariu s dcm
qd suare teneat massarius rerum aliarum
dci cois Et pdci massarius et bon homo
p suo salario sint exenti ab oi cois
hone et srutio psonali. De molendinis
Item cum hona datiaru extimandis
xxxvj. imponat possessionibz et rebs fruc
tiferis et sm puent qtitat dicim et or
dinam qd oia molendina district Ci
uitatis Amelie extimet p medietate

sue comitatus vel eas p(er) forenses vel Cives
que placuerint consilio maiori ita q(uod) res que
maioris est fluctus maioris sit extimationis

Addimus huic capitulo q(uod) omnia et singula mole
dina fossati maioris a molendinis pare
lacus desuptus usque ad buchignanum quo
ponentur dative per catastum sint extimata et
per extimationem habeant .CC. lib(ras). Et si plura xxxviiij
molendina fuerint in una domo q(uod) tenea
ntur domini molendinorum pro quolibet molendino
pro .CC. lib(ris). Et si non solverint domini mo
lendinorum cogantur molendinarii ad sol
vendum omnes dativas que imponentur pro
dictis molendinis ut dictum est. Et Cancel
larius communis teneatur in capitulo iuramenti infra
.viij. dies post apturam presentis statuti appo
nere et scribere ac addere in libra unicuique
quorum dominorum molendinorum et tenetur ea .CC.
lib(ras) cort(onenses) pro quolibet molendino q(uod) fuerit compu
tatum in alia extimatione facta ut facienda de
dictis molendinis. Quod quilibet solvat

datium et impositam pro cetero.

Item dicimus et ordinamus q(uod) quilibet persona Civita
tis Amelie et ei districtus teneatur et debeat
dativa et collecta que pro communi Civitatis Ame
lie imposita solvere Et q(uod) nullus de dicta
Civitate et ei districtu habeat immunita xl.
tem aliquam nec ei concedatur immunitas
dativi non solvendi aliqua causa seu modo
capitulo aliquo contrario non obstante. Quod off

ficiales et cam(erarii) sint absoluti usque in diem facte pa
cis

Ad omnem materiam scandali et questio
nis tollendam in Civitate Ame
lie et quia de facili que sunt male gesta
in Civitate Amelie maxime propter divi xlj.
siones habitas in dicta Civitate retracta
ri, quod de cetero presenti statuto duximus ordi
nandum q(uod) omnes Camerarii cultores dativarum
et quelibet alia persona dicte Civitatis que e
gessit administravit seu fecit aliquod

officium pro communi Civitatis Amelie et
ei districtu sive bene sive male fecerit
et gessit usque in diem facte pacis sint et esse
debeant ipsis dativis cameris et officiis quibuscumque ante
non pacem commissis autem vigore presentis statuti totaliter
absoluti statuto vel contrario aliquo non obstante.

Quod quelibet ars possit consules facere

Item statuimus et ordinamus q(uod) quelibet
ars possit consules facere et ordinare
ad conservationem et honorem artis ipsius aliquo
capitulo statuti non obstante. Addentes huic
capitulo q(uod) nulla ars seu consules debeant uti
vel facere aliqua ordinamenta absque consensu
consilii antianorum et decem consilii generalis et
communis et populi in singulis impetrandis et optinendis
Et nisi ipsa ordinamenta approbata fue
rint per ipsa consilia et scripta fuerint in libro
ordinamentorum et reformationum communis Ame
lie Et scribi debeant per notarium cancellarie
communis Amelie et qui contrafecerit solvat pro ban
no .C. s(olidos) cort(onenses) Et q(uod) per consilium generale et
communis et populi detur forma et modus et mensu
ra super olivis faciendis tappetariis.
Et antianorum dominum modium et mensura nemo
debeat macinare olivas ad penam .xxv.
lib(rarum) cort(onensium). Quod omnia pacta et promissiones

facte tempore facte pacis sint firma.

Item q(uod) omnia pacta et promissiones pu
ta et quecumque alia acta et facta tempore facte pa
cis Civitatis Amelie inter intrinsecos
et extrinsecos olim dicte Civitatis sint
firma et rata non obstante aliquo communis
vel populi capitulo in contrario loquente. Quod

non solventes dativas et collectas non possit acceptari ad officium

Item statuimus q(uod) nullus qui non sol
vit dativas et collectas communis Ame
lie et qui se non constringunt realiter et personaliter
in Civitate Civitatis Amelie ut alii Cives
et comitatenses possit aliquis ad aliquod officium
communis vel populi dicte Civitatis nec habere

nec ordinati in mundi sine ambitu vel debito

aliquam ad maxariatam aliquo et qui eundem talem eligerit solvat comuni Amelie pro banno .x. libr. cort. et eius officium non valeat sed in suo loco non habeat in potestate presenti vel in quo propterea erit. Quod nullus possit facere calcinarium prope ecclesias.

xlij Item statuimus quod nullus de civitate Amelie habeat vel facere possit aliquod calcinarium prope aliquam ecclesiam civitatis predicte per tres domos nec aliquam cucinam facere ad penam .C. sol. cort. et predicta teneat dominus potestas facere bandiri. Addimus huic capitulo quod nullus possit facere calcinarium prope plateam civitatis Amelie seu ecclesie dicte civitatis per tres domos nec prope hostium alicuius sui vicini sine expressa licentia talis sui vicini per .v. pedes. et quod nullus possit nec debeat trascinare coria vel pelles incalcinatas per stratas civitatis Amelie ad penam .xl. sol. pro quolibet contrafaciente et qualibet vice et quilibet tales contrafacientes possit accusare et denuntiare et habeat medietatem banni et credatur sacramento accusatoris cum uno teste et teneatur in credentia. Et nichilominus tale calcinarium factum contra dictam formam destruatur per illum cuius est .i. decem dies postquam accusatum vel denuntiatum fuerit ad penam .xx. sol. pro quolibet die qua steterit in mora non destruendi dictum calcinarium et quilibet possit denuntiare et accusare et teneatur in credentia et habeat medietatem banni et potestas teneatur predicta facere bandiri et predictis procedere ad petitionem cuiuscumque petentis ad penam .L. libr. capitulo alio non obstante. Quod sit licitum

xliij redeunti a mortuo audire predicationem. Item quod sit licitum cuilibet redeunti ab ecclesia dum mortuus sepellitur stare et morari in domo defuncti sine pena aliqua quousque frater voluerit predicare.

Quod medici sint exempti ab omni servitio personali.

xliiij Item quod medici civitatis non cogantur nec teneantur aliquod servitium personale facere comuni Amelie modo aliquo sive in cavalcata aut in exercitu teneantur. Quod consules artium

xlv possint cognoscere de questionibus inter artifices. Item quod consules artium possint cognoscere inter homines artis eorum de sic et quantitatibus usque in quantitatem .xl. sol. Et potestas constringat partes ad servandum illud quod per dictos consules fuerit preceptum diffinitum seu ordinatum ad penam .C. sol. cort. Quod quelibet ars

xlvi teneat facere cereum. Item statuimus quod homines cuiuslibet artis teneantur et debeant facere et facere duos consules qui durent eo tempore quo homines dicte artis duxerint ordinandum. Qui consules teneantur subcessive ad penam .x. sol. cort. congregari facere homines dicte artis et ibidem rectores novos eligi. Et teneantur dicte artes singulis temporibus omni anno in festivitatibus beate Marie virginis de mense Augusti et beate Firmine de mense novembris facere cereum. Et qui dare non habet solvat nomine pene. sibi. quilibet de arte .v. sol. cort. Et predicta omnia teneatur potestas facere observari ad penam .x. libr. cort.

xlvij Quod porci possint stare a porta Bellocti. Item quod porci seu scrofe possint libere ire stare et morari omni tempore sine pena a porta filiorum Guidi Baccellerii et a porta filiorum Bellocti inferius et in strata pusterule prope murum. Quod camerarius emat unum

xlviij marchum pro adiustandis stateris. Item statuimus quod pro adiustandis stateris comunis et aliorum specialium personarum civitatis Amelie camerarius comunis predicti de pecunia dicti comunis emat unum marchum bonum iustum cum quo dicte statere debeant adiustari et ipsum penes se retineat. De modo et

Forma satisfaciend(i) creditorib(us) co(mun)is . R(ubric)a .

xliiij

Ad om(n)em materia(m) scandali euitanda(m) q(ue) in Ciui
tate Amelie occone debitor(um) co(mun)is nasci
uel oriri posset Et ut unicuiq(ue) q(uo)d suum
est reddat Statuim(us) (et) ordinam(us) firmit(er) obs(er)
uand(um) q(uod) Creditorib(us) co(mun)is Amelie . s(cilicet) illi(s)
q(ui)b(us) ia(m) co(mun)e Amelie incepit satisface(re) . u(idelicet) de
illis summis (et) q(uan)titatib(us) pecun(iarum) de q(ui)b(us) f(ac)ta est
mentio in libro f(ac)to (et) s(cri)pto p(er) magistrum Gual
teriu(m) de r(iu)ur f(ac)ta nott(arium) ol(im) Cancellarie co(mun)is s(upra)
d(ic)ti detur (et) soluat(ur) integre p(er) cam(erarium) co(mun)is Ame
lie qui nu(n)c est uel p(ro) t(em)p(or)e fuit in d(ic)to officio
cam(erarii) medietas om(n)iu(m) (et) singulor(um) introituu(m) co(mun)is
cuiusq(ue) q(uan)titatis pecun(iarum) que d(ic)to cam(erario) seu alt(er)i
cuicumq(ue) p(ro) p(er)ipso cam(erario) recipienti recepit (et) ha
buerit a die ap(er)ture p(re)s(entis) statuti in antea
ta(m) de summis q(uam) de q(ui)b(us)cumq(ue) aliis reb(us) q(ue) ad
man(us) ip(s)i(us) cam(erarii) p(er)uenit salvis de datiuis in
ponend(is) p(ro) co(mun)e Amel(ie) Et si (com)plem(en)tu(m) cred(itoribus)
seu debitor(um) co(mun)is no(n) fi(er)et d(ic)tis creditorib(us)
de cam(erario) eo q(uod) q(ui)libet ip(s)or(um) recip(er)e (et) h(ab)e(re) deberet a
d(ic)to cam(erario) seu sp(eci)alib(us) p(er)s(onis) obligatis no(m)i(n)e co(mun)is (et)
Creditorib(us) s(upra)d(ic)tis . Infra t(em)p(u)s f(a)c(t)e locat(ionis) de
p(ro)uentib(us) co(mun)is locatis p(ro)uentib(us) d(ic)tis ip(s)is Cre
ditorib(us) s(cilicet) . de molendinis pacte (?) lacus pe
dagii / strate (et) mensurar(um) co(mun)is (et) reddituu(m) castror(um)
Focis porclani / (et) alior(um) castror(um) co(mun)is q(uod) ip(s)is
creditorib(us) p(re)d(ic)te res locate no(n) reaccip(ia)n
tur s(ed) aut(em) p(re)s(entis) statuti absq(ue) aliqua alia
deliberat(ion)e ip(s)e res (et) reddit(us) relocent(ur) ven(dan)
tur (et) reconcedant(ur) ip(s)is Creditorib(us) p(ro) eo p(re)tio
p(ro) quo nu(n)c sunt Et h(ab)eant d(ic)ti Credito
res p(ro) ip(s)or(um) Creditis ip(s)am medietatem
introituu(m) (et) ip(s)as res locatas (et) reddit(us)
ad fructand(um) do(nec) d(ic)tis Creditorib(us) (et) cuil(ibet)
ip(s)or(um) fuit integre satisfactu(m) Et q(uod) om(ne)s
(et) singuli den(arii) ta(m) ex d(ic)tis redditib(us) q(uam) de om(n)ib(us)
(et) singulis (con)dempnationib(us) (et) introytib(us) co(mun)is p(er)
ueniat ad man(us) cam(erarii) d(ic)ti co(mun)is Et q(uod) d(ic)tus
cam(erarius) sine aliquo Ciue Amelien(si) teneat(ur)

L.

(et) debeat ip(s)am medietate(m) om(n)iu(m) introytuu(m)
co(mun)is p(re)d(ic)ti s(upra) q(uod) de datiuis ut d(ictu)m est (et) o(mn)es
p(ro)uentus p(re)d(ic)tos distribue(re) (et) solue(re) int(er) Cre
ditores p(re)d(ic)tos p(ro) rata sicut quilib(et) recip(er)e
debet quousq(ue) d(ic)tis creditorib(us) integre fuit
satisfact(um) Et d(ic)ti den(arii) qui soluent(ur) d(ic)tis
Creditorib(us) p(er) nott(arium) cancellarie scribantur
in libro ubi s(cri)pta sunt debita co(mun)is manu
s(er) Gualterii s(upra)d(ic)ti (et) (et) in libro expensar(um) co(mun)is
Amelie Et q(uod) cam(erarius) d(ic)ti co(mun)is no(n) possit ip(s)am
medietate(m) introytuu(m) d(ic)ti co(mun)is (et) den(arios) quos
recepit ex d(ic)tis p(ro)uentib(us) (et) redditib(us) exp(e)
ndere alit(er) nullo mo(do) ad pen(am) . L . libr(arum) cort(onensium)
de suo salario cam(erarii) soluend(arum) Et f(ac)ta so
lutione d(ic)tis Creditorib(us) om(n)ium den(ariorum) quos ip(s)i
recip(er)e debent / Restituent d(ic)ti cred(i)
tores d(ic)to cam(erario) molendina reddit(us) (et) p(ro)uent(us)
(et) g(e)n(er)alem finem (et) refutatione(m) faciat de d(ic)tis
cor(um) creditis d(ic)to cam(erario) (et) sp(eci)alib(us) p(er)s(on)is obli
gatis eisdem no(m)i(n)e d(ic)ti co(mun)is ad penam
. v^c . libr(arum) cort(onensium) p(ro) quolib(et) ip(s)or(um) (et) h(oc) capi(tu)l(u)m
sit p(re)ciisum (et) tolli no(n) possit (con)silio uel
arenga . Q(uod) quelibet ars possit
Rectores (et) ord(inamenta) face(re) .

Item statuim(us) (et) ord(inamus) q(uod) quelibet ars
Ciuitat(is) Amelie possit face(re) rec
tores (et) ordinamenta du(m) mo(do) ordinam(en)t(a)
p(er) eos facienda approbent(ur) p(er) (con)silium
antia(num) (et) decem de p(o)p(u)lo uel p(er) maiorem
p(ar)tem ip(s)or(um) (et) de approbatione no(n) appareat
s(cri)pta man(u) nott(arii) cancellar(ie) (et) ordinamenta
f(ac)ta s(e)c(un)d(u)m do(nec) modu(m) ualeant (et) teneant
no(n) obstant(e) capi(tu)lo . posito q(uo)cumq(ue) loquent(e)
Et d(ic)ti rectores possint (con)silii(s) co(mun)is
int(er)esse no(m)i(n)a quor(um) sint penes Cancel
lerium qui teneat(ur) ip(s)os in (con)silio ut
alios reg(er)e (et) qui no(n) uen(er)it soluat pen(am)
qua(m) soluunt (con)siliarii (com)mu(ni)s . Q(uod) om(ne)s
homines Ciuitat(is) (et) comitat(us) Amel(ie) soluant datiua p(ro) focul(aribus)
Item statuim(us) q(uod) om(ne)s (et) singuli homines

et pro de Civitate Amelie et eius districtu qui et
que oriundi sunt de dicta civitate et districtu quod
teneantur solvere pro igne et focularii quam datiam
imponitur cuilibet igne et foculari non obstante quod
ignem vel focularem non faciat in Civitate
et districtu Amelie et quicumque colligent da
tiam teneantur ignem et foculare exigere et acci
pere a predictis ad penam .C. solidorum cortonensium exceptis illis
qui pro tributo aliquid solvunt communi predicto. De e
ligendo duos homines super mensuris adiustandis

Item statuimus quod per consilium et speciale
commune et populi Civitatis Amelie eligantur
duo boni homines qui sint super mensuris
staterijs barilibus et aquis molendinorum ad
iustandum tam communis quam specialium personarum. Et habeant
pro eorum salario pro quolibet pari barilium
.ij. denarios cortonenses et duret eorum officium per
unum annum. Et barilia adiustentur cum
aqua clara. De laboratores de dapno
dato in eorum laboritijs non possit accusari per custodem.

Item statuimus quod laborator bonorum
alicuius de dapno quod per ipsum vel eius filios
vel familiares daretur in ipsis bonis
quos habuerit ad laborandum non possit ac
cusari vel denuntiari per custodem celatam
et si accusaretur non valeat ipso iure pos
sit tamen accusari a domino vel contrario non obsti
ante. De nulla donatio vel venditio fiat forensibus

Item statuimus quod nulla persona per Cives
de Civitate vel districtu Amelie et
vendat donet vel concedat aliqua ratione
vel causa vel alium contractum faciat alicui fore
nsi de domibus vel de quacumque alia re quod
recipere deberet a communi Amelie vel specialibus
personis dicte Civitatis et committens ad penam .V. librarum
cortonensium et nichilominus talis contractus si fieret non valeat
ipso iure. Et si quis dederit vel dabit
vel alium contractum fecerit in communi Amelie vel
specialis persone dicte Civitatis et committatur dapnum
aliquod recipient vel alterius ipsorum quod talis qui
dederit vendiderit vel donaverit vel aliud
contractum fecerit cogatur realiter et personaliter ad
restitutionem dicti dapni et nichilominus debeat penam
.V. librarum predicto communi solvere teneatur. De fa
cientes plures artes solvat pro certo cuilibet artis

Item quod si homines et persone Civitatis Ame
lie et habitantes in ea plures artes fe
cerint vel de pluribus artibus se intro
miserint quod in certo cuilibet artis de qua
fecerint solvere teneantur pro tercia eis contingente
tem et quod potestas et guardiani et quilibet ali
us officialis ad petitionem rectorum artis cogat
tales nolentes solvere ad solvendum eis quod
eidem esset impositum. De Eligatur un
mercator qui habeat pondus iustitie.

Item statuimus quod per consules mercatorum
eligatur unus bonus mercator de eorum ar
te qui habeat penes se pondus auri et argenti
quod pondus vocetur pondus iustitie et mo
nete et florenorum que cum erunt boni ad dictum
pondus debeant et possint dari et expendi
pro bonis et iustis per quascumque personas. Et si de
bentes recipere aliquid ab aliquo nollent
a volentibus dare dictas monetas ad dictum
pondus iustis non teneantur eisdem dare
nisi de predictis monetis sic ponderatis. Et
duret eius officium .sex. mensibus et habeat
pro suo salario a .xx. solidis infra unum denarium a
.xx. solidis usque ad .x. libras .ij. denarios.
Addimus huic capitulo quod potestas Civitatis
Amelie teneatur et debeat vinculo iura
menti et ad penam .L. librarum de suo salario com
solvendorum primo mense sui regiminis congre
gari facere rectores omnium artium civitatis
Amelie in palatio communis et mandare eis
et cuilibet ipsorum quod ad penam .xx. solidorum pro quolibet
non discedant de palatio nisi primo
assignaverint ei iustum pondus ad
ponderandum florenos vel ducatos et
iustum pondus sive ponderaria ad pon

mercator

derand(um) monetas monetas argenteas
et iustum pondus ad ponderand(um) singlas
res alias ponderandas in Civitate Ame
lie et ei(us) districtu et d(ic)tis ponderib(us) h(ab)ithis
dent(ur) d(ic)ta pondera p(er) antianos p(o)p(u)li Civi
tatis Amelie mercatori eligendo ut s(upr)a
in d(ic)to cap(itu)lo (con)tinet(ur). De velanciis p(ro)pe
macellum habendis R(ubric)a.
lx. Item statuim(us) q(uod) fiat unu par
velanciar(um) cu(m) ponderib(us) usq(ue) ad x. lib(ras)
oportun(um) que ponant(ur) p(ro)pe macellum
co(mmun)is et dent(ur) illi cui voluerint antiani
p(o)p(u)li qui debeat retine(re) d(ic)tas velancias
et pondera et h(ab)eat p(ro) suo salario quolib(et)
anno a co(mmun)i x. s(olidos) ad hoc ut emtes car
nes possi(n)t reponderare ipas carnes
si h(ab)ent iustum pondus. Quod nobi
les no(n) possint do(mu)m eme(re) ul h(ab)e(re) in aliq(uo) castro
Item statuim(us) q(uod) nullus ex nobili
b(us) seu de grandentia Civitatis et co(m)i
tat(us) Amelie possit p(er) se ul p(er) aliam
int(er)positam p(er)sonam eme(re) aliq(uam) do(mu)m in ali
quo castro sito in comitatu Amelie
nec aliq(uo) mo(d)o acq(ui)re(re) ab aliquo in do
mo aliqua d(ic)tor(um) castror(um) nec tenu
tam ex p(ri)mo ul s(e)c(un)do decreto occ(asi)one
alicui(us) debiti cap(er)e Et qui (con)tra fecerit pu
niat(ur) vice qualib(et) in C. lib(ras) cort(onenses) et
nichilom(inus) talis emtio et iuris acq(ui)sitio no(n)
valeat ip(s)o iure. lxi. De mo(do) et forma
colligendi galellam in Civitate Amel(ie)
Item statuim(us) q(uod) h(om)i(n)ib(us) ip(s)is de Ci
vitatib(us) et locis in quib(us) h(om)i(n)es de Amel(ia)
no(n) solvunt aliquid p(ro) galella q(uod) p(er) co(mmun)e
Amelie aliq(ui)d p(ro) galella no(n) accipiat(ur)
eisdem Et in Civitatib(us) et locis in
quib(us) h(om)i(n)es de Amelia solvunt aliq(ui)d
p(ro) galella h(om)i(n)ib(us) earu(n)dem Civitatu(m) et
locor(um) accipiat(ur) p(er) co(mmun)e Amelie tant(um)
q(uan)t(um) in ip(s)is Civitatib(us) et locis h(om)i(n)ib(us)
lxii. de t(er)re n(ost)re p(ro) galella accipit(ur) et alit(er) d(ic)ta
galella no(n) colligat(ur) nec a civib(us) exigat(ur).
De Electione et salario admassiator(um) co(mmun)is.
Item statuim(us) et ord(inamus) q(uod) admassia
tores co(mmun)is Amelie eligant(ur) p(er) an
tianos et decem ul p(er) maiorem p(ar)tem
ipor(um) et ipar(um) admassiatar(um) d(ic)tis admas
siatorib(us) imponend(orum) portent in s(cri)ptis
Et h(ab)eat quilib(et) admassiator p(ro) suo
salario an(te)q(uam) ivit in comitatu Amelie
x. s(olidos) p(ro) qualib(et) die et nocte cu(m) equo et
p(ro) diem tant(um) v. s(olidos). Si vero ivit ex
districtu Amelie vel usq(ue) Roma h(ab)eat
p(ro) suo salario p(ro) quolib(et) equo et uno fa
mulo et p(ro) qualib(et) die xx. s(olidos) cort(onenses). Si
aut(em) ivit v(er)sus alias p(ar)tes h(ab)eat p(ro)
suo salario p(ro) equo et famulo p(ro) qualib(et)
die xv. s(olidos). Et d(ic)tis ad(m)massiatorib(us)
no(n) possit solvi p(er) cam(erarium) co(mmun)is de pecu(nia)
co(mmun)is nisi tant(um) p(ro) duob(us) equis p(ro) q(ua)lib(et)
admassiator Et si cam(erarius) co(mmun)is ultra
d(ic)tas q(uan)titates solv(er)it admassiatorib(us)
de suo solvat co(mmun)i p(ro) d(ic)to p(ro) pena xxv. lib(ras) cort(onenses)
Quod macellarii non ponderent carnes cu(m) statera
Item statuim(us) q(uod) nullus macellari(us)
possit ponderare carnes cu(m) aliq(ua)
statera a x. lib(ris) carniu(m) i(n)f(ra). Et q(uod) in
velancia in qua punu(n)t(ur) carnes no(n)
debeant pone(re) aliq(uo)d pondus ferreu(m)
ad pena(m) xx s(olidorum) cort(onensium) p(ro) quolib(et) et qualib(et)
vice Et (con)tra facientes q(ui)lib(et) possit denu(n)
tiare et accusare et credat(ur) sacram(en)to ac
cusatoris cu(m) uno teste. Quod p(er) co(mmun)e
Amelie nulla resti(tutio) fiat alicui de aliq(uo) dapn(o)
Item statuim(us) et ord(inamus) firmit(er) obs(er)
vand(um) q(uod) p(er) co(mmun)e Amelie nulla resti
tutio possit fieri p(er) directu(m) ul p(er) obliqu(um)
alicui p(er)sone civitatis Amelie ul ei(us) di
strictus ul aliunde ul alicui civitati
occ(asi)one alicui(us) dapni ul guasti illati

pace Amelie uel aliquis officialez de
civitatis uel pro aliaz quacumque pro uel o
ccasione aliquo banni soluti uel alicuius
eiusdem dicta a tempore ultime facte paci uel
tra Ideo omnia et singula instrumenta sindicatus
et obligationes facta ipsi seu comuni pro civitatem Am
elie facta syndicus dicti comunis uel per alias
interpositas personas pro dicto comuni dicte civitatis Et
omnia et singula statuta ordinamenta et leges
et reformationes facta et condita usque in presentem
diem pro civitate Amelie in favorem predictorum
qui dapnum receperunt uel banna solvere
sint exnunc cassa et irrita et cancella
ta et nullius valoris et quiuis syndicus
dicti comunis uel alia quacumque specialis persona que
in predictis uel pro predictis apparet obliga
ta uel obligatus inquietari et molestari non
possit Et si quis talia instrumenta uel ob
ligationes produxerit contra dictum comune uel aliquam
specialem personam solvat nomine pene dicti comuni
Amelie .C. libras cortonensium et nichilominus mini
me audiatur. ¶ De cogendo
civem pro quo represalie sunt concesse
alicui contra civitatem Amelie. Rubrica.
Item statuimus quod si aliquis Amelien
civis fuerit detentus in aliqua terra
occasione represaliarum quod ille civis cui
contra dictus civis est detentus cogatur per
potestatem dicte terre ad solvendum debitum
propter quod dicte represalie sunt concesse et
ad satisfaciendum dapnum quod passus fuerit
dictus civis contra predicta et hoc dictus dominus
potestas teneatur facere uinculo iuramenti
ad penam .C. librarum de suo salario quam
penam camerarius comunis de salario dicti domini po
testatis retineat ad penam .xxv. librarum
de suo salario. ¶ De pretio et mercede
dando notariis pro publicatione testamenti. Rubrica.
Item statuimus quod nullus notarius de Civi
tate Amelie uel eius districtu possit

accipere aliquo Civi uel comitatensi
civitatis predicte pro publicatione et restitutione
alicuius testamenti seu ultime voluntatis et
uel alicuius codicilli ultra quantitatem
.C. solidorum denariorum cortonensium scilicet pro prima scriptura non
sit accipere .x. solidos.
¶ Quod consules artium sint de numero consiliariorum
Item statuimus et ordinamus quod consules ar
tium Civitatis Amelie exnunc sint
ex numero consilii populi et consilii comunis ita quod quem
due partes dictorum consiliariorum uel alterius
eorum debent esse ad dicta consilia ipse due
partes possint et debeant per consules artium
qui tunc pro tempore fuerint adimpleri et in
dictis partibus computentur non obstante ali
quo statuto comunis et populi quod in quantum loque
retur et maxime illi rectores artium qui
non fuerint de populo ad consilium populi nullate
nus admictantur. ¶ Quod notarius dapnorum
datorum teneatur procedere contra macellarios
Item statuimus et ordinamus quod notarius dapnorum
datorum qui nunc est in tempore fuerit
in Civitate Amelie possit teneatur
et debeat procedere per accusationem denuntia
tionem et inquisitionem et omni modo et iure quibus
melius potest et quo melius est uel uidebi
tur contra omnes et singulos macellarios et homines
uendentes pisces et carnes in Civita
te Amelie qui non observaverint ordina
menta facta que fuerint contra eos et ab eis
contra facientibus penas et banna que incur
rerint auferre de facto qui notarius teneatur
et debeat semel de predictis inquirere qualibet
septimana et predicta et quolibet predictorum ob
servare ad penam .x. librarum de suo salario.
Super quibus per dictos Antianos fiant
custodes celati qui contra facientes de
nuntient et eorum cuilibet ipsorum custodum
denumptiationi stetur et credatur usque ad
quantitatem [illegible] .x. solidorum cortonensium.

20v

ab inde uo s usque ad .xx. s. credat cum
uno teste legitt bone fame Et nichil
quelibet alia p[er]sona possit eosdem contrafacientes
accusare et denumptiare et teneantur in credentia
Et habeat quilibet denumptiator vel accusator
quartam partem eius quod ex sua denumptia deue
nerit in com. Reservata dno potestati et
suis officialibus auctoritate non obstante dicto or
dinamento sup[er] predictis et pistoribus quolibet vice
venda. [illegible] tegularii teneantur facere
tegulas ad mensuram factam in pariete palatii p[o]p[u]li

Item statuimus quod omnes et singuli tegu
larii operantes dictam artem in Ciuitate
Amelie seu comitatu teneantur et debeant
facere tegulas et canales bene coctas lon
gitudinis et amplitudinis mensure sculpte
in pariete palatii populi et in porta sancte
marie. Teneantur et et debeant facere
cognolos secundum formam in statuto communis conte
ntam ad penam in statuto contentam in sin
gulis capitulis contrafacientibus auferendam
. Dummodo liceat eis facere cog
los maiores et minores ad petitionem cuiuslibet
postulantis non obstantibus aliquibus ordi
namentis communis vel populi in contrarium loquentibus
que ex nunc habeantur auctoritate presentis statuti
in hac parte pro subscriptis. De ambas
siatis dandis penitus.

Item statuimus et ordinamus quod quo
tiens expedierit dentur et dari debeant
littere et ambassiatores Ciuilibus de ci
uitate et comitatu amelie hoc ordine
obseruato quod prime littere et ambassiatores
primi vadant expensis ambassiatoris
seu litteras postulantis. deinde dentur
et dari debeant si expedierit ambas
siata secunda expensis communis predicti. Ab in
de in antea nulla ambassiata seu
littere expensis communis dentur si concedantur
sed solum expensis petentis. Ita quod
nulla persona sup[er] aliquo negotio possit habere
expensis communis nisi secundam ambassiatam tantum
non obstante aliquo statuto communis vel populi
seu aliquo alio ordinamento quod in contrarium
loquetur. [illegible] tegularii possint [illegible]
[illegible] tegulas usque ad .xxv. [illegible]

Item statuimus quod omnes tegula
rii possint uendere tegulas et canales bene
coctas usque ad .xxv. s. cort. pro Centinario
et non ultra. Et quicumque ultra dictum pre
tium uenderit in .xx. s. qualibet vice
et pro quolibet centinario puniatur. Et quod
libet quartaron sit et esse debeat de .xxvi.
tegulis vel canalibus. [illegible]
artium possint cognoscere de questionibus [illegible]

Item statuimus et ordinamus [illegible]
quod rectores artium Ciuitatis Amelie
et cuilibet earum auctoritate presentis statuti possint co
gnoscere de omnibus et singulis questionibus Ciui
libus emergentibus inter eos artistas
occasione suarum artium quocumque modo eisdem
rectoribus uidebitur conuenire et ipsas
questiones finire et terminare possint non
obstante aliquo statuto vel ordinamento
quod in contrarium loquetur hoc addito quod si
quis ab ipsis rectoribus cognitione senserit
se grauatum ad dominum potestatem qui pro tempore
fuerit et suos Judices possit habere
recursum. [illegible]
carnes sine signo

Item statuimus et ordinamus quod nullus ma
cellarius tenere debeat de die in do
mo propria vel conducta aliquas carnes sine
suo signo porci masculi vel castrati car
nibus bouinis exceptis Et qui contrafacere
inuentus fuerit in .decem. libr. vice qualibet
puniatur ac si esset inuentus uendere
vna carne pro alia et de hoc stetur et cre
datur inuentori et relatori cuilibet officia
lis dni potestatis et etiam inuentori not

dapnorum datorum et cuilibet alteri officiali cui commissum fuerit et cuilibet eorum vel duorum familia-
rium cuilibet eorum dominorum ac si legitime probatum
esset. Super quibus dicti domini potestas notarius et alius
officialis cui commissum fuerit et quilibet eorum qui
primo invenerint possint inquirere et procedere
eo modo quo eis videbitur et inventos culpabiles
condempnare. ¶ Quod rectores macellariorum

lxxx teneantur qualibet septimana ire per apothecas macellariorum.
Item statuimus et ordinamus quod rectores ma-
cellariorum et quilibet eorum possint teneantur et
debeant qualibet septimana semel et pluri-
ries si eis videbitur ire ad apothecas ban-
chas et domos aliorum macellariorum et alia loca
quibus carnes invenire crediderint ad invenien-
dum et investigandum si malas carnes tene-
rent seu darent unam carnem pro alia seu ali-
ud facerent contra formam statuti vel ordinamenti comunis
vel populi et quos invenerint esse culpabiles condemp-
nare statim referre debeant domino potestati seu
notario dapnorum datorum seu alii officiali cui
commissum fuerit quorum relationi stetur et credatur
ac si legitime probatum esset et de omni eorum exceptione
denuptiationibus in eos pervenerit medietas sit
comunis et alia de artis macellariorum. Et rec-
tores predicti teneantur predicta iurare et observare
vinculo iuramenti. Et si negligentes fuerint
in v. solidis de facto vice qualibet puniantur.
¶ Quod Tappetarii possint capere eorum artem quandocumque eis placuerit.
Item statuimus quod Tappetarii civitatis
Amelie et quilibet eorum quandocumque eis placuerit
aut prout statuti possint incipere eorum artem
et oleum facere absque licentia consilii vel al-
terius potestatis non obstante aliquo statuto comunis vel
populi in contrarium loquente quod exnunc habeatur
pro irrito et suspenso. Dum modo ipsi vel aliquis
eorum qui non sit incognitus non possit accipere vel
tra xiiii. denarios de tinello. ¶ Quod in dapnis

lxxxii datis non credatur custodi celato nisi usque in v. solidis.
Item statuimus quod in dapnis datis non
credatur alicui custodi celato suo sacramento
nisi usque in quantitatem v. solidorum et ab inde citra usque
in x. solidis cum uno teste statuto aliquo non
obstante. ¶ Quod omnia officia comunis et populi sint comunia

lxxxiii Item statuimus et ordinamus inviolabiliter
observandum quod omnia officia comunis et populi civita-
tis Amelie et eius districtus sint comunia videlicet offici[...]
quod ad quodlibet officium de Civitatis officia-
les de utroque velle in equali numero eligantur.
¶ Quod consiliarii generales et speciales eligantur secundum formam statuti comunis.

lxxxiiii Item statuimus quod consiliarii generales et spe-
ciales comunis Amelie eligantur et fiant secundum
formam statuti comunis loquentis de ipsorum elec-
tione. Dum modo eligantur in equali numero
de qualibet societate hominum civitatis predicte.
¶ Quod officiales eligantur per consilium speciale comunis et populi.
Item statuimus quod omnes alii officiales
comunis eligantur per consilium speciale comunis
et populi secundum formam statutorum de Civitate.
Dum modo ipsi officiales sic eligendi de dictis
societatibus in equali numero sint nominati nisi
ipsorum vel alicui eorum electio aliter esset re-
missa per consilia oportuna non derogando
contempto statuto quo cavetur quod omnia officia sit
comunia quod semper in suo robore permaneat.
¶ Quod quicumque ceperit aliquem exbannitum ipsum
in fortiam comunis duxerit habeat quartam partem quam solverit exbannitus.

lxxxv Item statuimus quod quicumque ceperit aliquem
exbannitum comunis Amelie in aliqua quanti-
tate pecunie occasione maleficii commissi per eum et
illum duxerit et presentaverit in fortiam dicti comunis
quod habeat de bonis camere dicti comunis quartam partem
eius quod idem exbanditus vel alius pro eo solverit
dicto comuni pro exbandimento seu condempnatione de eo
facta. Quam quartam partem camerarius qui pro tempore
fuerit statim cum ad eius manus pervenerit solvere
teneatur eidem vinculo iuramenti et ad penam
dupli de suo salario statuto aliquo non
obstante. ¶ Quod quicumque duxerit aliquem exbannitum
in perpetuum vel in mortem habeat a comuni L. libras.

lxxviii Item statuimus quod quicumque cepit aliquem exba-
nitum dicti comunis in persona vel interiorem ipsum duxit et
assignavit in fortiam dicti comunis sive in persona conde-
natus et exbanditus extiterit talis captione et cum
presentationem habeat et habere debeat de bonis comunis
comunis Ameliae .L. libras cort. Si vero in malleficio
habere debeat .x. libras cort. Quam quantitatem
camerarius comunis qui pro tempore fuerit absque aliqua
deliberatione et alicuius requisitione teneatur persol-
vere statuto aliquo non obstante. Verum
nec hoc statutum locum non habeat in
officialibus forensibus dicte Civitatis et eorum
familiis quod nullam quantitatem habere debeat
a comuni ex captione et presentatione huiusmodi
nisi exbanditos pro extra muros forum sine fe-
cerint sed ad eos executio pertinebit. Quod
quicumque cepit de illis exbanditis habeat .L. libras a comuni.

Item statuimus quod quicumque cepit et
in fortiam comunis posuerit aliquem o
ex illis qui fecerunt cavalcatam in territo-
rium dicte Civitatis ad acurrendum perun-
des in dicta motis nigri seu aliquem ex
illis qui fecerunt cavalcatam ad castrum
porchianum seu aliquem ex illis qui in
futurum cavalcatam facient vel ad cavalcat-
candum fuerint in territorium Civitatis
predicte et eius districtus et pro districtu dicte Ci-
vitatis ex nunc intelligantur et sint ca-
strum porchiani et castrum focis et alia
castra districtus Civitatis predicte habeat
et habere debeat de bonis dicti comunis .L. libras
cort. quam quantitatem camerarius comunis statim
solvere teneatur aliquo non obstante. Quod
denarii soluti per consiliarios reponantur separati ab aliis

lxxx Item statuimus quod omnes denarii qui sol-
vuntur pro consiliarios comunis et pro expensis dictorum
et consules artium dicti comunis reponantur et ser-
ventur in quodam Cippo per se. Et singulis
duobus mensibus durante generali consilio
aperiatur Cippus et denarii qui invenientur

sint et dividantur inter consiliarios qui sunt
pro carta dicti comunis. Quod si aliquis exbanditus lxxxi
sponte solverit simplum sive condempnationem rebanditur.
Item statuimus quod exbanditus in dicto comuni
si quis sponte venerit et solverit cum effectu
simplum sive condempnationis possit et debe-
at rebanniri et removeatur pena dupli
eidem data ratione contumacie et ita solutio
simpli condempnationis cancellet. Quod potestas det-
et et portet calcem et arenam ad murandum murum ante palatium.

lxxxii Item statuimus quod potestas Ameliae debeat
et portent calcem et arenam sufficientes et opor-
tune ad murandum calce et arena murum
ante palatium comunis iuxta stratam comunis ita quod
terra plenium de platea existenti iuxta ipsam
stratam non possit in ipsam stratam cum
cum canonici Amelienses parati sint ipsum
opus facere fieri omnibus aliis sumptibus et expen-
sis tam magistrorum et lapidum quam aliarum oppor-
tunarum rerum. Et potestas et quilibet alius of-
ficialis dicti comunis ad requisitionem dictorum cano-
nicorum vel alicuius ipsorum dictam calcem et arenam
expensis et dampno comunis faciat parari et
portari ad dictum locum quod sufficiat ad per-
fectionem operis predicti libati vinculo iuramenti.
Et si negligens fuerit dictus potestas de suo
salario .xxv. libras et quilibet alius offi-
cialis de suo salario .x. libras post de-
positionem sui officii nomine pene pro sua
negligentia ipso facto camerarius dicti comunis solvere
teneatur ad petitionem cuiusque. Quod si aliquis dictus

lxxxiii Sit receptus in cummulatione alicuius viae summarie procedatur.
Item statuimus quod Cum per nostros aliquem
et officialem dapnorum datorum viarum et fon-
tium comunis Ameliae non nulli dicantur vel
de receptis in faciendo cummulari vias per
rem propriam contra ius et iustitiam absque ali-
ria cognitione et nulla legitima causa re-
perta de facto et ex abrupto potius procedendo.
Dicimus et ordinamus quod quicumque dixerit

se decepitur et ui grauatum fuisse in talibus po
testas seu iudex et sui officiales uel alter eorum
de ipso grauamine summarie sine strepitu et
figura iudicii audiat et cognoscat et ad
petitionem ipsi parte presente uel absente citata
mictat uel uadat ad locum quem ostendit et ui
deat quo iure fuit terminata talis uia
et si nullo iure et ex abuso dicto terminata fu
isset uel sine causa legitima non obstante quod sic
grauatus apparent consentisse ipsa uia cas
setur et pro non data et terminata habeatur et termi
ni tamquam nulli sic missi erant et quicquid
factum est pro non facto habeatur. Si autem appa
reret talis quod grauatus debuisset aliquo
de iure dare uiam dare ipsa terminatio
et uia firma remaneat aliquo non obstante
et habeat ualeat et teneat iure aliquo
non obstante. Quod potestas teneatur

lxxxiiii exigere omnes datiuas et postas et imposicionem
Item statuimus quod potestas qui nunc est
et pro tempore fuerit teneatur uinculo iuramenti et ad
penam C. librarum omnes et singulas prestantias
collectas seu datiuas et qualescumque impositas
cuiuscumque quantitatis pecunie uel florenorum impo
sitas per commune Amelie alicui castro uel
domino alicui castri Amelien districtus uel
diocesis uel imposterum imponendas cum ef
fectu exigere et in commune facere deuenire et
in hoc habeat plenum arbitrium imponendo
penas exigendo de facto prout sibi ui
debitur et placuerit et etiam contra inobedien
tes in soluendo dictas collectas prestantias et
datiuas uel impositas quocumque nomine cen
seantur cuiuscumque quantitatis pecunie uel flor
ad exactionem ipsarum et multarum et penarum pro
eis impositarum uel imponendarum procedere et
in personis et rebus contra ipsa castra et quodlibet ipsorum
et ipsorum et cuilibet ipsorum dominorum prout ei pla
cuerit et uidebitur expedire. Et antiani
populi teneantur ipsum potestatem in hiis fa

uere prout ipse petierit ad dictam penam.
Quod panifacule uendant panem
in locis inscriptis

lxxxv Item statuimus quod omnes panifacule ci
uitatis Amelie teneantur et debeant, scilicet
panifacule de contrata burgi permanere et
stare ad uendendum panem in cruce
burgi, omnes uero de aliis contratis de ciui
tatis sint et esse debeant ad uendendum
panem in platea sancte marie et quod nulla
ipsarum audeat ad hoc ut aliqua
turpitudo non fiat in arte ipsarum habere
ad lactandum aliquem puerum nec pue
ram prope ipsum panem nec etiam filare
super dictum panem ad penam .v. solidorum cortonensium
et quod omnes et singule que uendentes panem
debeant habere et tenere bacchettam men
suratam cum qua tangant panis et ad penam
.xii. denariorum pro quolibet contrafaciente et quod quelibet
genus panis tenere debeant ab alio separa
tum penam .v. solidorum cortonensium et predicta denuntiatur
quolibet mense. Et quod potestas teneatur
de predictis inquirere et inquisitionem facere
contra omnes et singulas hoc et predicta contrafacientes
in predictis uel aliquo predictorum quolibet
mense ad penam .x. librarum de suo salario sol
uendum cum constet si ipse potestas contrafecerit uel
negligens fuerit. Et quilibet possit contra
facientes denuntiare et accusare et habeat
tertiam partem banni. Quod saccomanni pali

lxxxvi et forcelle non portent per aliquos forenses
Item statuimus quod saccomanni pali et
forcelle non portentur per aliquos forenses
ad ciuitatem Amelie sine expressa
licentia dapnorum datorum et portanarum
portarum teneantur eis accipere et iuret
tempore quo acceptant officium custodie
et implere predicta. Quod sine arbore

lxxxvii in re aliena teneat contra uelle domino soli
Item statuimus quod habens arbore

in re aliena teneatur eam vendere domino soli emere pretio declarando arbitrio et extimatione duorum bonorum virorum eligendorum unius pro parte domini arboris et alterius pro parte domini soli, qui duo si non concordaverint eligatur tertius per antianos populi et stetur de ipso pretio declarationi duorum ipsorum trium sic electorum si non essent omnes tres in concordia. Et potestas vel iudex hoc exequi et fieri facere teneatur ad petitionem cuiuscumque ipsorum dominorum arboris vel soli omni exceptione remota.

¶ Quod homines contrate burgi emant domos heredum domini pauli ciacolini et heredum olivelli

Item statuimus quod homines contrate burgi emant domos heredum domini pauli ciancolini et domos heredum olivelli que posite sunt in cruce burgi pretio competenti prout extimate fuerint per extimatores ponendos unum per homines dicte contrate et alium pro parte illorum quorum sunt domus et si dicti extimatores ponendi non concordaverint de pretio earundem tertius per antianos populi eligatur et prout per dominum tertium cum uno dictorum extimatorum fuerint extimate valeat et teneat pleno iure que domus destruantur radicitus et coequentur in platea et quod in solutione pretii dictarum domorum adiacentes eisdem prout meliorabunt plus debeant solvere quam alii universitatis dicte contrate prout extimatores ponendi per antianos populi fuerint extimaturi. Et guardianus qui nunc est vel pro tempore fuerit per spatium unius mensis post publicationem huius statuti teneatur predicta executioni mandare ad penam. L. librarum cort. de suo salario camere comunis Amelie ipso facto si contrafecerit vel fuerit in predictis negligens applicandam.

¶ Quod represalie tollantur per illos quorum nomine concesse sunt

Ut represalie omnes concesse contra comune Amelie et speciales personas in quibuscumque civitatibus quacumque de causa sedentur et tollantur. Statuimus et ordinamus quod omnes illi pro quorum actione represalie sunt concesse contra comune Amelie et speciales personas ad postulationem guardiani et cuiuslibet ipsorum cogantur et astringantur personaliter et realiter in palatio apposito et campanella sonata ad tollendum et sedandum represalias contra dictas. Et quicumque non obedierit de tollendo et sedando represalias contra dictas infra .v. dies postquam sibi fuerit mandatum possit et debeat procedere contra eos et quemlibet ipsorum infra .xv. dies primos sui regiminis ad destructionem bonorum [illegible] facientes et ad captivitates et si predicti officiales fuerint negligentes solvant pro banno comuni Amelie .Centum. libr. cort.

¶ Quod liceat domino rei colligere fructus arboris pendentes super rem suam

Item statuimus et ordinamus quod si aliquis habet vel habuerit aliquam arborem pendentem vel pendentes super possessionem alterius quod liceat domino ipsius possessionis super qua penditerit fructus colligere ex ipsa arbore quatenus pendiderit dicta arbor sine pena. Salvo quod si habet aliquis arborem alienam in sua possessione et eam domino terre emere noluerit pretio declarando per duos bonos homines eligendos unum pro parte domini arboris et alium pro parte domini terre quod non liceat domino terre fructus ipsius arboris colligere sine pena. Item quod si arbor alicuius penderet super possessionem alterius a .vi. pedibus infra ex qua dampnum datur vel dari posset domino dicte possessionis seu dicte possessioni incidere ramos dicte arboris cum [illegible] facta primo requisitione de dicta arbore per dominum possessionis quod debeat incidere dictos ramos et salvo quod dictum est supra in presenti capitulo.

¶ Quod camerarius comunis teneatur legi facere omnes expensas in consilio generali

Item statuimus et ordinamus quod camerarius comunis qui nunc est vel pro tempore fuerit teneatur

[illegible]

Camerarius

et debeat legi facere in consilio generali omnes expensas factas per eum singulis mensibus ad penam .x. librarum et notarii cancellarie teneantur legere ad dictam penam. Quod liceat unicuique

persone monetam falsam incidere.

lxxxxii Item statuimus et ordinamus quod liceat cuilibet mercatori vel alteri cuicumque personae monetam falsam que devenerit ad manus ipsius incidere et devastare pro libito voluntatis, ita et taliter quod expendi non possit sine pena.

Quod iudeus meus non possit esse castaldio.

lxxxxiii Item statuimus ad tollendum omnem vexationem quam habere posset civitas Iudeo meo occasione eius castaldarie sive alicuius officii communis, dictum Iudeum quod Iudeus meus predictus non possit habere aliquod officium communis et ex nunc sit cassus ex officio castaldarie et ab omni alio officio quod habere posset et quod nullus possit eum ad aliquod officium eligere et si eligeretur non valeat ullo modo ipsa electio et qui eligeret eum ad aliquod officium communis teneatur solvere nomine pene camere communis .xxv. libras cortonensium, cuius pene quarta pars sit potestatis coram quo esset denuntiatus taliter dictam et quarta pars sit accusatoris et quicumque eligeret eum ut dictum est non possit habere aliquod officium communis hinc ad .x. annos et cancellerius qui scriberet eum in aliquo officio communis teneatur solvere camere communis vice cuiuslibet .x. libras de suo salario et camerarius qui solveret aliquod salarium dicto Iudeo meo pro aliquo officio quod haberet communis teneatur solvere nomine pene communi Amelie .xxv. libras de suo salario. Quod camerarius

non possit expendere de pecunia alicuius condepnati a mense ...

lxxxxiiii Item statuimus et ordinamus quod camerarius communis qui nunc est vel pro tempore fuerit non possit nec debeat expendere vel alicui vel alicui dare de pecunia et denariis solutis per aliqua condepnatione vel exbannimento alicuius exbanditi vel condepnati nisi primo condepnatio seu denarii condepnationis vel exbandimenti soluti sibi fuerint per condepnatos seu exbanditos vel alium eorum nomine uno mense ante et quod nulla provisio fiat nec fieri possit in aliquo consilio per antianos populi vel aliquem alium officialem civitatis Amelie quod expendatur vel detur de pecunia et avere communis soluendis pro condepnatione vel exbandimento alicuius condepnati vel exbanditi communis Amelie nisi primo dicti condempnationis seu denarii condempnationis soluti fuerint camerario communis predicti uno mense antea et qui contrafecerit in predictis vel aliquo predictorum solvat pro banno communi Amelie vice qualibet .C. solidos et quilibet antianus qui de dictis consenserit communiter possit et antianus populi civitatis predicte vel nec eius filii sed potius perpetuo sint exclusi et privati ab omni officio et honore communis et hoc capitulum sit precisum in qualibet parte sui et tolli non possit nec suspendi aliquo quesito colore nec sub aliqua contentione vel aliquo capitulo vel ordinamento communis vel populi loquente in contrarium non obstante.

De pactis factis inter commune Amelie et Petrucium de Poverta.

lxxxxv Item statuimus quod nobilis vir Petrucius domini Iacobi de Poverta non possit vel debeat realiter vel personaliter quoquomodo cogi vel constringi vel aliqualiter molestari vel sui filii vel descendentes ab eis ratione et causa vel occasione alicuius contractus vel quasi contractus delicti vel quasi initi et celebrati facti dicti vel commissi per ipsum Petrucium vel per dominum Iacobum quondam patrem suum vel aliquem ex filiis suis cum quibuscumque personis collegiis seu universitatibus usque in diem hodiernum. Et ratione contractuum vel quasi delictorum vel quasi quemadmodum futurum contraherent fecerint vel committerent de districtu et iurisdictione civitatis Amelie per ipsum Petrucium vel suos filios et descendentes ex eis cum quibuscumque forensibus

et in perpetuum quocumque forensi, similiter modo ipse
prefatus vel sui filii et heredes in perpetuum vel res
reales vel personales ipsorum non possint vel debeant
in curiis civitatis Amelie vel extra aliquo
modo conveniri vel exigi vel molestari aliqua
ratione vel causa per directum vel per
obliquum. Et quod potestas et ceteri offi
ciales communis dicte civitatis Amelie non
possint nec debeant audire vel intelli
gere aliquos querelantes in dictis curiis
de eodem prefato vel suis filiis vel he
redibus occasionibus supradictis vel aliqua earum.
Et si quis processus ordinarius vel extraor
dinarius fieret contra eum in dictis casibus non
valeat nec teneat ipso iure, sed careat omni
robore firmitatis, et nichilominus potestas vel
quivis alius officialis dicti communis quocumque
nomine censeretur contrafaciens et procedens in predictis
vel aliquo predictorum penam L librarum ipso facto
incurrat. Ita tamen quod si dictus prefatus
et sui heredes cum aliquibus forensibus contra
derent aliqua ex dictis causis et ipsi forenses
aliquam novitatem facerent de facto contra ipsum
prefatum seu in locis sitis in territorio
dicte civitatis Amelie, quod in dicto casu
tunc dictum commune Amelie non teneatur ipsum de
fendere. Quod statutum non possit
tolli minui vel suspendi vel aliqualiter
derogari in totum vel in partem, non
obstante aliquo statuto, ordinamento vel
reformatione facto vel faciendo in contrarium
loquente nec aliquo iure canonico vel
civili. Dummodo dictus prefatus pro se
et suos heredes et successores solempniter
se obliget et promictat syndico communis
Amelie solvere omnes datas, mutuas
et collectas communi Amelie pro terris et posses
sionibus quas ipse prefatus nunc habet
et etiam ipse et sui heredes et successores
et descendentes ex eis imposterum habebit

in territorio dicte civitatis Amelie. Et
etiam pro se et suos heredes et successores et
descendentes ex eis facere exercitum et in ex
ercitu et cavalcatam ire contra quoscumque et quotiens
per dictum commune exercitus seu cavalcata fiet et ei
mandatum fuerit pro parte communis predicti. Et etiam
cogi et conveniri realiter et personaliter in curia civita
tis Amelie et sub iudicibus et rectoribus
dicte civitatis in civilibus et criminalibus
in omnibus et singulis aliis casibus qui sunt specifi
cati in statuto predicto sicut cives
civitatis Amelie. Hoc addito quod dictum statutum
statutum non preiudicet in aliquo alicui
promissioni seu contractui inito et facto inter dictum
prefatum et dictum commune Amelie seu eius
syndicum. Explicit liber exordii. Incipit

Liber pontium, castrorum, viarum et fontium.

De castro faciendo in monte Scalcinatoli.

Statuimus et ordinamus quod in cima mon 244
tis Scalcinatoli fiat unum castrum
per homines civitatis Amelie habentes pos
sessiones a fossato Fornulis usque por
chianum. Et cogantur omnes homines possiden
tes in dictis locis a sex denariis supra
in catasto civitatis Amelie ad faciendum
in dicto loco unam domum suis expensis. Et
potestas civitatis Amelie teneatur et de
beat vinculo iuramenti ad penam CC librarum
cortonensium de suo salario predicta omnia execu
tioni mandare et etiam predictos homines constri
gnere ad predicta omnia facienda ad penam
predictam. Et si in predictis vel aliquo predictorum
dictus potestas contrafecerit et executioni non man
daverit quod a dicta pena absolvi non possit
et ad dictum castrum ordinandum et fieri fa
ciendum et de loco stratis et viis fieri
debeat prout videbitur inceptis personis. Et
quod quilibet teneatur et debeat possessionem
suam necessariam pro dicto castro faciendo

ac etiam per vim dare et concedere sine pretio
aliquo et ad predicta facienda sint suf-
ficientes una cum suprascriptis dicti comunis in statu-
to posito. Cosius Thomassii et magister
Donadeus Bugarelli et quilibet teneatur
eos cogere et inobedientes punire vel
sint et eis penam imponere .x. s. cort. et
minus prout eis videbitur. Et potestas tene-
atur ipsam penam ab inobedientibus exigere
et habeant pro eorum salario illud quod fuit
ordinatum per consilium speciale dicte Civi-
245 tatis. ¶ De castro Machie reactando.
Item statuimus quod potestas Civitatis A-
melie teneatur et debeat vinculo
iuramenti et ad penam .xxv. librarum de suo
salario et quilibet alius officialis qui
loco ipsius potestatis preerit facere refici et con-
strui et actari castrum Machie in tempore sui
regiminis per homines et massarios castri
predicti et facere fieri omnes paces inter discor-
dantes et inimicos unum contra alterum de dicto
246 castro. ¶ De constringendo possessores per po-
testatem ad vendendum terras massarie.
Ut castrum novum Fornoli de
bono in melius augeatur et qui
massarii sine terra a maliuolis neque
alibi non vessentur statuimus et ordinamus
et presenti statuto firmamus quod omnes et sin-
guli homines habentes et tenentes aliquas
possessiones et terras in monte dicti castri
.s. a possessione Nini Pellegrini et
strata et a fossato et a fossatello vallis
Fontane et a possessione Curii domine mar-
garite usque dictum castrum infra cogan-
tur precise et realiter per potestatem Civita-
tis Amelie ad vendendum dandum et
concedendum dictas eorum terras et possessio-
nes dictis massariis castri Fornulis
pro pretio et extimatione per unum (?) lapidum ma-
ssariorum extimatorum positorum per potestatem

habitorum in dicto castro Fornolis et
maxime aliorum hominum venientium per pre-
dictorum qui possessiones habent in terra
et fines faciendos et eo potius homines predictos
novando. Cogantur per potestatem dictum extimo
facere bona fide et cetera. Dies quibus predicta
fiant preceptum. Et si predicti quorum sunt
possessiones dicte vel forte negarent vel
contradicent vendere et concedere ut dictum est sol-
vant comuni Amelie nomine pene .C. libras.
Et nichilominus vendere teneantur. Et potestas
predicta omnia et singula observare et facere tene-
atur ad penam .C. librarum de suo salario sol-
vendam camerario comunis et hoc capitulum tolli non
possit consilio vel arenga. ¶ De fonte
247 Cernocchii actanda. Rubrica.
Item statuimus quod potestas teneatur in
principio sui regiminis infra unum mensem
ad penam .xxv. librarum cort. facere actari fontem
Cernocchii per adiacentes dicti fontis ad
sensum et voluntatem Francisci Nicole
et Martini Jacobi et quilibet adiacens te-
neatur eis in predicto opere dicti fontis obedi-
248 re ad penam .v. s. cort. ¶ De Guacta-
torio faciendo apud fontem sancti Secundi.
Item statuimus quod fiat sub fonte sancti
Secundi unum guactatorium pro equis sicut
videbitur Cambio Guidi (?) Galgani et habeat
quolibet die qua steterit ad dictum opus
faciendum a comuni Amelie .v. s. cort.
et quilibet teneatur ei obedire in predicto faciendo
249 opere. ad penam .v. s. cort. ¶ De via vici-
nali eminanda (?).
Item statuimus et ordinamus quod ad petitionem aliquorum
petentium potestas et eius officiales teneantur
et debeant facere eminari cum effectu quilibet
viam vicinalem seu viam [illegible] que est
et vadit et sit ipsa via ampla .v. pedibus
... et predicta fiant expensis adiacentium
Et predicta omnia debeat potestas ad penam

hic dimisit aliud

·xxv· librarum et quilibet alius eius officialis ad
penam ·x· librarum fieri facere tenetur summa
rie sine libello sicut terminata non fuit
Sabinus terram sempronii pactus factus inter partes.

De ponte faciendo super fossatum pettoreli

vij Item statuimus et ordinamus Rubrica. Extra.
quod fiat quidam pons super fossatum quod
inter possessiones heredum domini Bartho
lomei Simbetti et heredum Tagliavalli po
situm in contrata albi et in pede contrate marchian.
Et dictus pons fiat expensis hominum de
monte campan et hominum habentium possessiones in
contrata marchiani prout et sicut videbitur
et fuit ordinatum per dominum petrum Janelli
vel alium per antianos populi civitatis a
meliae ponendum qui possit et debeat ipsum
pontem fieri facere hinc ad kalendas septem
bris proxime venturas et possit pena ·v· solidorum
imponere predicte quolibet pro quolibet de contrate re
cipi facere per potestatem amelie a quolibet non
obediente eisdem vel alicui ipsorum. Et po
testas teneatur vinculo iuramenti predictis su
prascriptis habere et pena ·C· solidorum pro quolibet
imponere quod faciant predicta fieri ut dictum
est in termino dicto. De fonte faciendo
viij in pede campi domini Angeli donadei.
Item statuimus et ordinamus quod fiat quidam
fons in pede campi domini Angeli donadei
positum in contrata sorpontis per adiacentes
ipsi fontis contrate ad voluntatem domini Lodo
visardi et benedicti angelutii quibus vel
alicui ipsorum quilibet de dictis adiacentibus de
beat obedire ad penam ·v· solidorum cui solvere
debeat pro qualibet vice et quolibet ipsorum.

Ut fiat quidam fons in contrata albi

viiij Item statuimus quod fiat quidam fons in contra
ta albi de aqua que est in terra angelu
tii catti per adiacentes et homines de contrate
expensis ipsorum Et tragatur in pede casa
lis Rengocii et ad dictum opus faciendum

sint suprastites Accetellus Jacobutii et Jo
hannes bernardi quibus et cuilibet ipsorum quilibet
de ipsa contrata sive adiacentibus obedire te
neatur ad penam ·v· solidorum cortonensium et nullus in predic
tis aliquod impedimentum prestet nec dare
debeat ad penam ·x· librarum cortonensium.

Ut putey platee communis actentur.

x. Item statuimus quod putey platee communis
actentur et purgentur ad voluntatem Cam
bii domini galgani et Mannis petrucoli Et
camerarius communis ad petitionem ipsorum pro dicta purgatione
et opere faciendo solvat et solvere teneatur
de pecunia dicti communis usque in quantitate ·C· solidorum cortonensium
ad penam ·C· solidorum de suo salario sibi solvendo.

De silicibus civitatis Amelie reactandis

xi Item statuimus quod silices et vie Rubrica. Extra.
civitatis Amelie silicentur secundum modum
et formam quibus sicut fuerunt olim de silices ci
vitatis amelie et ubi de silices devasta
te sunt reactentur modo et forma predictis Et eli
gantur suprastites per antianos populi vel per ma
iorem partem ipsorum ad faciendum fieri et reactari
ipsas silices.

Ut Burgum montis campani muretur

xij Item statuimus quod Burgum montis campa
ni muretur per homines dicti castri et eorum expensis.

De actatione vie ante hospitale fratris corpi

xiij Item statuimus quod via que est ante hospitale
fratris corpi sive strata actetur ita quod quilibet
possit per ipsam viam secure transire et actetur
expensis adiacentium prout et sicut videbitur et
placuerit Ugolino domini ufreducii et Cecho
tocii. De fonte et balneo fornulis faciendo

xiiij Item statuimus quod de aqua balnei fornulis
fiat unus bonus fons et quod fiat bonum balneum
expensis hominum castri fornulis et ad dictum opus
fieri faciendum sit pro suprastite Cucius domine
margarite quod opus fiat in uno anno post
aperturam presentis statuti. De actatione
fontis sancti silvestri. Extra.

xv. Item statuimus quod actetur fons sancti Silvestri de
contrata Orvesbili per adiacentes ipsi fonti. Et sint
suprastites Mancia Nicolay et Pallus Marthio
qui teneantur dictum fontem actari facere ad penam
x librarum pro quolibet. ¶ De actatione fontis

xvj. Item statuimus quod actetur fons publice publice
per adiacentes dicti fontis. Et sit suprastes
Egidius Carnalis. ¶ De fonte faciendo

xvij. de aqua campi domini Petri Bernardi
Item statuimus quod fiat quidam fons de aqua que
exit de campo domini Petri Bernardini et
sit in contrata trisigrani iuxta viam et res heredum
Nordi expensis adiacentium. Et sint suprastites Anglel-
lus Andree et Bernardus Nordi. ¶ De

xviij. fonte faciendo de aqua terre Betti Andree.
Item statuimus quod fiat quidam fons de aqua que
exit de terra Betti Andree in contrata Sterlogni
iuxta res Martini Iohannis et viam expensis adiacentium
et sint suprastites magister Meduldus Cecchi
et Gregorius Ianicelli. ¶ De aqua colli-
genda que decurrit per plateam sancte Marie

xviiij. Item statuimus quod aqua veniens et decurrens
tempore pluvie per viam ad plateam sancte Marie
usque ad ecclesiam sancte Firmine colligatur et
mictatur per quandam coactam fiendam in
dicta via per adiacentes in ipsa via extra
que parte et late ut consuetum est fieri in loco
ubi duobus magistris de petra videbitur et
duret usque ad murum porte sancte Marie ita
quod dicta aqua per ipsam coactam exeat de dicta
platea extra murum dicte Civitatis. Et predictam
dicta facere fieri teneatur dominus Guardianus
et duobus mensibus ad introitum sui officii ad
penam L librarum. Et super dicto opere faciendo sint
suprastites Colaus Matthutii et Bartholus
Massioli. Et pro parte dicte Civitatis detur ot-
tava operaria ad dictum opus faciendum.
Et expense que fierent in dicto opere di-
stribuantur inter adiacentes per dictum
domini Petri et adiacentes intelligantur

quorum domus aqua decurrit ad dictam coactam
et a porta sancte Marie usque ad domum Andree

xx. Benvenuti. ¶ De ponte faciendo in
parte fossati Socie. Rubrica.
Item statuimus quod pro utilitate hominum
contrate Luchiani que in parte sitve com-
munant et Angeli Pauli Paulutii et sitve
Suppiani in fossato fiat et ordinetur unus
pons per quem transire possit tempore aquo-
so expensis hominum contrate Luchiani
et aliorum adiacentium ad voluntatem Marti-
ni Andree et Iacobelli Petri Artimisii
et quod quilibet adiacentium et de dicta contrata eis
dictam teneantur et debeant obedire ad penam
v solidorum pro quolibet et qualibet vice. Et potestas
teneatur vinculo iuramenti ad penam C librarum
de suo salario ordinare quod coctumetur
dictus pons per dictos suprastites ad petitionem
et requisitionem ipsorum. Et si dicti suprastites
fuerint negligentes solvat Camerario Comunis
nomine pene quilibet ipsorum x libras cortonenses.

xxj. ¶ De fonte Nuciachie actanda. Rubrica.
Item statuimus et ordinamus quod fons Nuciachie
actetur et in ea mictatur tota aqua que
exit vel emanat de muro antiquo
comunis Amelie in fosso ante dictum fontem et si
videbitur domino potestati et antianis cum consilio
magistrorum petre et lignaminis quod pro meliori
comunis Amelie esset quod mictetur in alio loco
et cum comunis Amelie teneatur expendere
de pecunia dicti comunis omnem quantitatem ne-
cessariam pro dicto opere faciendo et ad dictum opus
fieri faciendum sint suprastites Angelus
domini Oderisii et Angelus Tadeus Angeli Pauli.

xxij. ¶ De actatione fontis Bactani.
Item statuimus et ordinamus quod fons Bactani ac-
tetur per adiacentes ipsi fonti et per euntes
et redeuntes per dictam viam per quam itur ad
Civitatem Ortanam prout et sicut videbitur
et placuerit magistro Raynaldo Ricardi

pons

qui erunt sit suprastes et quilibet ex eis ad
iacentibus et euntibus et redeuntibus per dictam
viam teneantur et debeant eidem obedire et
ad penam v. solidorum pro quolibet et qualibet vice.

De fonte faciendo de aqua piscarelli capitini

xxiv Item statuimus quod de aqua piscarelli
capitini fiat unus fons cum uno
aquaractorio expensis adiacentium in
ee loco et per eum modum et formam prout
et sicut videbitur suprastitibus eligendis
et nominandis per dominos Antianos Qui sup
rastes sit eligendus aut sint statuti
habeant plenum et liberum arbitrium
in declarando et nominando dictos adiacentes
et in faciendo fieri dictum opus nec non
in precipiendo usque in quantitate v. solidorum
et auferendo penam de facto et executione
executam penam convertendo in utilita
tem dicti fontis et quod per dictos suprastites
factum fuerit habeat plenum robur et
quod potestas et guardiani qui pro tempore fuerint
teneantur et debeant predictis suprastitibus
et eorum cuilibet dare auxilium et favorem
ad penam x. librarum. Hoc addito quod pan
tanos ipsi Salarium predictis suprastitibus
tibi mitiget. Quod potestas et quis alius
officialis teneatur vias supra apprehensas facere re
lassari

xxv Item statuimus et ordinamus quod potestas vel notarius
dampnorum datorum et quivis alius of
ficialis civitatis Amelie teneatur
et debeat ad petitionem cuiuscumque petentis vias
sive stratas communis vel vicinales vel
loca communia inter consortes supra apprehensas
vel supra apprehensa per aliquem facere relas
sari in pristinum statum reponi et redu
ci et ingumeratas exgomerari expensis
adiacentium prout videbitur suprastitibus eligendis
per antianos ipsos vel saltim prout vide
bitur potestati vel notario dampnorum. Si suprastites
ne eligeret infra x. dies postquam

xxvi fuit requisitus per aliquem vel aliquos
et dicti antiani et dictus potestas vel notarius vel
quis alius officialis teneantur
et debeant sollicitare ad petitionem cuiuscumque pe
tentis procedere in predictis ad penam xxv.
librarum de cuiuscumque eorum salario confiscando
vel qui negligens fuerit in predictis et predictis
providere quilibet dicte viae sive viam
supra apprensam sive supra apprehensam tene
antur et debeant ad penam x. librarum denun
tiare predicto domino potestati vel notario dampnorum
datorum infra xv. dies post capturam predicti
statuti et assignare viam sive vias
supra apprehensas vel ingumeratas sub
sequentibus potestatibus infra x. dies in
principio sui regiminis et predictum capitulum
sit precisum et nec non officiales predicti
et quilibet ipsorum teneantur predicta penitus
inviolabiliter observare.

De ponte faciendo ad fossatum Cicanibus

Item statuimus quod ad fossatum Ci
canibus fiat et fieri debeat quidam
pons lignaminis expensis adiacentium
secundum provisionem et voluntatem Colonii
Simonis et Lucarelli Nicole et quod ligna
mina opportuna pro dicto ponte faciendo
possint incidere et incidi facere ubicumque eis
videbitur et placebit dummodo ille cuius
erunt ipsa lignamina satisfiat ante
quam extrahantur de eorum possessione de pretio competenti.

De fonte sicco actando. Rubrica.

xxvii Item statuimus quod actetur fons siccus
qui stat iuxta rem Cecchutii Marti
nelli expensis adiacentium et suprastites
sint Cicchaccius Anglutii et Nutarellus
Lucas Massucii quibus solvatur sala
rium de communitate reddendientibus dictis
suprastitibus. Quod omnes de Fasgo
moventur. Rubrica.

xxviii Item statuimus quod omnes et singuli

vie Civitatis Amelie publice et vicinales et
loca comunia inter consortes et vicinos purge-
mentur et expagentur singulis diebus
sabati et si aliqua via vel loca predicta
esset ingomerata lapidibus vel terra
pleno in Civitate Amelie si fuerit
ingomerata per vicinos per vicinos
et adiacentes debeant elevari et dis-
gomerari et si per eos per eos debeant ele-
vari et disgomerari. Et si aliqua
via esset supprehensa sive loca su-
pradicta potestas teneatur restitui facere
Et in predictis et quolibet predictorum potestas
teneatur vinculo sacramenti in primis
mensibus sui regiminis omnia et singula predicta
fieri facere cum effectu ad reasitatem cum
augmento. Et si fuerit negligens in predictis
vel aliquo predictorum comprehendatur tempore sui
syndicatus per syndicatores communis Amelie
270 in .C. libris cortonensium statuto aliquo non
obstante. De fonte faciendo in
strata iuxta Sambucetuli. Rubrica.

Item statuimus quod in strata publica
Sambucetuli qua itur Tudertum nomine
dapnorum datorum faciat fieri unum bonum
fontem per homines dicti castri et per ad-
iacentes et per commune Amelie adiuvetur
de redditibus et certa pecunia pro dicto fon-
te faciendo. De ponte sancte Marie
271 in canali reactando. Rubrica.

Item statuimus quod pons sancte Marie in
canali actetur expensis hominum castri
Sambucetuli et aliorum adiacentium
et nomine dapnorum datorum teneatur fieri
facere et suprastites sint Ioanes He-
rigoni et magister Ioanes Egidii [illegible]

Explicit liber pontium et incipit

Liber de officio tubatorum baiulorum
272 Quod banitores faciant banimenta in locis
consuetis.

Item statuimus quod banditores communis
teneantur et debeant bandire et ba-
nimenta facere per loca consueta Civi-
tatis Amelie et quicumque non fecerit pu-
niatur vice qualibet in .V. solidis cortonensium.
Quod castaldi non possint pignorare

273 Item statuimus quod si aliquis pignus
castaldus vel banitor invenerit
seu subpignoraverit aliquod pignus
communis seu specialis persone quod talis castaldus
ligetur et stet ligatus in palatio
communis in camisia per totam diem et ille
qui habet tale pignus inproximo restituat
sine denario et perdat quod debet habere super
dicto pignore et hoc bandiatur per
loca consueta Civitatis Amelie
in principio regiminis potestatis. ad hoc
ut aliquis non possit pretendere igno-
274 rantiam. De salario castaldorum et
tubatorum communis. Rubrica.

Item statuimus quod castaldi communis
Amelie habeant et habere debeant de pe-
cunia dicti communis pro eorum salario .XX. solidos
cortonensium pro quolibet mense et pro quolibet ipsorum.
Et tubatores pro quolibet ipsorum et
pro quolibet mense .XL. solidos cortonensium. Et tuba-
tores sint Cristianus et Tamburellus
Et quando predicti tubatores fuerint ab-
sentes tunc forma statuti per Ioanes
et Angelellus eorum filii et quilibet ipsorum
eorum officium exerceant ut ipsi tubato-
res. Et dicti tubatores possint ci-
tare et relationem facere in civilibus et
criminalibus in quibus non fuerit putaliter
castaldi. Et predicti castaldi et tuba-
tores non possint pro pignore acci-
pere aliquam aliqua arma vel pannos
de lecto vel pannos femineos ad
penam .X. solidorum pro quolibet pignore et qualibet
vice Et predicti tubatores et castaldi

teneantur solvere omne datium imponendum per comune Amelie tam pro libris quam et pro focularibus vel pro quolibet alia causa ab omnibus aut aliis honeribus predictis sint exempti. Et quod aquilieres de prima parata quod servierint castellum non teneantur ad penam etiam si rumpi percuterent sine sanguinis effusione. Et si percusserint cum effusione sanguinis solvat percutiens medietatem pene contente in statuto comunis quod de tali offensa vel percussione loquitur. ·24·

Explicit liber de officio tubatorum et baiulorum. Incipit liber de elemosinis.

De cereo faciendo per potestatem ecclesie sancte Firmine. Rubrica

Potestas Civitatis Amelie que pro tempore fuerit ad honorem dei et beate Firmine maioris Amelinorum ecclesie teneatur et debeat fieri facere de sua pecunia unum cereum sive torticium cere et illum accensum portari facere cum comitiva antianorum populi et aliorum qui fuerint ordinati de sero in vigiliis festi predicti et mane in celebratione missarum facere retineri accensum et ipsum cereum et residuum postea dicti cerei offerat seu offerri faciat ad honorem dei et dicte festivitatis in altare dicte ecclesie in servitio dei et dicte ecclesie remanendum et predicta teneatur facere vinculo iuramenti.

De cereo faciendo per comune ecclesie sancti Augustini et sancti Francisci.

Item statuimus quod ad laudem omnipotentis dei et beate marie semper virginis matris eius et beati augustini et sancti francisci et ut status pacificus dicte Civitatis de bono in melius augmentetur quod festivitates sancti augustini et sancti francisci custodiantur et venerentur per Cives et comitatinos ipsius Civitatis. Et quod nulla persona in dictis festivitatibus audeat vel presumat facere aliquod laborerium ad penam .xx. solidorum. Et potestas teneatur predicta facere bandiri per totam Civitatem et etiam teneatur ire ad missas ad dictas ecclesias tempore dictarum festivitatum cum uno cereo eisdem ecclesiis dimittendo valoris .C. solidorum emendo per camerarium dicti comunis de pecunia comunis predicti absque alia deliberatione.

De elemosina danda fratribus minoribus. Rubrica

Item amore dei dentur et solvantur guardiano fratrum minorum de amelia de pecunia et avere comunis Amelie .xxxv. librarum cortonensium vel dicto loco recipienti. Item dicimus et ordinamus quod si quis temerarie et iniuriose percusserit aliquem fratrem de dicto loco et ordine quod debeat solvere duplum quod continetur in statuto si laycum percusserit. Item quod nullus proiciat trapletum vel proici faciat nec cadavera animalium mortuorum in via que est iuxta ortum fratrum predictorum que vadit ad portam fratrum ad penam .x. solidorum cortonensium.

De elemosina danda fratribus heremitarum.

Amore dei dentur fratribus sancti augustini de amelia in festo sancte Firmine annuatim de pecunia et avere comunis Amelie .xxx. librarum cortonensium et sic fiat fratribus minoribus.

Quod omnes sindici castrorum districtus Amelie offerant cum eorum cereis in vigilia beate Firmine.

Item ad honorem et reverentiam beate Firmine virginis et martiris statuimus et ordinamus quod omnes et singuli syndici castrorum districtus Civitatis Amelie teneantur et debeant offerre singulis annis in vigilia beate Firmine de mense novembris in platea comunis Amelie cum uno cereo cere pro quolibet ipsorum valoris tot unciarum cere quot sunt focularia in castro cuius est syndicus et cum dictis cereis accensis sequi vexillum Civitatis Amelie et cereos artium dicte Civitatis dum portantur ad vigiliam dicte festivitatis ad penam .xxv. librarum pro quolibet syndico et quolibet castro et quod ad predicta facienda requirantur singulis annis in festo omnium sanctorum per preconem domini potestatis.

Quod castaldi obediant antianis

vj Item statuimus quod castaldi comunis Amelie teneantur et debeant obedire et servire antianis et eorum notariis ad penam xii denariorum cortonensium et dicti castaldi non debeant cogi per potestatem vel eius officiales seu familiares ad faciendum specialia servitia ipsorum et si contrafecerit quilibet contrafaciens puniatur in C solidis cortonensium. Et ipsi castaldi non possint aliquod pignus vel aliquod pretium recipere in prima citatione in causis maleficiorum in civitate nec in comitatu et si receperit pignus restituat sine pretio. Pro secunda autem citatione possit recipere unum denarium tantum pro pignore et quilibet contrafaciens solvat comuni Amelie v solidos cortonensium qualibet vice et restituat pignus. Et siquis ex baiulis comunis Amelie alicui de dicta civitate quandocumque modo aliquod pignus acceperit et ipsum pignus non restituerit incontinenti ad petitionem illius cuius est quod credatur cuilibet petenti de emendatione dicti pignoris cum sacramento usque in x solidis cortonensium.

De audiendo minores petentes sibi reddi rationem administrationis. Rubrica

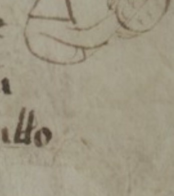
vij Item quod potestas et qui loco eius fuerit et eius officiales teneantur et debeant sine salario et libello audire minores volentes petere quod sibi ratio de gestis et administratis de bonis suis a suo tutore curatore vel actore.

Quod pro comuni Amelie nulla compensatio fiat. Rubrica

viij Item statuimus et ordinamus ne comune Amelie possit in aliquo per aliquem vel aliquos defraudari vel decipi quod nulla compensatio vel excomputatio fieri debeat cum aliquo vel aliquibus de aliquo debito ad quod comune predictum alicui teneretur per potestatem vel antianos populi non obstantibus aliquo capitulo contrarium loquentibus. Et si quando aliquid daretur alicui occasione compensationis quod de suo proprio comuni predicto restituere teneantur. Et quod potestas et antiani populi teneantur et debeant vinculo iuramenti hoc capitulum observare et observari facere. Et potestas ad penam C librarum cortonensium et antiani et quilibet ipsorum ad penam x librarum cortonensium facere legi teneantur cuilibet camerario in primos decem dies sui introitus sub dicto pena et iuramento.

De dissolutis et non vere clericis

viiij Quoniam non nulli temerarii dissoluti layci nec more totaliter laycorum dissolutorum viventes ut suorum honerationum debitorum penas effugere valeant clericale privilegium adipiscuntur et ea propter forum effugiat secularem et eorum malitia remaneat impunita licet quamquam pro atrocissimis delictis vel excessibus et propter huiusmodi impunitates via preparetur multiplicatur delinquendi cum intersit quod ad presens homines coherceant delictis specialiter pena existat ne dignus sit auxilium legis invocare qui cum leges invocat in leges committit. Idcirco statuendum fore videtur quod omnes et singuli clerici qui non sint in sacris ordinibus constituti et qui sacris dei summ candidatos sanctiones et officiis divinis non vacant et assidue non assistant ac habitum et tonsuram et honorem clericorum vitam non gerunt et non faciunt et non sint in cantu et officiis divinis quiescent instructi de omnibus eorum delictis et excessibus per potestatem Amelie et eius officiales puniantur tamquam layci cum dignum sit et in canonibus statutis caveatur ut qui similiter aliis dei gratia similem sentiat disciplinam. Et huic capitulo supplicetur domino episcopo quod se subscribat. Additum est huic capitulo quod quicumque declinaverit iurisdictionem comunis Amelie pro aliquo maleficio vel delicto vel aliqua dativa est imposita pro suis bonis quod incontinenti bandiatur ad fenestram palatii dicti comunis bannis tubis et tangatur de protectione et defensione comunis et quod quilibet de civitate et comitatu Amelie possit eum declinantem et se nolentem submictere offendere sine banno et pena et quod tempore declinationis non debeat habere dationem per aliquem Amerinum ad penam xxv librarum cortonensium. Et si predicti tales clerici in aliquo vel aliquibus omnes sentirent se gravatos et peterent sapientem quod potestas eis teneatur dare eisdem vel alicui ipsorum dare non debeat ullo modo statuto vel capitulo aliquo non obstantibus.

De castro faciendo de massis Asciani et Montenigri

Item statuimus quod ad constructionem et edificationem
castri faciendi de Korbi et massiis villarum aqlani
ni Montis nigri et arquate vel supstites qui
positi sunt in statuto comunis sint supstites una
cum dictis supstitibus magister Saluatus Spaler
Magister Johannes magistri Cetti Magister Bartho
lomeus Bun Bopnus Bisopni et Cecchus
petri Qui supstites una cum dictis supstitibus
positis in dicto statuto comunis teneantur et debeant
dictum castrum construere et edificari facere in uno anno
proximo venturo post publicationem presentis statuti ad
penam .L. librarum cortonensium comuni Amelie soluendam pro
quolibet ipsorum Et quod potestas teneatur et debeat
vinculo iuramenti et ad penam .L. librarum cortonensium de suo
salario comuni solvendam dictis supstitibus dare prosse
auxilium consilium et fauorem Et quod tales su
pstites si fuerint neglientes procedere in ipsos
condepnare et ab eis et ipsorum quolibet condepnationes
exigere pena et pro dictis massiis teneantur et debeant
ire ad faciendum et edificandum domos in loco quo
dicta potestas et supstites duxerint eligendum et ibi
continue morari ad dictam penam Et statutum
capitulum comunis quod de tali materia tractat sit
in sui roboris firmitate Et quicumque iverit
ad dictum castrum et in eo domum fecerit et moram habitan
do continue traxerit volumus autem presenti statuto
esse exemptos ab omni datio et honere personali quod impo
netur pro comuni Amelie hinc ad duos annos proxime
venturos aliquo contrario non obstante. De
his qui debent soluere duos solidos pro qualibet vice pro custodia

Item statuimus et ordinamus quod quicumque est absens
a Ciuitate Amelie occasione officii seu stipendii
vel erit imposterum ad custodiam ciuitatis predicte
quousque absens fuerit non cogatur sed soluat camerario
comunis Amelie mense quolibet duos solidos.

De creditoribus dandis exbandito qui ceperit
alium exbanditum Vetera

Item statuimus quod si quis exbanditus comunis Ame
lie ceperit aliquem alium exbanditum dicti comunis
in pecunia pro vel maiori seu aliquem ex illis

qui fecerunt caualcatam territorium dicte Ciui
tatis ad accipiendum predas in contrata montis ni
gri seu aliquem ex illis qui fecerunt qui fe
cerunt caualcatam ad castrum porchiani seu
aliquem ex illis qui in futurum caualcatam faceret
vel ad caualcandum fuerit in territorio ciuitatis
predicte et eius districtus et ipsum in fortia comunis duxerit
habeat a dicto comuni illam quantitatem quam habere debet
quilibet alius qui non esset exbanditus qui simi
lem captionem fecisset et malefactorem huiusmodi
presentasset hac addito quod habeat securitatem
veniendi Ameliam standi et redeundi per spatium
trium dierum ad presentandum eum quem ceperit sta
tuto aliquo non obstante dummodo presentato
eum non habeant in illis exbanditis qui occiderunt
notarium dampnorum datorum et in Cecchum magistri Jacobi
de Lugnano qui ab huiusmodi beneficio sint exclusi.

De his qui non possunt esse Cancellarii et camerarii comunis

Item statuimus quod camerarius et cancelle
rius comunis Amelie non possint esse Ame
lienses nec eligi in dicto officio qui fuerit in dicto
officio in dicta Ciuitate a sex annis citra et
si fuerit electus electio ipsa non valeat
ipso iure et si quis eum elegerit soluat pro banno
comuni Amelie vigintiquinque libras cortonensium.

De pena custodum non accusantium macellarios.

Item statuimus et ordinamus quod custodes macella
riorum si fuerint neglientes soluant vice
qualibet .x. solidos cortonensium. Quod fiat quod
piscarellum de aqua vagni.

Item statuimus quod fiat quoddam piscia
rellum de aqua vagni que est magistri Cardi
nalis ad petitionem et voluntatem magistri Andree de
cantone expensis adiacentium. Qui male
utentur subbarba sua indicatur tenere administratio.

Ut male utentes eorum subbarba non possint
maliuolorum subrectionibus ad inopiam
peruenire statuimus et ordinamus quod omnibus et singulis
qui male utuntur eorum bonis et substantia per potestatem
Ciuitatis Amelie detur iudicem ad petitionem

cuiuscumque petentis interdicatur administratio bonorum
suorum sic male utentium sua substantia dummodo domino
potestati vel eius iudici fiat fides per iuramentum
trium vel quattuor consanguineorum vel affinium
eius quod male utatur suis bonis asserentium suo
iuramento eum male uti sua substantia absque alia
sollempnitate iuris et sine petitione vel ordine iu-
diciario vel cause redditione et etiam parte absente et
confirmata fide et assertione predicta per dominum potestatem vel iudicem
detur curator bonis dicti male utentis sua substantia
et ei cui facta esset interdictio bonorum Et secundum quod
ad petitionem dictorum consanguineorum seu dicti curatoris quod
nulla persona debeat contrahere vel dictum iniure vel
facere de cetero cum illo tali cui esset bonorum admi-
nistratio interdicta et si secus fieret potestas qui pro
tempore fuerit et iudex eius et uterque eorum teneantur inde-
biter ad petitionem cuiuscumque petentis dictum contractum
post dictum bannimentum factum cassare et nullum pronun-
tiare sine aliqua petitione danda in scriptis et
sine strepitu et figura iudicii et ex eo dictum non
audiatur qui contraxit et ei nullum ius acqui-
ratur non obstante aliquo statuto communis vel populi
Civitatis Amelie quod contra predicta vel aliquod
predictorum in aliquo loqueretur et maxime statutis lo-
quentibus de executione instrumentorum vel preceptorum que-
cumque ad presentem materiam non habeant vel robur
firmitatem. ¶ De stratis et viis custodiendis
per universitates et castra comitatus Amelie.

Item statuimus ut malitia et robarie non commit-
tantur in territorio et districtu Civitatis Amelie
quod homines et universitas castri Sambucetuli
stratam de sancto Leonardo. homines et universitas ca-
stri montis campani et totam stratam de sancta Lu-
cia. homines de sancto Brancatio stratam de pena
homines et universitas castri macchie stratam
montuccie sollicite debeant custodire et custo-
diri facere et si ipsi vel aliqua ipsarum universita-
tum negligentes fuerint et in aliquo dictorum lo-
corum malitia seu robarie commisse fuerint te-
neatur ipsa universitas negligens ad penam.

solvendam communi et emendationem integram dampno passo.

¶ Quod notarii dampnorum datorum non possint habere aliquid ultra salarium

Item statuimus quod officiales dampnorum datorum
vel eorum baiuli non possint petere percipere
vel habere aliquam partem de aliquibus denuntiationibus
seu inventionibus factis vel faciendis per eos de ali-
quibus dampnis datis nec aliquid aliud percipere
vel habere a communi vel specialibus personis aliquo modo vel
causa ultra salarium ordinatum occasione sui offi-
cii salvo si caperent aliquos exbanditos communis
quod possint habere partem per statuta communis vel
populi capitulis ordinatam non obstante aliquo
statuto loquente contra predicta vel aliquod predictorum.

¶ De pena extrahentium bladum extra districtum civitatis Amelie

Item statuimus quod nulla persona terrigena vel
forensis audeat vel presumat portare vel
extrahere seu portari vel extrahi extra fines di-
strictus Civitatis Amelie aliquod bladum
in canestris vel sacchis seu alio modo et qui contra fe-
cerit in xxv. libris denariorum cortonensium pro qualibet bestia
et bladum quod portaretur vice qualibet puniatur
et alibi possit contrafacientes accusare et denuntiare
capere et detinere et curie communis Amelie presentare et
habeat et habere debeat medietatem bestiarum et bladi
que ex suis captionibus detentionibus seu denuntia-
tionibus devenerint in commune et depositarius seu accusa-
tor teneatur in credentia cui denuntiatori cum iu-
ramento credatur si legitime probaverit ipsam denun-
tiam vel accusam Salvo quod dictum statutum non habeat
locum in hominibus de porchiano qui habent terras in
districtu dicte Civitatis videlicet quod liceat eis
portare et trahere bladum quod habent in dictis con-
tratis predicto statuto in aliquo non obstante et
exceptis civibus ad macinandum. ¶ De pena re-
ponentium bladum alibi quam in Civitate vel castris

Item statuimus quod nullus de Civitate seu
districtu Amelie audeat vel presumat repo-
nere seu tenere vel reponi vel teneri facere aliquod
genus bladi alibi quam in Civitate Amelie
vel in castris muratis districtus dicte Civitatis

in quibus habitet a .x. familiis citra et quicumque fecerit in .xxv. libr. vice qualibet condempnetur et quilibet possit contra facientes accusare et denuntiare et teneatur in credentia et credatur sacramento accusatoris si legiptime probaverit et habeat quartam partem banni quod devenerit in comune. Super quibus potestas et rector qui nunc est ad regimen Civitatis Amelie teneatur per homines Civitatis et comitatus inquirere et procedere et inventos culpabiles pena debita condempnare. Hoc addito quod usque ad festum sancte Marie de augusto liceat cuilibet blada sua in areis vel domibus ubicumque portis (?) retinere. ⁋ Quod filii familias non possit accusare sine consensu patris.

xxi Item statutum quod filii familias sine consensu patrum non possint aliquem vel aliquos accusare vel denuntiare de dapnis datis et si accusaverint eorum vel alicuius eorum accusationes et denuntiationes non teneant sed pro nullis et irritis habeantur.

⁋ Quod quotiens tractabitur de electione alicuius officialis nullus audeat aliquid novare.

xxii Item statutum et ordinatum quod quotiens in futurum tractabitur in consiliis antianorum et decem consilio populi et consilio maiori comunis Amelie de electione seu officio potestatis vel de electione Guardiani de electione notarii dapnorum datorum et camerarii vel Cancellerii comunis seu alicuius eorum nulla persona audeat vel presumat novare aliquid preter ad dicta officia vel aliquod eorum nisi prius facta esset remissio et deliberatio per consilia oportuna et qui contra fecerit in .xxv. libr. vice qualibet puniatur de facto et quilibet possit contrafacientes accusare et denuntiare et teneatur in credentia et nichilominus electio que sequeretur ex tali novatione non valeat sed sit ipso iure irrita et inanis et ipsi novato nullum ius acquiratur nec ad illud officium admictatur. Quod statutum semper debeat legi quando de electione officialium tractaretur. ⁋ Quod statuta comunis loquentes de catationibus et cumulationibus (?) observentur in dapnis datis.

xxiii Item statutum quod statuta comunis loquentes de catationibus et registrationibus fiendis et cumulationibus (?) et de contumaciis observentur et habeant locum in dapnis datis et per ipsum notarium dapnorum datorum debeat observari.

salvo quod non teneatur apodissam in scriptis alicui destinare. ⁋ Quod nullus portanarius aperiat portas nisi hora consueta.

xxiiii Item statutum quod aliquis portanarius civitatis Amelie non audeat aperire vel aperiri facere aliquam portam postquam de sero clausa fuerit usque ad diem sequentem hora debita et consueta sine consensu et presentia .iiii.or antianorum populi et qui contrafecerit in .c. libr. vice qualibet per potestatem qui pro tempore fuerit condempnetur. ⁋ Quod Cancellerius comunis teneatur cancellare summas que reperiuntur solute.

xxv Item statutum quod Cancellerius comunis Amelie qui nunc est et pro tempore fuerit possit teneatur et debeat cassare et cancellare omnes et singulas condempnationes et summas dudum latas et ferendas imposterum que reperiuntur solute et misse ad introitum dicti comunis. Item etiam omnes et singulas condempnationes et summas de quibus absolutio seu exgravatio per consilium sapientis et hoc fieri possit et de preteritis presentibus et futuris. ⁋ De pena facientium adunantiam alicuius partis.

xxvi Item statutum et ordinatum quod in dicta Civitate Amelie admodo in antea non fiat aliqua congregatio vel adunantia gentium partis Gebelline vel Guelfe seu occasione partis vel pro aliqua parte ad petitionem alicuius persone seu quocumque modo et nullus ire debeat vel stare ad aliquam adunantiam consilium vel avenga alicuius partis ad penam .x. libr. pro quolibet contrafaciente et qualibet vice et eadem pena puniatur ille qui ad predicta aliquos requisiverit seu requiri fecerit et etiam ille in cuius domo fieret congregatio antedicta et quilibet possit accusare et denuntiare omnes et singulos facientes contra predicta vel aliquod predictorum et teneri debeat in secretum et potestas qui nunc est seu pro tempore fuerit teneatur ad petitionem cuiuslibet et etiam ex suo officio investigare inquirere et procedere de predictis et inventos culpabiles punire et condempnare ad penam .xxv. libr. de suo salario tempore sui sindicatus auferendam de facto. Et nichilominus illi qui contra predicta fecerint ab omni officio et beneficio comunis et populi

de Civitate perpetuo sint exclusi. Et intel-
ligatur congregatio seu adunatia contra predictam formam
omnis adunatia de decem hominibus et a decem hominibus
supra. ¶ Quod quilibet populatus de populo
No. de Civitate teneatur iurare ad populum. Rubrica.
xxvi Item statuimus quod quilibet populatus et de populo
de Civitate in termino statuendo mandato domini
potestatis teneatur et debeat iurare corporaliter ad
sancta dei evangelia et promittere attendere et esse iux-
ta posse ad omnia que spectent et sint ad bonum et pa-
cificum statum communis et populi de Civitate et renun-
tiare omni partialitati et non attendere ad com-
modum vel incomodum alicuius partis videlicet Gebel-
line et Guelfe et tempore alicuius romoris et suspi-
tionis venire ad dominos potestatem Guardianum
et antianos populi qui nunc sunt et erunt pro tempore
et eis et cuilibet eorum assistere obedire et favere in
hiis que mandaverint et eorum mandata exequi pro
bono et pacifico statu communis et populi et non ire
ad domum alicuius nobilis seu alicuius qui sit vel
esset extra populum nec sedere vel associare dicto
tempore suspitionis vel rumoris aliquem nobilem
vel extra populum ad penam Centum librarum pro quolibet
qui contra predictam formam iret ad domum alicuius extra populum
vel associaret et qualibet vice auferendam.
Et ad predicta et ad predicta attendenda et recipienda eligantur
per antianos et rectores artium duo boni et le-
gales homines qui predicta iuramenta et promissio-
nes recipiant pro salario per dominos antianos
et rectores artium ordinando. ¶ Quod filii illorum
xxvii. qui iurabunt ad populum gaudeant privilegio iuratorum.
Item statuimus quod filii eorum qui iurabunt
ad populum et descendentes per lineam mascu-
linam ex ipsis iuratis gaudeant privilegio iu-
ratorum predictorum. ¶ Quod quicumque non iurabit
ad populum non habeatur pro populari. Rubrica.
xxviii. Item quod quicumque popularis et de populo non iu-
rabit ad populum et promittet ut supra vel si ibit
tempore rumoris ad domum alicuius extra populum vel
sequetur non habeatur pro populari sed extra populum.

salvo si in non iurando legitimam excusationem
habet. ¶ Quod omnes et singuli de artibus tenean-
tur ad requisitionem rectorum esse coram rectoribus.
xxx Item statuimus quod omnes et singuli de artibus Civi-
tatis Amel. et qualibet earum teneantur et debeant
ad requisitionem et mandatum eorum rectorum et cuiuslibet eorum
cum voluntate et licentia antianorum populi esse
coram eorum rectoribus armati et inhermes prout
ipsi voluerint ad honorem et regimen dicte
Civitatis et statum pacificum dicti communis et populi ad pe-
nam .C. solidorum pro quolibet contrafaciente et qualibet vice
et maiorem penam arbitrio domini potestatis inspecta
persone et inobeditionis qualitate. ¶ Quod potestas
Guardianus et antiani teneantur favere rectoribus artium.
Item statuimus pro honore et statu dicti communis et populi quod
xxxi potestas et Guardianus et antiani populi qui
pro tempore fuerint et quilibet eorum teneantur et debeant
Rectoribus artium et cuilibet eorum pro bono et pa-
cifico statu dicte Civitatis et augmento populi dare
eis et cuilibet eorum favorem et oportunum auxilium
quotiens ab eis vel aliquo eorum fuerint requisiti.
¶ Quod nullus de granditia audeat intrare palatium antianorum.
Item statuimus quod nullus de granditia audeat
xxxii vel presumat intrare domum seu palatium
habitationis antianorum populi de Civitate sine
expressa licentia antianorum vel maioris partis
eorum scripta manu Cancellarii communis vel alterius
notarii et qui contrafecerit in .xxv. libris vice qualibet
puniatur et de facto per dominum potestatem et quilibet possit contra-
facientes accusare et denuntiare et teneatur in creden-
tia et habeat medietatem banni. ¶ Quod nullus extra
populum audeat offendere aliquem popularem.
xxxiii Item statuimus quod nullus extra populum de Civi-
tate audeat vel presumat dicto vel facto offen-
dere vel offendi facere aliquem popularem et de populo
de Civitate ad penam quadrupli pene contente
in statuto de huiusmodi maleficio loquente in qua
pena per potestatem et rectores communis qui tunc preerit
debeat condempnari non obstante aliquo statuto
communis vel populi quod in contrarium loquatur.

xxxiii

Quod quilibet nobilis teneatur pro famulis suis.

Item statuimus quod quilibet nobilis et de gran- ditia de vel ex populo civitatis predicte qui sit vel in futurum habebit aliquem famulum forensem teneatur et debeat solvere omnes condempnationes et penam pecuniariam qua condempnabitur ipse talis famulus ratione cuiuscumque maleficii commissi per eum. Si vero dictus famulus commiserit aliquod maleficium unde personaliter puniri debet teneatur ipse dominus dare eum famulum coram potestate et officialibus dicte civitatis presentare et in fortia dare et coram mictere vel solvere tantum dicti comunis quingentas libras cortonenses absque diminutione seu remissione aliqua facienda.

xxx

De pena mictentium foresem in civitate.

Item statuimus quod nullus nobilis vel ex populo audeat vel presumat mictere in civitate Amelie aliquem foresem sine licentia domini Guardiani et antianorum populi qui erunt pro tempore ad penam xxv librarum pro quolibet forese et vice qualibet qua fuerit contrafactum.

xxxi

De pena facientium cavalcatam.

Item quod nullus de civitate Amelie vel comitatu audeat vel presumat facere aliquam cavalcatam vel movere aliquam guerram vel aliquam invisitatem seu spatiem predictam sine expressa licentia antianorum populi et rectorum actuum qui pro tempore fuerint ad penam quingentarum librarum. Et nichilominus quilibet faciens teneatur cum effectu satisfacere comuni Amelie et omnibus specialibus personis de dicta civitate et districtu quicumque ipsum cum seu spatiales personas dampnificati fuerint occasione huiusmodi cavalcate vel guerre.

xxxii

Quod nullus nobilis audeat intrare aliquam plateam tempore alicuius rumoris et cetera.

Item statuimus quod nullus nobilis sine mandato domini potestatis Guardiani et antianorum qui pro tempore fuerint vel maioris partis ipsorum antianorum audeat vel presumat tempore alicuius rumoris vel suspitionis de die vel de nocte intrare armatus vel inhermis aliquam plateam civitatis Amelie sed potius morentur quilibet nobilis dicto tempore ad domos sue habitationis et inde non discedat quousque rumor non fuerit sedatus et rusticus steterit in platea ad penam centum librarum cortonensium pro quolibet et qualibet vice per potestatem de facto a singulis contrafacientibus auferendam. Et si potestas in puniendo et exigendo negligens fuerit tempore sui sindicatus pena simili puniatur.

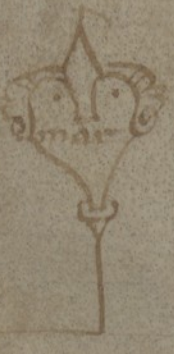
Quod quotiens super aliqua propositione partitum missum fuerit partitum non remictatur de novo.

Item statuimus quod quotiens super aliqua propositione partitum missum fuerit partitum de novo in eodem consilio non possit aliquid dici vel consuli post ipsum partitum predictum super ipsa propositione et si aliquis consuleret seu diceretur sibi non possit nec ad partitum micti et si fieret non valeat ipso iure. Et si ante partitum missum plures consulerint et consilium alicuius preceret sit partito ad bussulas et pallottas ad voluntatem antianorum ad partitum micti possit et debeat consilia alicuius. Si vero ipsa propositio predicta tangeret factum alicuius specialis persone non possit per directum vel per oblicum deinceps in alio proponi consilio toto tempore ipsius antianatus predicti et si fieret non valeat ipso iure.

Item statuimus et ordinamus quod si aliqua ambiguitas obscuritas defectus seu superfluitas esset in hoc statuto reservamus nobis potestatem predictam ambiguitatem obscuritatem defectum vel superfluitatem possimus interpretare declarare corrigere et in suo esse reducere.

Lectum oplectum ⁊ plubicatum fuit dictum statutum populi p̄ dictos statutaros tpr̄e potestatis mangnifici viri Dni de leyna Ciuitatis Amel pfactu roman populi hon patris et tpr̄e Antianatus discretorum viror. Herrici petri Angeloci Antheini. Sam perini iuen. bati capocij. Angeluci factum ⁊ petringnani gōe Antian ppli Ciuitatis pdc in palatio populi in salecta i qua more mōe Antiani psendi odes ordi Antiano sunt ⁊ rogat ⁊ scritum usq a principio hui statuti usq ad .xx. cartam p me marchum manis not de Amelia ep̄ptum statut semplent una cu ad marco colay not ꝑte deputat Sub anno dni millo trecetesio .xxx. tpr̄e dni Johais pape xxii. ind. viii. mens Julij die xxv.

Et ego marchus manis de Amelia al me dnis pfacti aucte not ⁊ Jud ord pdc omnibus interfui psens rogat scripte ⁊ de man ⁊ aucte dictor statutaror dictum statutum una cu dco ci marco colay scripsi ⁊ publi caui p pte mea otingneti ⁊ sing meo osueto singnaui.

Singnum mei marci manis not

Lectum fuit dictum statutum ppli p me marchum manis not pdictum ⁊ p dictum marchum colay in Consilio ppli ⁊ p dictum Consilium approbatum cu bussulas ⁊ palluct

presentibus Antonio de para cancell co mis Amelie ⁊ ceras trina Antian e ⁊ Angelello iusti de Amelia ⁊ Cecolo phi de colle mança testib ad pdcam lectioni approbat et vocatis ⁊ rogatis Sub anno dni millo trecentesimo .xxx. ind viii mens Agusti die quinta intrante.

Et ego marchus manis de Amelia alme vrbis prefecti aucte not ⁊ Jud ord pdc lectioni ⁊ approbationi psens rogat una cu dco ci marcho colay de man licentia ⁊ aucte dci Consilij ppli pdcam lectioe ⁊ appro bationi p parte mi otingnetu scripsi publi caui

Et Ego Marcus Adam colay de Amelia Imperiali aucte not ⁊ Judex ord pdce lectioni ⁊ approbationi ⁊ omib ⁊ singulis pdcis interfui et de aucte dci osilij tres ultimos quaternos otine tes decemseptem folios vna cu dco Marcho manis a dco osilio rogatus scripsi ⁊ publicaui ⁊ me subscripsi ⁊ signum meum apposui osuetum

Signum mei Marci colay not

In dei nomine amen. Anno domini m° ccc° xxvi indictione
viiii tempore domini Iohannis pape xxii die iii mensis
augusti. Congregatis dominis antianis et sex
ex nonnullis decem de populo in palatio populi dicte ci-
vitatis, facto et obtento inter eos partito ad
bussulas et pallottas, concorditer et concordie
ordinaverunt quod nulla persona audeat vel presu-
mat facere aliquam unionem ligam confederationem
promissionem vel ordinationem contra offitium
antianatus populi vel contra populum, seu statum
populi dicte civitatis, nec audeat aliquis
corrumpere dictum offitium, populum vel statum, et
qui contrafecerit in predictis vel aliquo predictorum
condempnetur vice qualibet in mille libris bon(oniensium)
et si erit in fortia communis, et infra decem dies
a die late sententie dictam condempnationem non sol-
verit cum effectu, quod ducatur ad locum iustitie
et ibi amputetur ei caput a spatulis, ita
quod taliter quod moriatur. Si vero passus fuerit
exbandiri, omnia sua bona devastentur et
devastata iaceant, et coram antianis publicentur
et siquo tempore venerit in fortia communis, et infra
decem dies condempnationem factam de eo non sol-
verit, quod ducatur ad locum iustitie supradicta pena
capitis puniendus. Super quibus potestas et
guardianus dicte civitatis qui pro tempore fuerint
et uterque eorum qui prevenerit possit et debeat
procedere ad petitionem cuiuslibet petentis, et ex offitio
suo et omni modo quo voluerit, et etiam
quilibet possit contrafacientes accusare et denumptiare,
et teneatur in credentia, et omnis unio, liga
confederatio et obligatio que fiet contra dictos
antianos, offitium antianatus et populum, sit cas-
sa irrita et nullius valoris, et nulla persona scribere
seu scribi audeat huiusmodi unionem, ligam, confede-
rationem promissionemque vel obligationem ad penam
centum librarum.

Quod quidem ordinamentum approbatum fuit in
consilio populi, die dicta facto partito ad bussulas
et pallottas.

Die xxi mensis septembris sub dictis annis domini.
Congregatis quinque ex antianis populi et vii ex
nonnullis decem de populo facto et obtento partito ad
bussulas et pallottas, concorditer et concordie or-
dinaverunt, quod tempore maioris consilii in palatio communis
coadunati, nullus de civitate Amelie se-
deat durante ipso consilio a stanga maiorem
intus, et quod nullus consiliarius sedeat inter
antianos et decem, set ipsi antiani et decem
sedeant in scanno contiguo nullo existente medio
inter eos, et qui contrafecerit in predictis vel aliquo
predictorum in quinque solidis de facto vice qualibet
puniatur.

Die xxviii mensis septembris sub dictis annis domini.
Congregatis omnibus antianis populi et vii ex
nonnullis decem de populo in palatio populi, facto et ob-
tento inter eos partito ad bussulas et pallottas,
concorditer et concordie ordinaverunt quod presens
potestas et quilibet alius potestas, et qui fuerit
pro tempore ad regimen dicte civitatis, teneant
et debeant exigere omnes et singulas datias
impositas suo tempore, et etiam teneantur et debeant
exigere et executioni mandare omnes et singulas
condempnationes (nisi fuerint dep.) eorum et cuiuslibet eorum tempore factas
quantacumque dicta in quantum fieri poterit, videlicet
condempnatos de quibus habebunt fideiussores
seu bona condempnatorum vel pro condempnato repo-
nent in civitate Amelie vel eius districtu
ita quod si exactio condempnationis fieri non posset
in pecunia fiat saltem executio in bonis
condempnati. Potestas vero et omnes locum et offitium
tenentes, qui in predictis vel aliquo predictorum
negligentes fuerint tempore sui syndicatus condemp-
netur de suo salario in tantundem cum predicto
quantum in eam venire potuerint et debuerint de
ipsis datiis et condempnationibus non exactis

31v

Et nichilominus camerarius communis qui pro tempore fuerit teneatur et debeat retinere de salario ipsius rectoris qui in predictis vel aliquo predictorum negligens erit, tantum quantum in eo venire potuit et debuit de ipsis condempnationibus et datiis, et si non fecerit quicquid solverit ultra dictam formam intelligatur non de bonis communis sed sive propriis persolvisse.

Approbatum fuit suprascriptum ordinamentum in consilio populi, antianorum et decem per dictos pro tempore existentium in dicto consilio in palatio populi more solito congregato, facto partito ad bussulas et pallottas, die xx iiii mensis septembris, anno domini m iii xxx, presentibus

die iii mensis octubris, sub dictis anno et domini

Congregatis quidem dominis antianis populi et ser viris decem de populo in palatio populi dicte civitatis Amelie, facto et obtento partito ad bussulas et pallottas, concorditer ipsi antiani et decem ordinaverunt omni modo, via et quibus modis potuerunt, quod nullus nobilis vel de Grandinem civitatis vel comitatus Amelie audeat vel presumat accipere ab aliqua persona titulo emptionis, emptoris, donationis, concessionis seu aliquo alio titulo vel colore, iuris vel actione, realis vel personalis, seu aliquo alio, quod aliquis de populo vel plebe civitatis vel comitatus Amelie seu in bonis alicuius plebeis de ipsa civitate vel comitatu. Et si non fecerit, in quinquaginta libris cum ... et privationem omnium iurium, eidem acquisitorum. Et potestas qui pro tempore fuerit debeat condempnare, et nichilominus ipsa concessio, donatio, emptio seu quis alius contractus celebratus contra dictam ordinamenti formam ipso iure sit cassus, irritus et nullius valoris, teneatur etiam et debeat

ipse potestas ad petitionem cuiuslibet petentis de predictis contra quamcumque personam inquirere, procedere, punire et condempnare de facto et omnino, si conventum fuerit contra dictam formam, facere, tenere eas et tenere omnibus exceptionibus et dilationibus pro remissis. Et si non idem rector in predictis negligens fuerit in quinquaginta libris, tempore sui syndicatus debeat condempnari.

Approbatum et firmatum fuit suprascriptum ordinamentum in consilio populi dicte civitatis, facto et obtento partito ad bussulas et pallottas, sub anno domini millesimo iii xxx, indictione xiiii, tempore domini Johannis pape xxii, die xvii mensis februarii.

die xx iiii mensis ianuarii, sub anno domini millesimo iii xxx, indictione xiiii, tempore domini Johannis pape xxii.

Congregatis dominis antianis populi et decem de populo in palatio populi dicte civitatis, facto et obtento partito ad bussulas et pallottas, ipsi antiani et decem concorditer ordinaverunt et statuerunt quod nullus nobilis et quod homo quod nobilis de civitate vel districtu Amelie seu nobilis qui habitet in dicta civitate audeat intrare camera potestatis vel capitanei civitatis vel alicuius eorum, seu cameram alicuius officialis eorum vel alicuius eorum, vel aliquo eorum loqui possit vel obviare in aliquo parte palatiorum communis vel populi, vel ad banchas ipsorum palatiorum ad penam xxv librarum pro quolibet et qualibet vice. Et quilibet potestas, capitaneus vel officialis eorum audeat loqui cum aliquo nobili de dicta civitate vel districtu seu habitatore ipsius civitatis alibi quam ad dictas banchas ... in penam quod tempore sui syndicatus ... et quilibet possit accusare et denuntiare et teneatur in credentia, et credatur sacramento accusantis cum uno teste fide digno.

Tenetur ipse rector ... procedere

quinquaginta libris

m

f f

Approbatum fuit suprascriptum ordinamentum in consilio populi ad sonum campane et voce preconis in palatio populi more solito congregato, facto in ipso consilio et obtento partito ad bussulas et palloctas, secundum formam statuti populi civitatis predicte, sub dictis annis domini, die iiij mensis februarii.

In dei nomine amen. Anno domini millesimo iij° xxxi, indictione xiiij, tempore domini Johannis pape xxii, die vi mensis februarii. Congregatis dominis antianis et viij ex modo dicte de populo in palatio populi civitatis Amelie, dicti antiani et decem facto et obtento inter eos partito ad bussulas et palloctas, concorditer et providentia ordinaverunt quod nulla persona audeat vel presumat intrare cameram potestatis seu capitanei civitatis Amelie, vel alicuius eorum seu aliorum eorum offitialium, nec cum eis vel aliquo eorum loqui in aliqua camera vel in sala principali palatii comunis, exceptis antianis populi salvo tempore in dicta sala fiet consilium credentie maior, ita quod tunc in ea necnon possit libere intrare, et qui contrafecerit, in x libris nisi qualibet puniatur, et quilibet possit offitiales accusare et denuntiare et teneatur in credentia. Item quod potestas vel capitaneus qui pro tempore fuerit, vel aliquis eorum offitialis non cum loquatur cum aliqua persona contra dictam formam ad dictam penam. Et predicta locum habeant in camerariis et comitatu civitatis predicte.

Approbatum fuit suprascriptum ordinamentum antianorum et decem de populo in consilio populi dicte civitatis, in palatio populi more solito congregato, facto partito ad bussulas et palloctas, sub dictis annis domini, die xiiij mensis februarii.

In dei nomine amen. Anno domini millesimo iij° xxxi, die xviij mensis februarii, tempore domini Johannis pape xxii, indictione xiiij. Congregatis antianis populi civitatis Amelie et decem de populo in sala palatii populi, facto partito ad bussulas et palloctas, ordinaverunt quod illi qui amodo seu detinuerint molendina prope lacus comunis teneantur et debeant ad penam quinquaginta librarum hinc ad kalendas iunii proxime venturas aperire et aperiri facere portam de prope lacus, ita et taliter quod aqua bene fluat per dictam portam, et discoperto erectio ante ipsam portam ex parte interiori versus lacum teneantur et debeant fieri facere portam cadetoriam et levatoriam et dicta porta bona et sufficiente, cum aliis et singulis necessariis ad claudendum et aperiendum infra dictum mensem, ad sensum et voluntatem superstitis portarum cum ponderis illo omnia fiat expensis dicti eorum [illegible]

Item ordinaverunt quod nullus de civitate Amelie vel eius districtu audeat dare impedimentum dicto vel facto, quominus dicta porta aperiatur et recludatur eo modo quo dictum est, ad penam quinquaginta librarum denariorum cortonensium, de facto a contrafacientibus auferendam, cuius pene medietas sit comunis Amelie et alia offitialis qui ipsam penam acceperit. Quam penam potestas et quilibet alius offitialis civitatis Amelie exigere a contrafacientibus teneantur, et dictam portam aperiri facere et portam cadetoriam fieri facere infra dictum tempus, sub debito iuramenti et ad penam centum librarum de suo salario. Et quod antiani qui pro tempore fuerint teneantur predicta ordinamenta notificare potestati et aliis offitialibus omni mense in maiori consilio, quod predicta faciant observari et dare operam cum effectu quod predicta omnia et singula inviolabiliter observentur, ad penam viginti quinque librarum pro quolibet antiano.

32v

Item ordinaverunt quod nullus civis Amelie, vel districtualis, seu de diocesi civitatis predicte audeat vel presumat procurare vel procurari facere per se vel alium modo aliquo colore quesito seu recipere offitium potestatis vel Guardianatus vel capitanei civitatis predicte, vel vicariatus alicuius eorum, et qui procuraverit recipere, acceptaverit seu quolibet usus fuerit offitia predicta vel aliquod eorum, puniatur et puniri debeat in mille libr. [illegible] ad quam penam solvendam cogatur ipse propriis, si haberi et inveniri de iure poterit et si non posset haberi vel inveniri cogatur filius pro patre, pater pro filio, frater carnalis pro fratre, et nichilominus ille talis non recipiatur ad ipsa offitia vel aliquod eorum, set expensis comunis defendatur et operetur quod illud tale offitium non habeat nec operetur set ab eo penitus removeatur. Et etiam offitiales ipsius potestatis sit infamis et decetero non habeat offitium in comuni, de qua pena nulla fiat remissio et etiam in palatio de pignoribus officiales nostri qui executionem fecerint de predictis habeant et habere debeant medietatem omnis quod ex ipsa executione devenerit in comuni.

Approbata fuerunt suprascripta ordinamenta in consilio generali dicte civitatis in palatio generali more solito congregato facto in ipso consilio et obtento partito ad bussulas et pallottas, sub dictis annis domini, die xxiiii mensis februarii.

In dei nomine amen. Anno domini m.ccc.xxxi indictione xiiii tempore domini Johannis pape xxii, die xv mensis martii. Congregatis dominis antianis et viii ex numero dicto de proposito facto et obtento partito ad bussulas et pallottas ordinaverunt omni modo et iure quibus melius potuerunt, quod omnes et singuli castaldi comunis Amelie teneantur et debeant ad penam decem librarum pro quolibet, omnia pignora que acceperint pro negotiis et executionibus comunis dicti et assignare camerario dicti comunis, infra secundam diem postquam acceperint, hac forma servata in solutionibus dictis castaldis fiendis, quod camerarius presens tempore assignationis pignorum satisffaciat castaldo assignanti de suo salario secundum formam statuti, et tempore quo restituit, duplum eius quod dederit ab eo cui restituit accipiat pro comuni. Que quidem pignora dictus camerarius teneatur et conservare debeat usque ad finem sui offitii, et si illi quibus accepta fuerint in recolligendo negligentes extiterint, dictus camerarius infra tertiam diem ante finem sui offitii pro comuni ipsa pignora omnia vendere teneatur bandito prius quod habentes in comuni pignora velligant infra terminum antedictum, quod eadem dictus ante finem camerarius antedicti. Hoc addito quod quilibet castaldus qui pignus acceperit nomen sui in scriptis ab eo a quo accepit relinquere teneatur.

Et si

Item suprascripti antiani et octo dicto die xvii mensis martii, facto partito ad bussulas et pallottas, ordinaverunt quod omnia et singula ordinamenta, statuta et reformationes comunis Amelie loquentia de represaliis tollendis sit firma, et ea omnia dominus Guardianus (sive potestas) civitatis predicte teneatur et debeat exequi et executioni mandare et in obedientes penas et banna imponere et de facto exigere, et omnia et singula facere que spectant ad executionem ipsorum ordinamentorum, statuto aliquo non obstante, ita et taliter quod ipse represalie penitus tollantur.

Approbata fuerunt suprascripta ordinamenta in generali consilio facto partito ad bussulas et pallottas et obtento per duas partes, die dicta.

In dei nomine amen. Infrascripta sunt ordinamenta facta per providos viros Lucium Iacobi Anelli, Petrum Angelutii, Iannem Offredutii et Pistolleum Antianos populi civitatis Ameliae, et per dominum Machum Angeli, dominum Petrum magistri Petri, magistrum Salvatum Angele, Petrum Massariucoli, magistrum Calassium magistri Pauli, Iacobum Iohannis, magistrum Iacobum Nicolai et Marinum Angeloli, vocatos et electos per Antianos predictos, super conservatione status pacifici dicte civitatis, cum consensu et voluntate nobilis et potentis viri domini Raynaldi de Vicecomite Guardiani dicte civitatis, xv
et cum eis commissa per consilia opportuna, et per me Antonium Petri de Perusia cancellarium dicti communis scripta. Sub anno domini millesimo iii xxi, indictione xiiii, tempore domini Iohannis pape xxii, die xxiiii mensis maii.

In primis electi domini Guardianus, Antiani et sapientes ad conservationem status pacifici dicte civitatis ordinaverunt quod Antiani populi qui nunc sunt et erunt per tempora teneantur et debeant continue de die et de nocte morari et habitare in palatio populi vel in aliqua domo iuxta ipsum palatium, comedere et iacere simul, et habeant pro eorum salario pro quolibet et quolibet die quo sic habitaverint quatuor solidos et possint habere unum famulum secundum formam statuti populi positi sub rubrica de electione Antianorum.
xvi
cass

Item ordinaverunt quod nulla persona de civitate vel comitatu Ameliae audeat vel presumat ire vel mittere seu facere quod mittantur pro eorum amicis vel specialibus personis, aliquo colore quesito, in subsidium vel gravamen alicuius domini vel baronis, seu persone, seu alicuius civitatis vel terre facientis guerram vel cavalcatam, et quod nullus habitator civitatis predicte faciat con-
xvii
cass

predicta vel aliquod predictorum, et quod contrafecerit puniatur et condempnetur per potestatem et Guardianum dicte civitatis et per utrumque eorum condempnari possit in centum libris cortonensium, cum causa amicitie personalis, cum modo quod ipsorum potestas et Guardianus in procedendo puniendo alterum predictorum ipsum debeant terminare et alter a cognitione ipsius delicti penitus sit exclusus, ita quod sufficiant condempnationes ab eorum altero condempnati. Hoc addito quod si post mandatum factum per dictos potestatem vel Guardianum per ipsorum partem de consensu et voluntate Antianorum populi, seu per ipsos Antianos vel per partem ipsorum, aliquis civis seu comitatinus, seu vel habitator civitatis vel comitatus, contra predicta vel predictorum aliquid attemptare presumpserit in quocumque casu, predicto contrario modo et forma predictis debeant condempnari et in utroque casu puniatur et puniri possit condempnationes in maiori arbitrio domini potestatis vel Guardiani cum consensu et voluntate Antianorum populi qui erunt per tempora, considerata qualitate persone, criminis et delicti.

Item ordinaverunt quod quotiens Guardianus populi dicte civitatis mictit familiam suam de nocte per civitatem, teneatur et debeat requirere et requiri facere potestatem ut mictat familiam eius cum sua familia, et quando potestas cum familia de nocte mictet, modo predicto Guardianum requiri facere teneatur.
xv
cass
scripsit in ...

Item ordinaverunt quod statutum populi sub rubrica de non constringendo Antianos per potestatem extendatur et habeat locum in personis decem de populo, qui nunc sunt et erunt per tempora.
cass

Item ordinaverunt quod Guardianus populi debeat videre et iudicare habeat, teneatur et debeat in consilio populi et in consilio maiori consilio et arengo super qualibet proposita, et cum primo quod dictum alicuius mitti debeat ad partitum, et si contra factum fuerit, quicquid deliberatum fuerit, maneat.
xvi
cass cass

Item ordinaverunt q nemo audeat dicere l
gridare q aliqs dns spualis ul' temporalis
ul' aliqua pars ghelfa ul' gibellina vivat
ul' moriatur, ul' quid aliud sile et qui
contrafecerit si fuit vetus in viginti quinq;
libr. si plans in x libr. p Guardianum
dce cois debeat condepnari, et si no minor
xv annis fuit pena sit ipi dni Guard.
arbitrio mitiganda.

Ite q nemo audeat mictere in civitate
Amel. aliquem forensem sine licentia dni
Guard. q nc est ul' p tpe fuit, ul' c
voluntate custodis porte ad penam centum
libr. a quolibet contrafaciente, de facto p Guard.
dce cois, vice qualibet auferenda, forens
no q intraverit ul' missus fuit contra dcam
formam pena sibi puniat et in mittentes
q missus, si penam pdcam no solverit
i termino pdcum dnm Guardianum
assignatum, q post eidem debeat con
puniri. hoc addito q omnes custodes
ad portas qn custodibus violentia fiat
debeat ipos custores iuvare q posse
ad penam x libr. p quolibet q Guard.
pdcum a contrafaciente vice qualibet
auferendam.

Ite ordinaverunt q nemo audeat ferre
cortos ul' falones ul' cervos
porte in manibus occasione adventus
ul' victorie alicuius dni, ul' pro habe
ul' knee in partibus pensis ad penam
quinquaginta libr. a quolibet contrafaciente
p potestatem et Guardianum et alterum
eorum q prius possit incepit auferenda
de facto, hoc addito q si contrafaciens fuit
minor xv annis, puniat a x sol.
infra arbitrio pdctorum.

Item ordinaverunt q nullus civis ul' habi
tator civitatis Amel. audeat p se ul'
cum aliquo alio facere aliqua cavalcata
ul' guerram movere contra aliquam communitatem
castrum, Barone ul' spalem psonam, ul'
pdam accipe ul' aliquam cavalcatam, ul' accipi
facere ex districtu civitatis Amelie, ul'
receptare, et qui contrafecerit puniat vice
qualibet, p potestatem et Guardianum
civitatis Amelie et alterum eorum qui in
procedendo pvenerit si fuit eques in
centum libr. et si pedes in xxv libr.
salvis aliis penis siquae reperiant per
forma statutorum et ordinamentorum cois ul'
pti civitatis pdce, et nichilominus tales
contrafacientes debeant coe et spales psonas
dce civitatis indepnes pservare contra...

Ite ordinaverunt q si aliquis suo noie
ul' noie alterius dixit se ul' alium gravatum
ee ab aliqua sententia, precepto, processu, cohertione
ul' executione facta ul' lata quocumq; modo et
quacumq; ca p potestate civitatis Amelie,
ul' aliquem eius officialem, et potestatem sapi
ente sedm formam statutorum civitatis
Amelie, sapientes nominandis p dcum potestatem
et eius officiales, sit et debeat Guard.
dce civitatis ul' eius iudex, videlicet
qn ipe Guardianus est Judex, ul' iudicare
sedm hec, qui Guard. ul' Judex de dco
gravamine cognoscat et coram ipo possit pponere
pdcum gravatum et alium eius noie, omnes
defensiones ipi contra potestates quocumq; modo et
salarium solvendum sapienti sedm formam statuti
solvat camerario dce cois q ipo ea recipiat
et faciat potestatem dci sapientis, potestas et eius
iudex, facti gravamen, ad dcum Guardianum

et eius iudice remictat, nec eum
donec, datum et publicatum fuit consilium,
ad penam centum librarum de suo salario vel
tenus non procedes, set premictat secundum for
mam consilii dicti domini Guardiani vel eius iudicis.
Quod consilium idem dominus Guardianus vel
eius, infra viii dies spatium, dare te
neatur et debeat ad dictam penam. Et
quod predicta sententia eius, loquens de sapientum
dando, in eo quod esset presenti ordina
mento contraria, sit suspensa. Hoc addito quod
presens ordinamentum non vendicet sibi locum
in illis contumacibus qui dicerent per se
alios fore gravatos, et eo, si quis
diceret se vel alium gravatum ab aliqua
sententia preceptis executione, lata vel ferenda
per dominum Guardianum vel eius iudicem
quod sapientes nominandus sit iudex domini po
testatis, et in omnibus ut dicitur est sit
de ipse gravamine cognoscat, dum
modo presens ordinamentum non vendi
cet sibi locum tempore officii Guardiani
presentis, in aliqua parte sui.

Item ordinaverunt quod Guardianus dicte civitatis
et sui offitiales teneantur et debeant vendi
cavisse et ad penam quinquaginta librarum de
salario ipsius Guardiani exigere et exigi facere omnes
penas et condepnationes latas per potestates et
offitiales preteritos, et omnes datias impo
sitas et suo tempore imponendas. Quod ordi
namentum locum non habeat tempore presentis domini G.

Lecta fuit et approbata fuerunt suprascripta
ordinamenta per suprascriptos dominos antianos et
sapientes nominatos per eos, sub dictis anno
domini die xxiiii mensis marcii.

In dei nomine amen. Anno domini millesimo ccc.iii. xxvi
Indictione quarta, tempore domini Iohannis pape xxii, die
xxii mensis maii. Congregatis omnibus antianis
populi civitatis Amelie, et viii ex nunc electis
de populo, in palatio populi dicte civitatis, sono
et obtento partito ad bussolas et pallottas,
ordinaverunt concorditer et concorditer, quod omnes
et singuli condepnati actenus per rectores
ac offitiales dicte civitatis usque in diem
presentem, solvere et solvi teneantur et debeant
eorum condepnationes, hinc ad quindecim dies, ad penam
quarti plus, quia pena cum ipsa condepnatione,
dictis quindecim diebus elapsis, solvere teneantur.

Item quod omnes et singuli qui non solverint
datias impositas actenus, tam pro catastum
quam pro caput hominis pro custodia civitatis,
solvere eas et solvi debeant cum omnibus
penis ordinatis et positis, hinc ad quinque
dies proximos venturos, ad penam dupli et
quarti, quas datias cum duplo et quarto
dictis quindecim diebus elapsis, teneantur et debeant
solvere, aliis penis ordinatis super omnibus actenus
in suo ordine permanentibus.

Lecta et approbata fuerunt suprascripta ordinamenta
in consilio populi dicte civitatis in palatio populi
congregato, sono et obtento partito in ipso consilio,
per liii consiliarios mictentes suas pallottas
in bussula alba, non obstantibus duobus
mictentibus in bussula nigra. Sub dictis
anno domini die suprascripto.

Ego Antonius Petri de Pirro
imperiali auctoritate notarius et nunc cancellarius
dicte civitatis, predictis ordinamentis interfui
et approbationi eorum et cuilibet eorum
et ea rogatus scripsi et publicavi.

[illegible] [illegible] tenor [illegible] presentis [illegible] capitis [illegible] tenor [illegible]
[illegible] respondent [illegible] predictus amicis [illegible] nomine [illegible]
34 [illegible] nomine acquisito [illegible] [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] possit [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] non potest [illegible] amicis
[illegible] [illegible] [illegible] notarii quibus [illegible]
[illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] Blasii [illegible] notarius

In nomine domini amen. Anno nativitatis eiusdem millesimo trecentesimo tricesimo octavo, indictione sexta, die ix Januarii, pontificatus sanctissimi patris domini nostri domini Benedicti divina providentia pape xii anno quarto, examinatum, correctum et firmatum fuit presens statutum cum additionibus et correctionibus supra positis per nobilem virum dominum Andream de Cerreto legum doctorem iudicem in Patrimonio generalem, salvo et reservato quod si per dictum statutum vel alia capitula in eo contenta essent contra honorem et iurisdictionem sancte Romane ecclesie, domini Capitanei Patrimonii vel eius Curie libertatem ecclesiasticam vel apostolicum beneficium aut officium [illegible] Curie generalis seu contra constitutiones Curie Patrimonii aut contra nos dominum vel aliquem dominum specialis seu per cognitio meri et mixti imperii attribueretur ultra debitum rationis aut alia forent iniqua, iniusta, ambiciosa vel [illegible] sint cassa et nullius momenti, reservato arbitrio dicto domino Capitaneo predicta statuta corrigendi [illegible] placuerit.

Ego Johannes domini [illegible] [illegible] clericus apostolica et imperiali auctoritate ac nunc Camere et Curie dicti Patrimonii publicus notarius predictis interfui et ea de mandato dicti domini iudicis publicavi ac signavi ⁘

Recepi ego Jo. [illegible] pro iudice tres flor. et pro not. sex [illegible] et tantum [illegible]

In nomine domini amen. Anno domini millesimo ccc xxxviii, indictione vi, tempore domini Benedicti pape xii, die ix Januarii examinatum, correctum et approbatum ac confirmatum fuit hoc presens statutum cum additionibus et correctionibus suprapositis per nobilem et sapientem virum dominum Andream domini Petri de Cerreto legum doctorem iudicem in Patrimonio generalem, salvo et reservato quod si in presenti vel [illegible] statuto essent aliqua capitula que essent contra honorem et iurisdictionem sancte matris ecclesie, domini Capitanei Patrimonii vel eius curie libertate ecclesiastica vel apostolicum beneficium, aut contra nos dominum vel aliquem dominum specialis seu per ea cognitio meri et mixti imperii dicto communi attribueretur ultra debitum rationis, aut alia forent iniqua, iniusta, ambitiosa vel exorbitantia sint cassa et nullius momenti, reservato arbitrio dicto domino Rectori et suis iudicibus predicta statuta corrigendi, addendi, cassandi, mutandi et minuendi quotiens et quando sibi placuerit.

Et ego Johannes quondam [illegible] de [illegible] imperiali auctoritate notarius et nunc notarius curie generalis dicti Patrimonii predicta de mandato dicti iudicis scripsi et publicavi meoque consueto signo signavi.

In nomine domini amen. Anno domini millesimo [illegible] quadragesimo, indictione octava, die xxviii mensis Januarii, pontificatus domini Benedicti pape xii anno sexto, examinatum, correctum et approbatum fuit presens statutum cum additionibus et correctionibus supra positis et [illegible] modum formam et conditiones in [illegible] precedentibus correctionibus et approbationibus positis per [illegible] virum [illegible] iudicem Curie Patrimonii.

Et ego Alexander quondam Alexandri de Montefiascone publicus apostolica [illegible] notarius et nunc [illegible] Curie [illegible] predicta mandato dicti iudicis scripsi et publicavi [illegible]

Signum [illegible] meo

1334

35

36

Laborem non refugit qui meritum
Placet enim fidis ocio laudabilia for
Ocium sine litteris mora est

[illegible]